

Բաֆֆի Սարգիսեան Տնօրէն Նշանակուեցաւ ՀՕՄԻ Երկրորդական Վարժարանին

ՀՕՄԻ Ամէնօրեայ Վարժարանի Կրթական Մարմինը կը տեղեկացնէ, որ 28 Յունիս 2017էն սկսեալ, Վարժարանի Տնօրէն Տօքթ. Արմէն Մարտիրոսեան, անձնական պատճառներով հրաժարեցաւ Վարժարանի տնօրէնի իր պաշտօնէն: Ան ազնուաբար խոստացաւ իր ամբողջական գործակցութիւնն ու օժանդակութիւնը ներդրել, յառաջիկայ Ամրան ամիսներուն՝ պատրաստուելու համար 2017-18 ուսումնական տարեշրջանին, եւ մենք վստահ ենք իր անվերապահ աջակցութեան՝ փոխանցումի այս հանգրուանին:

Առիթէն օգտուելով, կ'ուզենք մեր երախտագիտութիւնն ու շնորհակալութիւնը յայտնել պրն. Արմէն Մարտիրոսեանին, մեր վարժարանին՝ իր երկար տարիներու ծառայութեան համար, որ մեծապէս օժանդակեց վարժարանի աստիճանատիւ եւ արժանի վերելքին: Շնորհով, պատշաճ կերպով եւ յատուկ ձեռնարկով պիտի ներկայացնենք մեր սէրն ու գնահատանքը իր վաստակին ու ծառայութեան համար:

Ուրախութեամբ կ'ուզենք յայտարարել, որ վարժարանի նոր տնօրէնի պաշտօնին կոչեցինք, բոլորիդ ծանօթ՝ պրն. Բաֆֆի Սարգիսեանը:

Բաֆֆի Սարգիսեան շրջանաւարտ է Թորոնթոյի ՀՕՄԻ Ամէնօրեայ Վարժարանէն (1997), իր Պսակաւոր Արուեստից տիտղոսին արժանացած է պատմագիտութեան (York University, 2006) եւ ապա՝ կրթութեան մէջ (Trent University, 2008) եւ Մագիստրոսի վկայականը՝ կրթութեան ծիրին մէջ (York University, 2012): Բաֆֆին իբրեւ վկայեալ ուսուցիչ՝ միացած է ՀՕՄԻ Ամէնօրեայ Վարժարանի աշխատակազմին, նախ որպէս երկրորդական կարգի ուսուցիչ եւ աշակերտական խորհրդատու (2008-2011) եւ ապա՝ որպէս փոխտնօրէն (2011-2017): Ան 2016ին արժանացած է Օնթարիօ նահանգի զոյգ տնօրէնութեան վկայագիրներուն:

Բաֆֆին Սառա Զորնինկ Ցեղասպանութեանց Ուսուցման Հիմնարկի հիմնադիրն է եւ նախկին տնօրէնը: Իր եղբօր հետ միասին հրատարակած է «Խոկացող Կռունկը» խորագրով բանաստեղծութիւններու հաւաքածոն:

Վերջերս իր պատրաստած Հայկական Ցեղասպանութեան դասաւանդման նիւթով ուսումնասիրութիւնը հրատարակուած է Քալկըրի Համալսարանի հրատարակչատան կողմէ:

Կը Շնորհատրենք պրն. Բաֆֆի Սարգիսեանը

շար. տնս էջ 3

ACC Toronto Summerfest 2017 Had a Record Breaking Run

Armenian singer Sirusho performing with Hamazkayin Ereponi Ensemble, July 9 at ACC Summerfest.

Toronto Mayor John Tory taking selfies with a young boy, July 7 at ACC Summerfest.

ACC Summerfest attendee

The 21st annual Toronto Armenian Summerfest, held on the July 7 – 9 weekend, attracted record crowds with its unprecedented lineup of musical entertainment.

Performers came from Armenia, Los Angeles and Toronto to entertain the crowds late into the night.

This year's headliner, making her first Toronto appearance, was Sirusho, who

shared the stage with the Hamazkayin Ereponi Dance Group and pleased the crowd with her many hits.

Famous singers Armenchik, Adiss Harmandian, Harout Bedrossian, Joseph Krikorian, Martin Mkrtchyan, with Liquid Trio and children's entertainer Joelle livened the attendees with Armenian oldies and the latest hits.

Along with the music, there were food

stands and children's entertainment on site throughout the three evenings.

A number of municipal and provincial politicians attended the event, led by Toronto Mayor John Tory, who is a regular visitor to Summerfest and other ACC events.

His visit included a social media "tweet" wishing Pari Vayeloum to the Armenian community of Ontario.

Թորոնթոյի Նայ Կեդրոնի Երեցներու Ընկերակցութիւնը
կոչ կ'ուղղէ գաղութիս երեց անդամներուն
մաս կազմելու Ընկերակցութեան եւ
վայելելու մարերմիկ մթնոլորտ
ամէն երեքշաբթի առ. ժամը 9:00էն մինչեւ կ.ե. ժամը 2:00ը
Թորոնթոյի Նայ Կեդրոնէն ներս:

Hratch & Alex Melconian

Broker & Sales Representative

Call now for **VIP** access to new and upcoming condominium developments.

- NOBU Hotel & Condo
- The One Condos
- Modern Townhomes on the Park
- Time and Space Condos
- Trinity Ravine Retirement Residences (near A.G.B.U.)

Visit our website TorontoCondosGTA.ca for more projects!

Office: 416 494 7653

Hratch: 416 417 5626 Alex: 647 887 7995

Web: TorontoCondosGTA.ca

E-mail: info@TorontoCondosGTA.ca

Proudly serving the Armenian community for over 30 years

Համագգայինի Գլխավոր Մասնաճիւղ
Hamazkayin Klatsor Chapter

Գրական յանձնախումբը կը կազմակերպէ

Փոքրերու Պատմութեան Ժամ Եւ ձեռնարկն աշխատանք

Առաջնորդութեամբ՝
Արմինէ Թորիկեանի
եւ Նայիրի Թիլիմեանի

Կիրակի՝ 19 Օգոստոս 2017, ժամը 12:30-2:00
Հայ Կեդրոն

Արձանագրութեան համար դիմել
Արտա Տէր Յակոբեանին՝ 647-885-5906

ՍՈՒՐԲ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՅ. ԱՌԱՔ. ԵԿԵՂԵՅԻ
HOLY TRINITY ARMENIAN CHURCH

ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ԿԻՐԱԿԻ, ՕԳՈՍՏՈՍ 13, 2017

The Assumption of St. Mary
SUNDAY, AUGUST 13, 2017

Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ
Առաւօտեան ժամը 10:30-ին

Divine Liturgy
at 10:30 AM

Պատարագիչ եւ քարոզիչ՝
Արթ. Տէր Զարեհ Ա. Քինյ. Զարգարեան

Celebrated by
Rev. Archpriest Fr. Zareh Zargarian

Յաւարտ Ս. Պատարագի
տեղի պիտի ունենայ Խաղողի
օրհնութիւն եւ խորովածի
սպասարկութիւն Եկեղեցոյս
շրջափակին մէջ

Following the Divine Liturgy
Outdoor
Blessing of Grapes Service
& BBQ

Եթե կը փափաքիք խաղող նուիրել,
հաճեցէք հեռաձայնել Եկեղեցոյս
գրասենեակը 416-431-3001 թիւին

If you wish to donate grapes,
please call the Church office
at 416-431-3001

ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻ՝ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԵՐՄԷՍ

Հովանաւորութեամբ՝
ԳԵՐՇ. Տ. ԲԱԲԳԷՆ ՍՐԲ. ԱՐԲ. ՉԱՐԵԱՆԻ
Բարեշան Առաջնորդ՝ Գանատայի Հայոց Թեմի
Կապմակերպութեամբ՝
Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ ՀՈԳԱԲԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Երեկոն պիտի խանդավառէ՝
ՍԱԳՕ ԹԱՇՃԵԱՆ
Ընկերակցութեամբ՝ դաշնակահար
ՎԱԶԷ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

Եւ
DJ JACK-ի

Early Bird tickets
include gifts!

Տեղի Կ'ունենայ
ՈՒՐԲԱԹ 11, եւ ՇԱԲԱԹ 12, ՕԳՈՍՏՈՍ, 2017
երեկոյեան ժամը 6:00-էն սկսեալ
Եկեղեցոյ Բակին Մէջ:
Մուտք՝ Նուր՝ \$10.00

St. Mary Armenian Apostolic Church
45 Hallcrown Place
Toronto, Ontario, Canada
M2J 4Y4
Tel: (416) 493-8122

Լեւոն Մարտիրոսեան Գանատայի Մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան Արտակարգ Եւ Լիազօր Դեսպան

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Սերժ Սարգսեան Յուլիս 12ին ստորագրած է հրամանագիր Լեւոն Մարտիրոսեանը Գանատայի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան նշանակելու մասին:

Հայաստանի Նախագահի մէկ այլ հրամանագիրով Արմէն Եգանեան ազատուած է Գանատայի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպանի պաշտօնէն:

Լեւոն Մարտիրոսեան ծնած է 1976ի Փետրուար 19ին, Երեւան:

1997-1999 թուականներուն ծառայած է Հայաստանի զինուած ուժերուն մէջ:

1997ին աւարտած է Երեւանի պետական համալսարանի իրաւաբանական բաժանմունքը: Իրաւագէտ: 2002-ին՝ Մեծ Բրիտանիոյ Էսեքսի համալսարանի իրաւաբանական բաժանմունքը: Միջազգային իրաւունքի մագիստրոս:

Մասնակցած է շարք մը դասընթացներու՝ Ճոն Սմիթի անուան կրթական ծրագիր երիտասարդ հասարակական-քաղաքական գործիչներու համար (2000, Մեծ Բրիտանիա), «21րդ դարու առաջնորդներ» բարձրագոյն գործադիր դասընթացը (2003, Հարուրտի համալսարանի Ճոն Զէնետի անուան կառավարման դպրոց, ԱՄՆ), Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարութեան «Ապագայի անհատականութիւն» քաղաքական ծրագիր (2008, Ֆրանսա): 2008ին մասնակցած է Միացեալ Նահանգներու նախագահի ընտրութիւններուն որպէս միջազգային դիտորդ:

Զբաղած է իրաւաբանական մասնաւոր գործունէութեամբ:

2007ի Յուլիսին նշանակուած է Հայաստանի վարչապետի օգնական: 2008-2012 թուականներուն եղած է Հայաստանի նախագահի օգնական:

2001ին հիմնադրած է «Երիտասարդ Դեմոկրատներու Միութիւն» հասարակական կազմակերպութիւնը, 2003ին՝ «Բրիտանական շրջանաւարտներու ընկերակցութիւն» հասարակական կազմակերպութիւնը:

2007ին Միացեալ Ազատական Ազգային կուսակցութեան (ՄԻԱԿ) համահիմնադիր է: 2007ին ՄԻԱԿ խորհուրդի եւ քարտուղարութեան անդամ է:

2012ի Մայիս 6ին Հայաստանի Ազգային ժողովի պատգամաւոր ընտրուած է համամասնական ընտրակարգով Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութենէն:

Ամուսնացած է, ունի երկու զաւակ:

Գանատայի Հայ Դատի Յանձնախումբը Օթաուային Կոչ Ուղղած է Անյապաղ Դադրեցնելու Զէնքի Վաճառքը Պաքուին

Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբը զայրացած է՝ տեղեկանալով, որ Գանատայի կառավարութիւնը Թորոնթոյի մէջ գտնուող զրահապատ մեքենաներու արտադրութեամբ զբաղող «INKAS Armored Vehicle Manufacturing» ընկերութեան արտօնած է բարձրակարգ ռազմական սարքեր արտահանել Ազրայէջան:

Գանատայի միջազգային առեւտրի հարցերով նախարար Ֆրանսուա Ֆիլիփ Շամփայնին ուղղուած նամակով մը՝ Հայ Դատի յանձնախումբը կոչ ուղղած է երկրի կառավարութեան՝ անյապաղ դադրեցնելու զէնքի արտադրութիւնը

Ազրայէջան եւ անհրաժեշտ քայլեր ձեռնարկելու այդ սխալ որոշման ուղղութեամբ:

«Այդպիսի վտանգաւոր զէնքերու տրամադրումը Ազրայէջանի նման առազակ երկրի մը՝ կը խախտէ Գանատայի զէնքի արտահանման վերաբերող ամենահիմնարար չափանիշները եւ լուրջ վտանգ կը ստեղծէ ներքին եւ տարածաշրջանային կայունութեան համար», - ըսած է Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբի նախագահ Շահէն Միրաքեանը:

«Բազմիցս ապացուցուած է, որ Ազրայէջանի վարչակազմը այդ զէնքը կ'օգտագործէ ոչ միայն սպառ-

նայիք ստեղծելով Հայաստանի եւ Արցախի խաղաղութեան ու անվտանգութեան, ոչ միայն տարածաշրջանային անկայունութիւն ստեղծելու համար, այլեւ այդ երկրի մէջ այլախոհութիւնը հետապնդելու համար», - ընդգծած է Միրաքեանը:

«Փաստը այն է, որ 2016 Ապրիլին Ազրայէջան նոր ձեռք բերուած մահացու զինատեսակներով սանձազերծեց քառօրեայ պատերազմը, որ ամենամահաբերն էր 1994 թուականի հրադադարի հաստատումէն ետք:

-Արտօնելով զէնքի արտահանումը Ազրայէջան՝ Գանատան իր ներդրումը կ'ունենայ Ազրայէջանի, Հայաստանի եւ Արցախի միջեւ ռազմական գործողութիւններուն: Այսպիսի որոշումները կը հակասեն ԵԱՀԿ Մինսկի խումբի ծիրէն ներս բանակցային գործընթացին ամբողջութեամբ աջակցելու Գանատայի պարտաւորութիւններուն:

-Մարդու իրաւունքներու տեսանկիւնէն՝ Ազրայէջան բազմիցս դատապարտուած է յայտնի իրաւապաշտպան կառոյցներու կողմէ, ինչպէս՝ Human Rights Watchը, Amnesty Internationalը, կապուած երկրին մէջ մարդու իրաւունքներու վիճակին հետ: Ազրայէջան քննադատուած է երկրին մէջ հիմնարար ազատութիւնները ճնշելու, առաջին հերթին անկախ մամուլի դէմ յարձակումներու համար», ըսած է Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբի նախագահը:

Գանատայի Հայ Դատի Յանձնախումբը Քէնթի եւ Գլեմէնթի հետ Քննարկեց Արցախեան Հիմնահարցը

Ջախէն՝ Սեւակ Պէլեան, Փիթըր Զէնթ եւ Աբգար Միրաքեան:

Գանատայի Հայ Դատի Շրջանային Յանձնախումբի հերթական հանդիպումներու շարքին, Հայ Դատի Օթաուայի Գրասենեակը ներկայացնող պատուիրակութիւն մը խորհրդակցական հանդիպումներ ունեցաւ նախկին նախարարներ եւ այժմու պահպանողական կուսակցութեան երեսփոխաններ՝ Փիթըր Զէնթի եւ Թօնի Գլեմէնթի հետ:

Մէկ ժամ տեւած հանդիպումներու ընթացքին, Հայ Դատի ներկայացուցիչները երեսփոխաններուն հետ քննարկեցին Հայ Դատի առնչուող առաջնահերթ շարք մը հարցեր, որոնց շարքին Թուրքիոյ ժխտողական քաղաքականութեան հակադարձելու անհրաժեշտութիւնը, Արցախի հիմնահարցը, Գանատա-Հայաստան երկկողմանի յարաբերութիւններու զարգացման հոլովոյթը, ինչպէս նաեւ Գանատա-Հայաստան հարաբերականական համակցութեան աշխատանքները:

Յատուկ շեշտ դրուեցաւ Արցախեան հիմնահարցի խաղաղ կարգաւորման եւ անոր նկատմամբ Գանատայի դրական կեցուածքը շարունակելու եւ զայն աւելի աշխոյժ գործադաշտ տեղափոխելու անհրաժեշտութեան վրայ: Այս հարցով, Հայ Դատի յանձնախումբի անդամները զոյգ երեսփոխաններուն ներկայացնելով ներկայ իրավիճակը, հիմնականօրէն կեդրոնացան Ազրայէջանական հրադադարի խախտումներու դատապարտման եւ զանոնք կանխարգիլելու տարբեր միջոցներու որոնման հրամայականին եւ հարցի կարգաւորման հոլովոյթը ամբողջովին բանակցային գործընթաց տեղափոխելու անհրաժեշտութեան:

Երեսփոխաններ Զէնթ եւ Գլեմէնթ, իրենց ամբողջական աջակցութիւնը ցուցաբերելով Հայ Դատի աշխատանքներուն, Հայ Դատի ներկայացուցիչներուն հետ բաժնեցին իրենց կարծիքն ու դրական կեցուածքը վերոնշեալ հարցերուն շուրջ եւ քննարկեցին զանոնք մօտ օրէն գործնականացնելու իրենց պատրաստակամութիւնը:

Բաֆֆի Սարգիսեան ...

շար. Ա Էջէն

ցարդ ձեռք ձգած իր իրագործումներուն համար եւ կ'ողջունենք զինք՝ մեր վարժարանի Տնօրէնի իր նոր պաշտօնին համար:

Մեր Վարժարանի անցնող 38 տարիներու ընթացքին, հպարտութեամբ կը հաստատուենք, որ ունեցանք նոյնիման եւ անխնայ ծառայող տնօրէններ, որոնց կը պարտինք մեր վարժարանի աշակերտութեան յաջողութիւնները, եւ որ մեր վարժարանը դրուեցաւ հաստատ հիմքերու վրայ:

Կը հաւատանք, որ պրն. Բաֆֆի Սարգիսեան հետեւելով նոյն ուղիին, մեր վարժարանը պիտի հասցնէ նոր բարձունքներու ու պիտի սատարէ մեր աշակերտներու յաջողութեան:

ՀՕՄԻ 93րդ եւ Գանատայի Շրջանի 23րդ Պատգամաւորական ժողովը

ՀՕՄԻ 93րդ եւ Գանատայի Շրջանի 23րդ պատգամաւորական ժողովը տեղի ունեցաւ Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնին մէջ, 30 Յունիս, 1 եւ 2 Յուլիս 2017ին, մասնակցութեամբ 58 պատգամաւորներու:

Ժողովին ներկայ էին ՀՕՄԻ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Գարովին Շմաւոնեան, Կեդրոնական վարչութեան Գանատայի շրջանի ներկայացուցիչ Վարսենիկ Սարգիսեան եւ ԱՄՆ Արեւելեան շրջանի ներկայացուցիչ՝ Սոնիա Պօտիկեան, ինչպէս նաեւ ուղեկից կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ:

Ներկայացուցիչները խօսք առին: Շմաւոնեան շնորհալուծեց յայտնեց ՀՕՄԻ Գանատայի Շրջանին իրենց բերած նիւթական աջակցութեան համար, ի մասնաւորի Ստեփանակերտի Մանկապարտէզի շինութեան հանգանակութեան, Սուրիահայութեան օժանդակութեան, Արցախի եւ Զաւախքի ծրագիրներուն:

Խօսք առին նաեւ ՀՅԴ Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Խորէն Տիմիթեան, Համագալին Շրջ. Վարչու-

թեան ատենապետ Ծովիկ Գահվէճեան, Հորիզոն շաբաթաթերթի խմբագիր Վահագն Գարագաշեան, ՀԱԸՄԻ Շրջ. Վարչութեան ներկայացուցիչ Պերճ Աթոլիկեան եւ Գանատայի Ազգ. Վարչութեան անդամ Սեդա Մալխասեան: Անոնք բարձր գնահատեցին ՀՕՄԻ տարած ազգանուէր աշխատանքը եւ իրենց գործակցութիւնը յայտնեցին ապագայ ծրագիրներուն համար:

Ժողովը անցաւ իր օրակարգերուն եւ ընտրեց իր յանձնախումբերը:

Ապա՝ ՀՕՄԻ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Գարովին Շմաւոնեան power point-ով ներկայացուց ՀՕՄԻ Կերոնական վարչութեան գործունէութիւնը, թիւը, ծրագիրները, ՄԱԿի ծիրէն ներս ՀՕՄԻ մասնակցութիւնը, ՀՕՄԻ Հիմնադրամի աշխատանքները եւ ապագայի մարտահրաւերները:

2016ը ծառայութեան տարի ըլլալով՝ Շրջանային վարչութեան ատենապետ Արմինէ Կարապետեան գնահատագիր յանձնեց յանձնախումբերուն մէջ 10 տարի եւ անի աշխատող անդամներուն: Ժողովը գումար վաստակաշատ ան-

դամ փրոֆէսոր Շաքէ Տէր Մելքոնեան-Մինասեանի մահը, ապա յարգեց անոր յիշատակը ՀՕՄԻ Կեդրոնական վարչութեան նախկին ատենապետին եւ պատգամաւորական ժողովներու մակարդակը բարձր պահող յանձնառու անդամին:

Ժողովը շարունակուեցաւ նախորդ օրուան ատենագրութեան ընթերցումով, ապա՝ ներկայացուեցաւ Շրջանային վարչութեան երկամեայ նիւթաբարոյական տեղեկագիրը:

Առաջարկուեցաւ պատգամաւորական ժողովի անունով շնորհաւորական նամակ մը դրկել վարչապետին եւ կամ հայաշատ շրջաններու երեսփոխաններուն, Գանատայի տօնին եւ համաշխարհային 150 ամեակի առիթով: Ժողովը վաւերացուց առաջարկը:

Շրջանային վարչութեան գործունէութեան ըստ էութեան քննարկումին յաջորդեց 2017-2019 տարեշրջանի առաջարկներն ու թելադրանքները:

Բանաձեւի յանձնախումբի ղեկայեցէն ետք, Մոնթրէալի Սօսէ մասնաժողովը հիւրասիրեց պատգամաւորները ընթրիքով: Կէսօրուան ճաշի հիւարսիրութիւնը նուիրուած էր Լաւալի Շուշի մասնաժողովին կողմէ:

Այնուհետեւ վաւերացուեցան բանաձեւերը եւ 2017-2019 տարեշրջանի նախահաշիւը, որ փոքր ճշդումներէ ետք վաւերացուեցաւ:

Ժողովը միաձայնութեամբ ընտրեց 2017-2019 Գանատայի Շրջանային վարչութեան անդամները: Անի Օհանեան, Անժէ Պետրոսեան, Մարալ Յովսէփեան, Անի Գրալեան, Վարդուկ Պէճեան, Նաթալի Մանուկեան եւ Սիլվի Օհանեան: Փոխ անդամներ ընտրուեցան՝ Անի Պապիկեան, Ֆլորա Կիրակոսեան, Լիա Շահինեան, Գեղուի Պասթաճեան եւ Զեփիւ Տորնա:

ՀՕՄԻ Ընկերային Ծառայութիւն

ՀՕՄԻ «Ռուբինա» մասնաժողով Ընկերային Ծառայութեան Գրասենեակը կը գտնուի Հայ Կեդրոնի երկրորդ յարկին վրայ, գրադարանի ձախին: Գրասենեակը բաց է երկուշաբթիէն Ուրբաթ, ժամը 10:00-2:00: Գրասենեակը տեղեկութիւններ եւ յանձնարարութիւններ կը փոխանցէ եւ կ'օժանդակէ զաղութիւն անդամներուն ծանօթացնելով զանոնց կառավարական օրէնքներուն եւ ծրագիրներուն: Նորեկներու բնակարանային պրպտութիւն կը կատարէ, կամաւոր աշխատանքի վայրեր կ'որոնէ, նաեւ resume-ներ կը պատրաստէ աշխատանքի պրպտումի նպատակաւ, տալով օրէնսդրական այլ օժանդակութիւններ, ինչպէս նաեւ օգնելով երէցներու ծերանոց գետեղման աշխատանքին:

Հաաքական աշխատանքով՝ ՀՕՄԻ Ընկերային Ծառայութեան Գրասենեակը արձանագրեց նոր նուաճումներ, ժողովուրդին կարիքներուն համապատասխան: Կամաւոր ու նուիրեալ ընկերակիներու աշխատանքով սկսած անգլերէնի դասընթացները, հասան իրենց աւարտին, այս տարեշրջանի՝ Սեպտեմբերին նորէն սկսելու միտումով:

Ինչպէս միշտ, ՀՕՄԻ «Ռուբինա» մասնաժողով Ընկերային Ծառայութեան յանձնախումբը եւ անոր կամաւոր անդամները, ընկերակցութեամբ Ս•ԵԴԱՍ-տուածածին եկեղեցւոյ հովիւ Գեղարդ Վրդ Զիւլալեանի, այցելեցին «Արարատ» Հայկական ծերանոց, իրենց հետ տանելով տաք ճաշ եւ անուշեղէն եւ ուրախ մթնոլորտ ստեղծելով տարեցներուն համար:

Նշենք որ ՀՕՄԻ «Ռուբինա» մասնաժողով Ընկերային Ծառայութեան 30ամեակի տօնակատարութիւնը տեղի պիտի ունենայ կիրակի, 1 Հոկտեմբերին, ժամը 2:00ին, Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ:

Գր. Գրաճեանի «Վերադարձ Դէպի Անցեալ» Գիրքի Շնորհահանդէս

Արշո Զաքարեան

Համագալինի Յ. Մանուկեան գրադարանը նորոգութեան մէջ ըլլալով, գրատարածի յանձնախումբի անդամները Գրիգոր Գրաճեանի գիրքի «Վերադարձ Դէպի Անցեալ» շնորհահանդէսի հիւրերը կ'առաջնորդեն Հայ Կեդրոնի ծառայանք: Արդէն հոն պատրաստ է յատուկ սարքաւորում, որպէսզի հեղինակը ցոյց տայ զանազան պատմական եւ հայաշատ զաղութներու այցելութիւններէն պատկերներ եւ կարճատեւ ֆիլմեր: Արդէն հետաքրքրուած ենք, որովհետեւ գիրքը կ'ընդգրկէ 25 պատմութիւններ, որոնցմէ ոմանք սփիւռքի կեանքին եւ պատմութեան հետ կ'առնչուին:

Յուլիս 1ին տեղի ունեցող ձեռնարկը կը սկսի գրադարան գրատարածի յանձնախումբի ատենապետի՝ Կարօ Ալիկեանի, բացման խօսքով: Ան կը նշէ յանձնախումբի զանազան գործունէութեան երեսները եւ առաքելութիւնը ապա կը հրաւիրէ Արշո Զաքարեանը, որ ներկայացնէ հեղինակը: Ան կը թուէ Գրաճեանի զանազան ազգային ներդրումները, Զաւարեան Ոսանողական Միութեան վարչական օրերէն մինչեւ դպրոցներու եւ պատսպարանի խնամակալութեան տարիները: Գրաճեան նաեւ ներկայացուցիչ եղած է Լիբանանի ԿԿԻ ԼՕՍԻ եւ ՀԱԸՄԻ: Առաւել եղած է Պէյրութի «Հարիւրի» հիւանդանոցի խնամակալ՝ ներկայացնելով հայ համայնքը: Կարելի չէ ամբողջութեամբ նշել հեղինակի բեղուն մասնակցութիւնը եւ ծառայութիւնները: Հաճընցի վերապրող

մեծ մօր հոգածութիւնը վայելած է եւ հիացած է անոր վերապրելու կամքին: Զաքարեան կ'աւարտէ իր խօսքը ըսելով «Գիրքը Համագալինի Վահէ Սեթեան հրատարակութեան միջոցաւ լոյս տեսած է, միայն 500 օրինակով, որ արդէն սպառած է. մեր մօտ կայ միայն 20 օրինակ: Լեզուական, պատմական, շարադրական եւ զգացական կողմերով այս գիրքը արժանի է բարձր գնահատանքի: Որպէս սփիւռքահայ կը հասկնանք նիւթերը եւ կը հետեւինք անցողորմեան, նոյնիսկ եթէ այդ ժամանակաշրջանը կամ երկիրը չենք ապրած»:

Գրաճեան սահիկներու եւ վաւերական կարճատեւ ժապաւններով կը ներկայացնէ գիրքի պատմութիւնները եւ վաւերագրական տեղեկութիւնները: Այս միջոցը կ'ամբողջացնէ եւ կը սերտացնէ գրքի բովանդակութիւնը: Պատմութիւնները կը սաւառնին Հաճընցի Պուրճ Համուտ, Միջերկրականէն Տիգրանակերտ, Մուսա լեռէն Հալէպ, Վանէն Էշրէֆիէ:

Գրաճեան կը բացատրէ գրքի դրդապատճառը հետեւեալ ձեւով. «Երբ մարդ որոշ տարիքի մը հասնի, այսինքն կը հասունայ, իբրեւ մտքի եւ յիշողութեան մարզանք, թէ անցեալի հանդէպ կարօտ, կը սկսի բանալ մտքին հին դարակները, որ կան անձնական եւ հաւաքական յիշատակներ»:

Մուսա Լեռան Վաքըֆ գիւղի այցելութեան առթիւ հարց կուտայ «Մուսա լեռ կորստեալ հայրենիք է, թէ՛ կարելի է տակաւին հայրենիք կոչել: Այսինքն կարելի էր թրքական իշխանութեան ներքեւ գոյատեւել իբրեւ հայ, թէ կարելի չէր, ուս-

Գր. Գրաճեան իր գիրքի ներկայացման ընթացքին:

տի պէտք էր լքել, որու իբրեւ հետեւանք, Մուսալեռցիք ներկայիս ցրուած են աշխարհի չորս կողմը»:

Իսկ Հալէպի պղնձագործները նկարած է, երբ իրենց մուրճերով կը ստեղծեն համանուագ մը եւ կ'ըսէ. «Անցեալին, հայ արհեստաւորներ՝ երկաթի, պղնձի եւ այլ մետաղներու վրայ իրենց վարպետի հարուածներով պիտանի առարկաներ կը պատրաստէին: Սարգիս Պետիկեանը, հայ վարպետներուն վերջին «մոհիկան»ը շուկային վերջին արհեստաւորը ոչ միայն անօթներ կը պատրաստէր, այլ արհեստին զաղտնիքները կը փոխանցէր «ապու ահմէտներուն»:

Գրաճեան կ'աւարտէ իր ներկայա-

ցումը հետեւեալ պատկերով «Ծիծեռնակը, բոյն կը շինէ ու կը շինէ եւ կ'երգէ, ամէն մէկ շիւղ կ'այցնելիս իր հին բոյնը կը յիշէ: Արդեօք ծիծեռնակին նման չենք մենք հայերս, երբ մեր շինած նոր բոյնին հետ կը յիշենք մեր հին բոյնը՝ Պոլիսը, Տիգրանակերտը, Մուսա լեռը, Հալէպը, Պէյրութը...»:

Համագալինի կողմէ Ալիկեան անոր կը նուիրէ Գալուստ Պապեանի «Ներաշխարհիս Ոսպնեակէն»:

Ձեռնարկի աւարտին հեղինակը կը մակագրէ գիրքերը. սուրճի ու կարկանդակի շուրջ կը սկսի մտերմիկ խօսակցութիւնները եւ յիշողութիւնները:

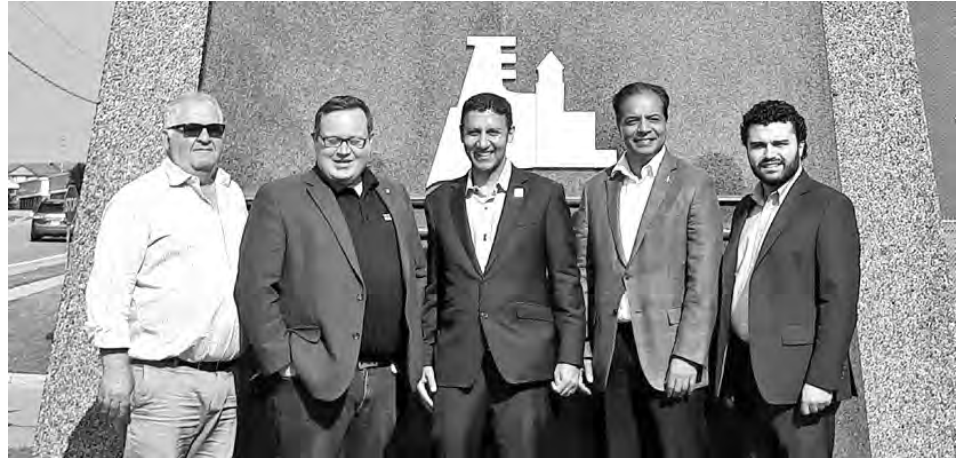
Գանատայի Ժառանգության եւ Բազմամշակութայնության նախարարի խորհրդարանական քարտուղարը այցելեց Գեմարիձի Յայ Կեդրոն

Յուլիս 21ին, Գանատայի Ժառանգության եւ Բազմամշակութայնության նախարարին խորհրդարանական քարտուղար, երեսփոխան Արիֆ Վիրանի աշխատանքային յատուկ այցելության մը ներկայ գտնուեցաւ Գեմարիձի Յայ Կեդրոն, ուր հանդիպում մը ունեցաւ Յայ Դատի Շրջանային յանձնախումբի պատուիրակութեան հետ: Անոր կ'ընկերակցէին երեսփոխաններ Պրայըն Մէյ եւ Ռաժ Սայինի:

Աւելի քան մէկ ժամ տեւած հանդիպման ընթացքին երեսփոխանները առի-

թը ունեցան աւելի մօտէն ծանօթանալու շրջանի գործունէութեան եւ Յայ Դատի առնչուող կարգ մը հարցերու:

Կողմերը քննարկեցին Յայ Դատի յանձնախումբի յառաջիկայ կարգ մը նախաձեռնութիւնները, անոնց նկատմամբ կառավարութեան աջակցութիւնը ապահովելու հնարաւորութիւնները, Գանատա-Յայաստան յարաբերութիւնները զարգացնելու հեռանկարներն ու յետայսու ցեղասպանութեանց յիշատակման ամիսը աւելի մեծ շուքով ոգեկոչելու ծրարագիրները:

Աշէն՝ Սեւակ Պելեան, Արիֆ Վիրանի, Ռաժ Սայինի, Պրայըն Մէյ եւ Վրէժ Գասամանեան:

«Արեւիկ» Ամառնային Խմբակ

Պէթթի Փանոսեան

Ամիս մը ամբողջ, թիով 70 երեխաներ եւ պատանիներ, մեծ հաճոյքով իրենց ամառնային արձակուրդը անցուցին Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Ազգ. շաբաթօրեայ վարժարանի «Արեւիկ» ամառնային խմբակէն ներս: Օգտակարն ու հաճելին միախառնած, երեխաները ամէն օր առիթը ունեցան հայերէնով արտաբերելու իրենց սորվածները, յատուկ պատրաստուած ծրագիրներու ուղեկցութեամբ:

Եւ ինչէ՞ր չսորվեցան անոնք: Երգն ու պարը, խաղն ու գիտելիքը, մարզանքն ու թատրոնը, ձեռնային ու գծագրական աշխատանքները, պատմութեան պահերը եւ վերջապէս հայերէն գրելն ու

կարդալը երեխաներուն առօրեան իմաստաւորող բաժինները եղան: Որպէս հայ ծնողներ, ի մտի ունենալով որ նախ մեր պատասխանատուութիւնն է ուղղել մեր զաւակներուն քայլերը դէպի հայ ինքնութիւն, հոն յաճախող երեխաներու վկայութեամբ իսկ կրնանք վստահեցնել, թէ «Արեւիկ» ամառնային խմբակը այն վայրը եղաւ, ուր իրաքանչիւր Յայ ծնողը եւ Յայ երեխայ գոհ եւ ուրախ զգաց հարազատ այս միջավայրին մէջ:

Ուրբաթ, 22 Յուլիս, 2017ին Արեւիկ խմբակի հանդէսի առաջին բաժինը կայացաւ ծնողներու եւ պատասխանատու մարմիններու ներկայութեամբ: Զանդէսին մասնակից երեխաներն ու պատանիները մեծ ոգեւորութեամբ յաջորդաբար ներկայացուցին արտասանութիւն-

ներ, ինչպէս նաեւ փունջ մը երգեր ու պարեր: Անսահման էր անոնց ուրախութիւնը բեմին վրայ, նաեւ՝ վարակիչ: Փոքր խմբակի երեխաներ, գունաւոր թիթեռնիկներու նման ոստոստեցին ու բեմին վրայ անոնց իրաքանչիւր շարժումը ուրախութիւն պարգեւեց: Պատանիները քիչ մը աւելի գիտակից պատասխանատուութեամբ ներկայացուցին իրենց բաժինները:

Սրահին մէջ ցուցադրութեան դրուած էր նաեւ՝ աշակերտներու կողմէ պատրաստուած ձեռնային ու գծագրական աշխատանքները, որոնք մեծապէս գնահատուեցան ներկաներուն կողմէ: Աւարտին, աշակերտները հիւրասիրուեցան պտուղով ու քաղցրաւենիներով:

Կեանքէն հեռացաւ ՅՕՄԻ Երեւելի Դէմքերէն Շաքէ Տէր Մելքոնեան Մինասեան

Յուլիս 1ին Սոնթթէալի մէջ իր մահկանացուն կնքեց ՅՕՄԻ Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետուհի Շաքէ Տէր Մելքոնեան Մինասեան:

Փրոֆ. Շաքէ Տէր Մելքոնեան-Մինասեան, համալսարանի դասախօս, գրող, քանի մը հատորի հեղինակ, գործօն դեր ունեցած է Պէյրութի, Փարիզի ու Սոնթթէալի գաղութներու կրթական, մշակութային կեանքին մէջ, մանաւանդ ՅՕՄԻ շարքերուն մէջ:

Եղած է առաջին շրջանաւարտներէն Պէյրութի Զամազգայինի «Նշան Փալանճեան» ձեմարանին եւ ունեցած է աշխոյժ գործունէութիւն Զամազգային Յայ Կրթական եւ Մշակութային Միութեան Սոնթթէալի «Սանահին» մասնաձիւղի շարքերէն ներս: 2004ին, ան արժանացած է Զամազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան շքանշանին:

Արարատ Արեւելահայերէն Շաբաթօրեայ Վարժարան

Արարատ շաբաթօրեայի մանկապարտեզի ամալերջի հանդէսէն պատկեր մը:

Յունիս 10ին տեղի ունեցաւ Արարատ շաբաթօրեայ վարժարանի ամալերջի հանդէսը: Բացման խօսքը կատարեց վարժարանի ուսուցիչ՝ Սարինէ Սարգսեանը, Նա իր խօսքին մէջ լայնօրէն անդրադարձաւ վարժարանի կա-

տարած հայ շունչով ու ոգիով, նոր սերունդ պատրաստելու առաքելութեան ու ծրագիրներին մասին: Ապա գնահատեց եւ շնորհակալութիւն յայտնեց վարժարանին բարերար ծնողներին, աշակերտներին ինչպէս նաեւ ուսուցիչներին

որոնք իրենց ժրջան աշխատանքով յաջողեցին այս տարւայ կրթական ծրագիրը:

Զանդէսի ընթացքին աշակերտները ներկայացրեցին զանազան գեղարուեստական, բանաստեղծական եւ հայրենասիրական երգեր, պարեր, ասմունքներ ու թատրոն եւ տեղի ունեցաւ վիճակացոյցի բաշխում: Աւարտին Թորոնթոյի Յայ Ակումբի Վարչական կազմի անդամ՝ Մելինէ Ասնէսին խօսք առնելով, իր երախտագիտութեան պատգամը փոխանցեց աշակերտներին, ուսուցիչներին եւ ապա ծնողներին գնահատելով նրանց կատարած զոհողութիւնը, ի խնդիր իրենց զաւակների մշակման, հաւատալով հայեցի դաստիարակութեան ճանապարհին, կենսական պահանջքն ու պայմանաւորութեան:

Վարժարանը 17 տարի ի վեր առաջնորդում է Toronto District School Board-ի ներքոյ ու շարունակում է իր նպատակը՝ ուղղել հայեցի դաստիարակութիւնը մեր մատաղ սերնդին: 2017-2018 ուսումնական տարեշրջանը սկսում է Սեպտեմբեր 23ին:

Join us

www.facebook.com/Torontohyewnewspaper

Հայատրոփ Արուեստագետը՝ Գալուստ Պապեան (1938 - 2017)

Ստորեւ տրուած գրութիւնը արտասանուած է Յակոբ Ճանապաղեանի կողմէ 25 Յուլիս, 2017-ին Գալուստ Պապեանի յուղարկւորութեան ընթացքին:

Ոչ եւս է մեր բոլորին սիրելի ընկեր Գալուստ Պապեանը: Հինգշաբթի, 20 Յուլիս, 2017-ին թորոնթոյի միջին ընդհանրապէս եւ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան «Սոցիալիստական» կոմիտէի մէջ ընտանիքը մասնատրաբար՝ կորսնցուցին իրենց նուիրեալ եւ վաստակաշատ հաւատարմը ընկերներէն մին՝ ընկեր Գալուստ Պապեանը:

Դժուար է թանկագին անձնատրութեան մը, ընկերոջ մը դազադին առջեւ դամբանական արտասանելը: Դժուար, որովհետեւ ինչպէս շատերուն՝ ինծի համար ալ անհաւատալի կը թուի ըլլալ, որ այլեւս պիտի չկարենանք վայելել ու լսել մեր ընկերոջ՝ Գալուստ Պապեանի հմուտ վերլուծումները լաւապէս բանաձեւուած մտքերը, մաքրամաքուր հայերէն լեզուն, մեղմ ու եզակի ձայնը, յարգանք պարտադրող ներկայութիւնն ու համակ սէրը անխտիր բոլորին նկատմամբ:

Ընկեր Գալուստ ծանօնալու բախտատրութիւնն ու պատիւը ունեցանք 40 եւ անելի տարիներ առաջ՝ ԶՅԴ «Ս. Թէփրեան» կոմիտէի մէջ, Համագայինի ժողովներուն եւ աշխատանքներուն ընդմէջէն: Բախտատրութիւն կը նկատեմ իր հետ ծանօթանալը, որովհետեւ անոր հետ հաղորդակցութիւն կուսակցական, միութենական,

մարդկային եւ ընկերական սովորական կապերէն անդին մը տեղափոխուեցաւ մըն էր, մարդու միտքը հարստացնող ու կեանքը ճոխացնող հաղորդակցութիւն մը:

Հակառակ յարգանք պարտադրող իր բնատրութեան, ընկեր Գալուստ ունէր ազնիւ եւ քնքոյշ հոգի մը, զոր պիտի տեսնենք իր կենսագրական գիծերուն մէջ, պիտի նկատենք, թէ որքա՞ն անկեղծ, որքա՞ն յանդուգն գաղափարներու դրսեւորումներ կը լեցնէին իր կեանքի էջերը:

Տարօրինակ կերպով պարզ, խոնարհ ու անբացատրելիօրէն օրինակելի հայ մըն էր ընկեր Պապեանը, որուն տիպարը մեր հոգիներուն մէջ կենդանի պիտի մնայ միշտ:

Իր գիտակցական կեանքի ամբողջ ընթացքին, մանկութենէն մինչեւ իր կեանքի մայրամուտը, Գալուստ Պապեանը քաղաքին մէջ Գալուստը եղաւ հայ մշակոյթի ղոզանջը, Հ. Յ. Դաշնակցութեան հաստատ համոզումներու երդուեալ ընկեր:

Ընկեր Գալուստ Պապեան ծնած է Պոլսի Համուտ հայաւանի Արագած թաղամասի հաւմետ նահապետական ընտանիքի երդիքի տակ, չորս գաւազներու անդրանիկը՝ Աւետիս եւ Եթեր Պապեաններուն: Ըստ իր ծնողքին վկայութեան, Գալուստ ծնած է Մարտ ամսուայ 20-ին, ցուրտ ու փոթորկալից գիշեր մը, 1938 թուականին:

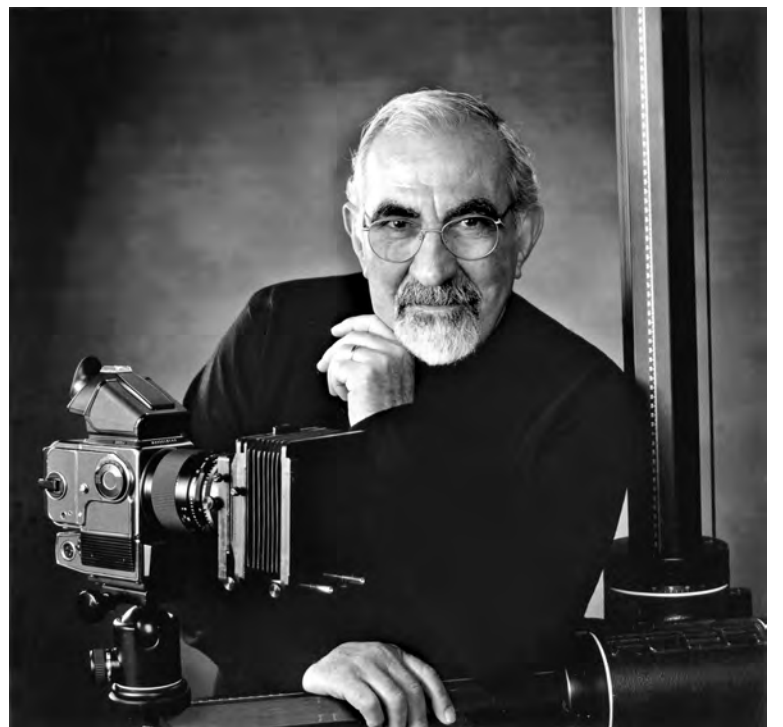
Մանուկ Գալուստի նախնական ուսման համար, միթէ ընտրութեան հարց կար, Պապեաններու տունէն 5 վայրկեան եւ մի

քանի հարիւր մետր անդին Ազգրեան մանկապարտէզն ու Լուսինեան նախակրթարանն էր, որուն կից՝ Ս. Սարգիս թիթեղաշէն եկեղեցին, ուր պիտի կերտուէին Գալուստի, Կորին Սրբազանի, Տոքթ. Միքի եւ Մարոյի նկարագիրներն ու ազգին եւ հայրենիքին ծառայելու նուիրականութիւնը:

Գալուստ Պապեանը բախտատրութիւնը ունեցած է, տասնեակ մը իր սերնդակիցներու նման, իբրեւ տնօրէն ունենալ ազգիսցի Շաւարշ Մակարեանը, որ նաեւ օրինութիւն եղած է՝ դասագիրքերէն անդին հայեցի դաստիարակութիւն եւ հայրենիքի հանդէպ անսահման սէր փոխանցելու իր աշակերտներուն:

Պատանի Գալուստը 13 տարեկան հասակին կ'աւարտէ նախակրթարանի իր ուսումը: Բարեբախտաբար, թաղի սկստական ու պատանեկան միութիւններու աշխոյժ գործունէութիւնները պիտի փոխարինուէին, եւ ակումբներու պատանեկան գրադարաններէն Բաք-Ֆիններու, Մալխասներու եւ Ռուբէններու յուշերով պիտի կազմաւորուէին Գալուստին եւ իր հասակակիցներուն ազգային նկարագիրն ու ազգի մը պատկանելիութեան հպարտութիւնը:

Գալուստը իր ընթերցասիրութեամբ ձեռք բերած է հայերէն լեզուի հմտութիւնն ու գրելու կարողութիւնը: Ապագային, ան հաւասակշռուած ձկունութեամբ մտաւորական իր կարողութիւնները լաւապէս կրցած է միացնել նկարչական արուեստին հետ եւ դարձած

Գալուստ Պապեան

հանրածանօթ ասմունքող ու արուեստագէտ լուսանկարիչ:

Երիտասարդ Գալուստի նոր աշխարհներու փնտռողի հետաքննարկումները իրականացնելու մղումը զինք կ'առաջնորդէր դէպի Մարսէյ, Փարիզ, Մոնթրէալ եւ ապա Նիւ Եորք, ուր կը ծանօթանայ միջազգային համբաւ վայելող նկարիչ Յարութիւն Չոլաքեանին: Ան մեծ վարպետին հոգածութեան տակ եւ Նիւ Եորքի գունագեղ, հետաքրքրական ու կլանող փողոցներուն մէջ կը զարգացնէ իր լուսանկարչական տաղանդն ու արուեստը:

Կամքի տէր, ՀՅԴ կուսակցական եւ ազգային հնոցին մէջ թրծուած, նկարչական արուեստ

տը իր արհեստին միաձուլած, մտաւորական հակումներով, նահապետական բարքերով հայու տիպարն էր 79ամեայ Գալուստ Պապեանը: Ան Նիւ Եորքի արկածախնդրական եւ արուեստի զարգացման տարիներէն ետք, վերջնականապէս կը հաստատուի Թորոնթօ՝ ի սպաս դնելով իր մշակութային ծիրքերը, շնորհքներն ու տաղանդները թորոնթոյի գաղութի աստիճանաւոր յաջող վերելքին:

Ընկեր Պապեան իր գիտակցական կեանքի ամբողջ տեսլական, մանաւանդ ազգային, մշակութային եւ կուսակցական գործերուն մէջ իր բերած նպաստի ընթացքին, եղաւ բռնադատ, շրջապատեց, անաշար. տես էջ 10

Հօրս Յիշատակին

Ստորեւ տրուած դամբանականը արտասանուած է Վարազ Պապեանի կողմէ իր հօր՝ Գալուստ Պապեանի յուղարկւորութեան ընթացքին, Յուլիս 25, Թորոնթօ:

Սիրելի հարազատներ, բարեկամներ, Գալուստը սիրող ու յարգող սգակից ներկաներ,

Կեանքիս ամենէն դժուար ու ծանր պահն է որ կ'ապրիմ այս պահուս, երբ հօրս՝ Գալուստի դազադի առջեւ կանգնած, որդիական անսահման սիրով, խոր վիշտով, կ'ուզեմ արտայայտուիլ այն մարդուն մասին, որ եղաւ սիրող, գուրգուրացող, հոգատար ամուսինը, հայրը, եղբայրը, բարեկամը... շարքը երկար է:

Հայրս՝ Գալուստը անդրանիկ գաւազն էր Եղեռնէն վերապրած՝ Աւետիս եւ Եթեր Պապեաններու, եղբայրը՝ հոգեւոր Կորին արքեպիսկոպոսի, Միքի ու Մարոյի, որոնց հանդէպ կապուած էր անքակտելի սիրով:

Շատ երիտասարդ, հեռացած է ծննդավայր Պոլսի համուտէն, ուր ծնած եւ նախակրթութիւնը ստացած էր եւ գաղթած՝ Ֆրանսա, ապա New York, Մոնթրէալ, Թորոնթօ, ուր երկար թափառումներէ ետք, կայք հաստատած է, բանալով իր անձնական լուսանկարչական աշխատանքը:

Հայր, 1983-ին, Լիբանան այցելութեան ընթացքին, հանդիպած է մօրս՝ Յասմին Պարսումեանին եւ գեղեցիկ սիրոյ պատմութեամբ մը. 1984-ին ամուս

նացած են եւ Թորոնթօյի մէջ կազմած՝ իրենց տաքուկ բոյնը, պարուրուած՝ սիրով եւ օրհնութեամբ, ուր ծնած ենք մենք, բոյրս՝ Սարիկը եւ ես՝ Վարազը: Հօրս արժանիքները. դուք, եթէ զինք ծանօթ էք, ուրեմն ծանօթ էք իր ունեցած յատկութիւններու մասին. յայտնեմ, որ անցնող չորս օրերու ընթացքին մեզի ցաւակցող բոլոր այցելուներէն, անխտիր, լսեցի իր ազնիւ, վեհանձն, բարի, ներողամիտ, գնահատող, քաջալերող, լայնախոհ, երբեք չգանգատող, միշտ լաւատես, ամենէն ջնջին բաներու մէջ միշտ գեղեցիկը գտնող, լաւ մարդ ըլլալուն մասին:

Բոյրս եւ ես բախտատրութիւնը ունեցած ենք հօրս շունչին տակ հասակ առնելու. ան մեզի սորվեցուցած է սիրել գեղեցիկը, ըլլալ ծշմարիտ ու արդար, գնահատել եւ ուրախալ մարդոց յաջողութիւններով: Ան ոչ միայն կ'երջանականար սիրելի մը յաջողութիւններով, այլ անծանօթի մը արձանագրած ամենափոքր յաջողութիւնը զինք կ'ուրախացնէր:

Բարի էր հայրս, չափազանց բարի, բայց ոչ միամիտ: Գիտէր ներողամիտ ըլլալ եւ երբեք ոխ չէր պահեր. մրջինի վրայ չէր կոխեր, վնաս հասցնող անասուններն անգամ կրնային խաղաղ ապրիլ իր շուքին տակ:

Հայրս բարձրագոյն ուսում չէր ստացած, բայց զարգացած էր, մշակոյթի մէջ թաթխուած. ժամերով կրնայիր խօսիլ զանազան նիւթերու մասին. կը գնահա

տէր արուեստն ու գրականութիւնը, ընթերցասէր էր եւ կ'ուզէր վարակել մեզ: Տակալին մանուկ, մանկական գիրքերու եւ խաղալիքներու կողքին, կը տեսնէինք National Geographic, Time, Macleans, Toronto Life, the New Yorker եւ այլ հրատարակութիւններ, որոնք տարիներու ընթացքին մեր անմիջական հարազատները եղած էին: Երբեք պիտի չմոռնամ իր այն սովորութիւնը, երբ զանազան թերթերէ խնամքով կը կտրատէր այն յօդուածները, որոնք ըստ իրեն մեզի յարմար էին, կը դնէր պահարանին մէջ եւ վրան փոքր նօթով մը կը յիշեցնէր. «Վարազ, կամ Սարիկ կ'արժէ կարդալ»... պէտք էր կարդայինք, իսկ երբ մեր գրասեղաններուն վրայ, առանց կարդացած ըլլալու, շարունակէր տեսնել պահարանը, կը հետապնդէր որ կարդայինք եւ մեր կարծիքը անպայման տայինք:

Հայրս անսահման սէր եւ գորով կը տածէր մեր եւ մօրս հանդէպ. շատ սիրելով ծաղիկները՝ ան յաճախ, առիթով կամ առանց առիթի, ծաղիկ կը նուիրէր. նոյնիսկ մեր տարեդարձներուն ծաղիկ կը նուիրէր մօրս, գնահատելով անոր մայրութիւնը:

Դժբախտաբար, վերջին տարիներուն, Հայրս, ALS հիւանդութեան պատճառով, կորսնցուց իր ֆիզիքական աշխուժութիւնը եւ աստիճանաբար կտրուեցաւ արտաքին աշխարհէն, բայց երբեք չգանգատեցաւ, երբեք չբողոքեց, ընդհակառակը, ամէն հարցնողին յայ

Գալուստ Պապեան, Գծանկարը՝ Արթուր Զաքարյանի

տարարեց, որ ինք աշխարհի ամենէն բախտաւոր անձն է, քանի որ շրջապատուած է զինք սիրողներով, գուրգուրացողներով. իսկ երբ բժիշկը հարցնէր իր ցաւի մասին, ժպիտով կը յայտնէր, որ միայն ապրող մարդիկ կրնան ցաւի եւ ցաւն ալ զգացում մը չէր...

Հօրս բժիշկի այցելութիւնը ինծի վստահուած էր եւ այս պատճառ դարձաւ, որ հայր ու որդի մեր կապը անելի ամրանար: Հայր ըլլալէ զատ եղաւ նաեւ իմ ընկերս. գաւաթ մը սուրճի շուրջ, ժամերով կը խօսէր Կոստան Զարեանի, Սիւսանայի, Դանիէլ Վարուժանի, Կոմիտասի կամ Ժազ Պրէյլի մասին: Իսկ

շար. տես էջ 25

Տակափն երէկ էր... Հայ մշակոյթի խնկարկու՝ Գալուստ Պապեանի յիշատակին

Ստորեւ տրուած գրութիւնը արտասանուած է Թամար Տոնապետեան Գուգուեանի կողմէ (իբրեւ Համազգայինի խօսքը) 25 Յուլիս, 2017ին՝ Գալուստ Պապեանի յուղարկատրութեան ընթացքին:

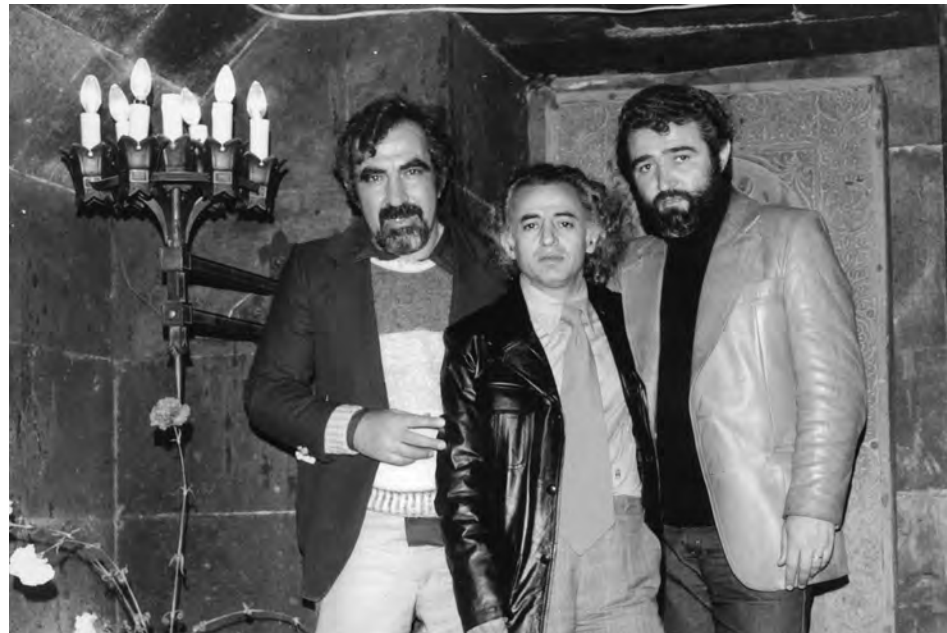
Տակափն երէկ էր...

Համազգայինի Գրասէրներու Խմբակի Հաւաքը իր ասարտին հասած է, որուն ուշադրութեամբ հետեւած է մինչեւ վերջ: Շուրջը աչք մը նետէ, ձեռքը կամացուկ մը վեր կը բարձրացնէ ու ոտքի՝ իր շնորհատրանքի ու քաջալերանքի խօսքը կ'ուղղէ դիմացը կանգնած երիտասարդին, որ ջանք չէ խնայած ու յանդգնութիւնը ունեցած է Շուշանեան մը, Ահարոնեան մը, Վարուժան մը, Ծառուկեան մը ներկայացնելու: Համազգայինի «Յարութիւն մանուկեան» գրադարանէն չմեկնած, հոգատար, հայրական ձեռքը ուսիդ կը դնէ, ժպիտը դէմքին՝ աչքերուդ մէջ կը նայի ու գլուխը թեթեւ մը շարժելով ու աչքը սեղմ թարթելով, իր հաւանութեան ու գնահատանքի խօսքը կը փոխանցէ քեզի լռելեայն... երբեմն՝ «պատիւ արժանատրաց» մը գլորելով, «վարձքդ կատար ընկեր» կամ «ընկերուի» մը բարձրաձայնելով, ի հարկին թելադրանք մը՝ բոլոր պարագաներուն ալ անկեղծ, ըստ արժանւոյն:

Մեր սիրելի ընկեր Գալուստն է. Համազգայինի Գլածոր մասնաճիւղի երկարամեայ, հաւատարմ, մեծահոգի ու անգուգական ընկեր Գալուստը, մտատրական համեստ ընկերը, որուն տաղանդն ու արուեստը, գործօն մասնակցութիւնը, համբերատար, ներողամիտ բնութիւնը, օգտաշատ խրատները, յարատեւ քաջալերանքը, կատակները, անկեղծ ու անշեղ միութեանականի կերպարը, մտերմութիւնը բախտատրութիւնը ունեցած ենք վայելելու տասնեակ տարիներու ընթացքին, Համազգայինի մեծ ընտանիքէն ներս:

Տակափն երէկ էր...

«Ներաշխարհիս Ոսպնեակէն» հատորին հրատարակութիւնը կը մօտենայ. միասին նստած ենք ու իր բառերով՝ «բարձրաձայն կը մտածէ»: Միտքերու շարան մը կը յորդի իրմէ, մէկը միւսին յաջորդելով ու վերջապէս ուշադրութեամբ թղթածրարէն կը հանէ հատորին առաջին նմոյշը. արդարացի հպարտութեան ցոյքեր կան աչքերուն մէջ: Այնքան խնամքով կը դարձնէ էջերը. իրաքանչիւր լուսանկարին ետեւ պատում մը՝ որ համով հոտով կը փոխանցէ, քեզ սիրով հրափրելով իր աշխարհը, հոն ուր գեղեցիկ է ամէն ինչ, արուեստագէտի բժախնդրութեամբ ու նրբութեամբ հիստորի: Կարծես իրաքանչիւր էջի հետ ամբողջ կեանք մը կը սահի իր աչքին առջեւէն, գոր կ'ապրի ու կ'ապրեցնէ կենդանի լուսանկարներուն ընդմէջէն: Ու հոն կը զգաս արուեստագէտի

Գալուստ Պապեան հայրենի բանաստեղծներ Վարդգէս Պետրոսեանի եւ Ռազմիկ Դաւոյեանի հետ Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոցի դամբարանին մօտ:

նրբագագ հոգին, կը թափանցես իր ներաշխարհը:

Հատորին շնորհահանդէսն է, Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի սրահէն ներս. աննախընթաց տօնախմբութիւն մը՝ որ ներգրաւած է արուեստագէտներու փառանք մը, Աթոմ Էկոյեանէն մինչ Արսիւնէ Խանձեան, Հրանդ Ալիանաք ու շատ շատեր. մշակութասէր երիտասարդներու խմբակ մը, հին ու նոր բարեկամներ, յատկապէս հեռուներէն ժամանած ընկերներ: Պատահական չէ այս երեւոյթը: Իբր արուեստագէտ, իբր միութեանական, իբր Մարդ՝ ան կրցած է հոգեկան կապեր ստեղծել տարիներու ընթացքին, մտերմութիւններ՝ զանազան արուեստագէտներու ու մշակոյթի խնկարկուններու հետ՝ մեծէն մինչ երիտասարդը եւ շահած է բոլորին համակրանքն ու յարգանքը: Ոտքի են բոլորը. ծափերը կը շարունակուին...:

«Խնկարկու». նախասիրած բառերէն մէկը, որ վայել է իր անձին: Բոլորին կողմէ սիրուած ու յարգուած՝ հայ մշակոյթի խնկարկու՝ ընկեր Գալուստն է:

Համազգայինի Նուռ Ֆիլմի փառատօնն է. գրականին ետեւ կանգած՝ Փարաջանովի հետ ունեցած կախարդական այդ պահը կը բաժնէ մեզի հետ, իր նկարագրութեամբ՝ ասպարէզին ամէնէն յիշատակելի ու հարստացնող փորձառութիւնը: Բոլորս կ'անուամ մտիկ կ'ընենք. վարակիչ է եռանդը, դիմացինը իրեն հաղորդակից դարձնելու կարողութիւնը՝ իրայայտով:

Բաւ է թերթել Համազգայինի Գլածոր մասնաճիւղի լուսանկարներու հաւաքածոն, թերթել մամուլի էջերը, ու հոն կը տեսնես զինք՝ բեմի վրայ, բեմին ետեւ, ցուցահանդէսներու ընթացքին, գրական ելոյթներու ընթացքին...: Հոն՝ ուրկէ մշակոյթի բոյր կու գայ, հոն է ընկեր Գալուստը. Համազգայինի լսարաններուն ու ժողովներու սեղանին շուրջ, մտերմիկ հաւաքներու ընթացքին, Սալաթ Նովայի, սիրերգութեան երեկոներուն, տաք գրոյցներու մէջ: Եւ սոսկ ներկայութիւն չէ. այլ՝ խորհող, տաղանաւոր, առաջարկող, ձգտող, երագող, լսող...: Ականջալոր մանաւանդ՝ նորահաս սերունդին, որուն սէրն ու յարգանքը շահած է: Այնպէս ինչպէս հայ ու հայութիւն «դարդ» էին Փարաջանովի համար, ընկ. Գալուստ եւս ազգին հոգսերով տաղանաւոր է... ո՛չ մակերեսային այլ՝ խորապէս. իր բազկերակը հայով ու հայութեամբ կը տրոփէ:

Այո՛, Տակափն երէկ էր...

Գիրքի մը շնորհահանդէսն է. կը մօտենանք իրեն՝ ընկ. Գալուստ, յարմար նկատեցինք որ դուք ընէք թղթակցութիւնը. կարելի՞ է. - ու ընկալուիչն ետեւէն փափկանկատօրէն՝ «Ը՛, սիրելի ընկերուի, շոյուած եմ. սակայն հետեւեալն է, չեմ սիրեր մերժել գիտես, բայց ես թղթակից չեմ. ես պարզապէս տպաւորութիւններս է որ թողթին կը յանձնեմ»: Ու այնքան հոգեհարազատ, համով հոտով գրութիւն մը դուրս կու գայ, որ բոլորովին կը յափշտակէ քեզ:

Մենք ենք շոյուածը, ընկ. Գալուստ:

Համազգայինի Գլածոր մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովներէն մէկն է. ժողովի օրէնքները ու յատկապէս՝ ընկերները յարգելով՝ ձայն կը խնդրէ: «Եթէ թոյլ կու տաք ընկերներ, հարցը լաւապէս քննելու համար, փոքր բացատրութիւն մը կը խնդրեմ, եթէ կարելի է:» Միշտ յարգալի ընկ. Գալուստն է:

Տակափն երէկ էր, երբ Համազգայինի նախաձեռնութեամբ իր լուսանկարներու ցուցահանդէսը տեղի կ'ունենար Երեւանի մէջ, լուսանկարներու հատորին շնորհահանդէսը տեղի կ'ունենար

Թորոնթոյի, Մոնրէալի մէջ, Գեյմպրիճի մէջ...: Իբր վարչական անդամ թէ՛ պարզ ժողովական, իբր մտատրական, պատգամաւոր, հանդիսատես, գնահատագիրներու արժանացած ընկեր, հանրաժանաչ լուսանկարիչ, բանաստեղծ, բեմադրիչ, արուեստագէտ՝ ընկ. Գալուստ ընդելուզուած է Համազգայինի ընդհանրապէս եւ յատկապէս՝ Գլածոր մասնաճիւղի պատմութեան:

Այո՛, տակափն երէկ էր, որ իր ու Տիկ. Յասմիկի մտերմութեամբ, իրենց տան մէջ թէյասեղանի շուրջ կը գրոյցէինք մեր համայնքին, Համազգայինի, հայրենիքի մասին: Համազգային եւ ընկ. Գալուստ՝ միասին քայլ նետած ենք, միասին տօնակատարած ենք ու միասին ցաւած. միասին ապրած իրաքանչիւր ելեւէջ: Ընկ. Գալուստ ոչ միայն ընդելուզուած է Համազգայինի պատմութեան՝ այլ նաեւ ապագային, քանզի ան իր օրինակելի միութեանականի ու տիպար ազգայինի դրոշմը դրած է մեր սաղարթներուն՝ նորահաս սերունդին վրայ: Ահա թէ ինչու դժուար է ընկ. Գալուստին մասին խօսիլ յատկապէս՝ անցեալի դէմքով. ան կենդանի է, կայ ու կը մնայ Համազգայինի լուսատր աստղերէն մին, որուն լոյսով պիտի առաջնորդուինք դէպի ապագայ հորիզոններ:

Փակագիծ մը բանալով ըսենք, որ ընկ. Գալուստի անունին ֆոնտ մը հաստատուած է, որուն նաեւ իր մասնակցութիւնը պիտի բերէ Համազգայինը: Սիրելի՛ ընկ. Գալուստ.

Համազգայինը, Համազգայինի Գլածոր մասնաճիւղը յաւելեալ փայլք ու շնորհք ստացաւ շնորհիւ քեզի. մեր մշակոյթը աւելի հարուստ է շնորհիւ քեզի: Սիրեցիր գեղեցիկը, ձգտեցար գեղեցիկին. զարմանալի չէ ուրեմն որ նախասիրած բանաստեղծներէդ էր Դանիէլ Վարուժան: Սիրեցիր մեր լեզուն, ու այնքան խնամքով գուրգուրացիր մեր ոսկեղնիկին վրայ. զարմանալի չէ ուրեմն, որ նախասիրած գրողներէդ էր Վազգէն Շուշանեան: Հաւատացիր անուշ խօսքին. քաջալերական երկտողին ու բացիկին, ընկալուիչ վերցոյցի անվարան՝ յաւելեալ թափ մը տալու մեր բոլորին:

Լուսանկարչութեան ակնարկելով ըսիր.- «Հիմնականը այն զգացումը փոխանցելն է դիմացինիդ, որ ոչ թէ դուն իրմէ բան մը կը խլես, այլ միասնաբար գեղեցիկ բան մը կը կերտէք»: Միութեանական կեանքի մէջ եւս, սիրելի ընկեր Գալուստ, մենք միասնաբար գեղեցիկ բան մը կերտեցինք, որ կը կոչուի ջերմ ու հարազատ միութեանական կեանք: Տոփր առանց ակնկալելու ու հիմա եւս, Չարենցի խօսքերը փոխ առնելով՝ չես պահանջեր փառք ու վարձ ու կ'երթաս: Վարձքդ կատար՝ երթո՛ք բարի՛, յիշատակդ կ'ապրի, սիրելի՛, անմոռանալի՛ ընկեր:

«Ներաշխարհիդ Ոսպնեակէն»

Խաժակ Գուլաճեան

Սիրելի ընկ. Գալուստ,

Մեր վերջին հեռաձայնային հաղորդակցութիւնը տարբեր էր սովորութիւն դարձած գրեթէ ամէն շաբաթ առաւօտեան հաղորդակցութիւններէն: Տեւեց բաւական երկար, ճշգրիտ՝ 47 վայրկեան: Այս անգամ նիւթը միայն Նոր Հայ Զորիգոնի հարցազրոյցներս չէին, ոչ ալ շինիչ քննադատութիւններդ: Պարզապէս հեռաձայնած էիր ընտանիքիս ու իմ որպիսութիւնս հարցնելու... այսպէս,

պարզ, որովհետեւ մտքդ կ'անցնէր... թէ որովհետեւ կ'ուզէիր հրաժեշտ տալ...

Մեր խօսակցութիւնը շարունակուեցաւ, անցաւ որպիսութեան սահմաններէն ու հասաւ մինչեւ Պուրճ Համմուտ՝ մանկութիւնդ, ուր հայրենիքէն դուրս օտարութիւն չէիր զգացած որովհետեւ տունդ, եկեղեցին, ակումբն ու դպրոցը այդ բացը գոցած էին, եւ ասարտեցիր ըսելով «չհասկցայ տեղահանութեան իմաստը մինչեւ հասայ այս ափերը: Լա՛ն Խաժակ ջան, բարի օր, լաւ մնա՛»:

Այս էր...

Ու յանկարծ, մահուանդ գոյժը շնթալից ապտակ մը կու տայ ինձի: Ճիշդ է, անողոք հիւանդութիւնը արդէն կը չարչարէր քեզ, բայց ոչ այդքան մը որ արագօրէն քեզ փոխադրէր տարբեր աշխարհ... չուզեցի հաւատալ, որովհետեւ առաքինի, համեստ, վաստակաշատ ու միշտ դրական մօտեցումով ու «ամէն չարիքի մէջէն բարիք մը գտնող» ընկեր Գալուստը չէր կրնար այսպէս յանկարծ ակնթարթի մը մէջ հրաժեշտ տալ... չէ՛, արդար չէ... այս չարիք մըն է որուն մէջ բարիք չկայ... ընկեր Գալուստին

սկզբունքներուն հակառակ է...

Ու հիմա նստած, «յաւերժացուած պահերդ» կը դիտեմ... ու կը վերլիշեմ այն քիչ բայց «խենթանալիք» պահերը՝ ընկերային, ժողովական թէ միութեանական որ անցուցած ենք միասին:

Շաբաթ առաւօտները ալեւս հեռաձայնս պիտի չինչէ... բայց գիտեմ որ հոն, վերէն, «ներաշխարհիդ ոսպնեակէն» Նոր Հայ Զորիգոնը կը դիտես:

Ընկեր Գալուստ...

Մինչ Նոր Հանդիպում, Մնաս Բարի:

Հայկաի Մէջ Պիտի Վերականգնուի Ա. Քառասուն Մանկանց Եկեղեցին

Սուրիոյ Մէջ հունի մէջ կը մտնէ խաղ կեանքը: Հայկաի մէջ պիտի սկսի հայ առաքելական Ս.Յ.Քառասուն Մանկանց եկեղեցիին վերականգնման աշխատանքները:

2017ի Դեկտեմբեր 16ին Սուրիոյ բանակը ամբողջով հաղթելու թաղամասերու ազատագրումը, որու շնորհիւ պայմաններ ստեղծուեցան սուրիական հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորման համար:

Կը նախատեսուի, որ հայկական եկեղեցւոյ վերականգնողական աշխատանքը սկսի Յուլիսին, իսկ վարդապոյն տուֆը, որմէ կառուցուած է եկեղեցին պիտի բերուի Հայաստանէն:

Կը նշուի, որ պատերազմէն առաջ բազմաթիւ զբոսաշրջիկներ եւ ուխտա-

ւորներ կ'այցելէին եկեղեցին: Թէեւ եկեղեցին հայկական է, սակայն այստեղ մոմ կը վառէին նաեւ աշխարհի տարբեր կողմերէն եկած զբոսաշրջիկներ եւ հաւատացեալներ:

Քառասուն Մանկանց եկեղեցին կառուցուած է 15րդ դարու սկիզբը, տուած է բազում արշաւանքներէ ու պատերազմներէ, բայց ամէն անգամ վերականգնուած է ամբողջ աշխարհով մէկ սփռուած հայութեան ջանքերով:

Հայկաի ազատագրումէն ետք եկեղեցին չի գործեր, քանի որ տուած է արկակոծութիւններէ եւ պայթիւններէ: Ամբողջ աշխարհի հայերը դրամահաւաք սկսած են Սուրիոյ ամենագեղեցիկ եկեղեցիներէն մէկը վերականգնելու համար, կը յայտնէ հեռուստակայանը:

Ազգային իշխանութեանց ներկայացուցիչներ կը ստորագրեն ճեմարանի պայմանագիրը:

Քեսապի Հայ Աւետարանական Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Նաւակառուիք

Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Նաւակառուիքի պատկեր մը:

Հովանաւորութեամբ Մերձատր Արեւելի Հայ աւետարանական եկեղեցիներու (ՄԱՅԱԵ) Միութեան, Յուլիս 9ին տեղի ունեցաւ վերընծայումը Քեսապի Հայ աւետարանական Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցւոյ: Այս առիթով Պէյրութէն Քեսապ մեկնած էին ՄԱՅԱԵ-Միութեան նախագահ վեր. Մկրտիչ Գարակէօզեան, ՄԱՅԱԵՄի Կեդրոնական մարմինի ատենապետ վեր. դոկտ. Փոլ Հայտոսեան, Հայկաի Սուրիոյ Հայ աւետարանական համայնքապետ վեր. Յարութիւն Սելիմեան եւ Կեդրոնական մարմինի անդամներ:

ՄԱՅԱԵՄի պատուիրակութիւնը վերանորոգ եկեղեցւոյ բացումէն մէկ օր առաջ այցելութիւն տուաւ Քեսապի հայ կաթողիկէ եւ հայ առաքելական համայնքներու ներկայացուցիչներուն:

Յուլիս 9ը պատմական օր մըն էր ամբողջ քեսապահայութեան համար: Նախքան Քեսապի վերանորոգ Հայ աւետարանական Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցւոյ վերընծայումը, ՄԱՅԱԵՄի պատուիրակութիւնը այցելեց Գալատուրանի, Էքիզուլիքի եւ Թէօքիսի հայ աւետարանական եկեղեցիները՝ իրաւքանչիւրին նուիրելով բեմի նոր Աստու-

ածաշունչ մը:

Լաթաքիոյ շրջանի պետական մարմինները, քաջալերուած Քեսապի հայ աւետարանական Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցիի վերանորոգման աշխատանքներէն, ծրագրած էին դրօշակի արարողութիւն՝ Քեսապի հրապարակին վրայ բարձրացնելու սուրիական դրօշը, նախքան եկեղեցւոյ բացումը: Պատանեկան շեփորախումբով առաջնորդուած արարողութենէն ետք, բոլորը ուղղուեցան դէպի Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցի, վեր. Մկրտիչ Գարակէօզեան կատարեց պաշտօնական բացումը վերանորոգ եկեղեցւոյ:

Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցին, որ 21 Մարտ 2014ին գրաւուած, թալանուած եւ ապա հրկիզումի ենթարկուած էր, այժմ իր վերանորոգ եւ պայծառ սրահներուն մէջ կ'ընդունէր բազմահարիւր հաւատացեալներ, որոնք եկած էին առ Աստուած փառաբանութեան եւ շնորհակալութեան աղօթքներ ու երգեր բարձրացնելու: Կէսօրուան ժամը 12:00ին սկսաւ վերընծայման յատուկ պաշտամունքը՝ ներկայութեամբ Լաթաքիոյ նահանգապետին, կուսակցապետին, պատասխանատուներու, քոյր

եկեղեցիներու հոգեւոր հովիւներուն եւ Քեսապի պատկան մարմիններու ներկայացուցիչներու:

Քեսապի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ պատ. Ժիրայր Ղազարեան առաջնորդեց պաշտամունքը: Բեմի նոր Աստուածաշունչի նուիրումը կատարեց վեր. դոկտ. Փոլ Հայտոսեան: Պատ. Սիմոն Տէր Սահակեան եւ պատ. Սեակ Թրաշեան կատարեցին ընթերցումներ Աստուածաշունչէն: Երգչախումբը հրամցուց երկու երգեր: Քեսապի հայ աւետարանական եկեղեցւոյ տարբեր տարիքի զաւակներ արտասանեցին նուիրումի աղօթքներ: Օրուան պատգամը փոխանցեց վեր. Մկրտիչ Գարակէօզեան, որ ներկայ հաւատացեալները հրաւիրեց քարոզէն կառոյցէն անդին նայելու եւ ըլլալու կենդանի եկեղեցի, որուն միջոցաւ Աստուած կը փառաւորուի:

Պատգամէն ետք եկեղեցւոյ վերընծայման աղօթքը կատարեց վեր. Յարութիւն Սելիմեան, որ նաեւ դրուատեց աշակցութիւնը Սուրիոյ պետական մարմիններուն, որոնք մեծապէս դիւրացուցին վերանորոգման աշխատանքները՝ անելցնելով, թէ Սուրիահայութիւնը անբաժան մասնիկն է Սուրիոյ ժողովուրդին:

Վեր. Փոլ Հայտոսեան փոխանցեց Կեդրոնական մարմինին խօսքը, անդրադառնալով կատարուած աշխատանքին եւ անոր յուսադրիչ ազդեցութեան, գնահատանքով ընդգծելով, որ անհկա տարուեցաւ Սուրիոյ հայ աւետարանական համայնքի զաւակներուն կողմէ՝ համայնքապետ վեր. Յարութիւն Սելիմեանի առաջնորդութեամբ:

Կարդացուեցաւ Ամերիկայի Հայ աւետարանական ընկերակցութեան վարիչ տնօրէն Զաւէն Խանճեանի խօսքը, ապա Տէրունական աղօթքով եւ վեր. Գարակէօզեանի առաքելական օրհնութեամբ ամբողջութեամբ պաշտամունքը: Ներկաները դուրս եկան գիրար շնորհաւորելով եւ ողջագութելով՝ բարձր տրամադրութեամբ:

Քարէն Եփփէ Ազգ. Ճեմարանի Վերանորոգման Պայմանագիր Կնքուեցաւ

Բերիոյ Հայոց Թեմի Ազգ. Վարչութիւնը Առաջնորդին նախագահութեամբ ձեռնարկած է Ճեմարանի նոր շէնքի վերանորոգման աշխատանքներուն: Ազգ. Վարչութեան ատենապետ Տիգրան Պետրոսեան նշած է, թէ երբ ամիսներ առաջ Հայկաի ազատագրուեցաւ, Ազգ. Վարչութիւնը իր օրակարգին վրայ դրաւ վերանորոգումի ծրագիրը եւ յարմար նկատեց սկսիլ դպրոցներու, ապա նաեւ եկեղեցիներու եւ ակումբներու վերանորոգումով: Ազգ. Վարչութիւնը Ճեմարանի վերականգնման համար ամբողջական ծրագիր մը մշակեց ու վերաշինութեան յանձնախումբ մը յառաջացուց: Յանձնախումբը ներկայացուց ծրագիր մը, որ վաւերացուելէ ետք գործնականացման փուլին անցաւ:

Ծրագրին համաձայն, նախ պիտի վերանորոգուի Ճեմարանի նոր շէնքը. ուստի Ճեմարանականները (11րդ եւ 12րդ կարգի աշակերտները), իրենց մասնակցութիւնը բերելու համար այս աշխատանքներուն, ներկայացան վարժարան ու մասնակից դարձան նախապատրաստական գործերուն. անոնք աշակերտական գրասենյակները (աւելի քան 500 գրասենյակ) նոր շէնքէն հին շէնք տեղափոխեցին: Աշակերտները կարծեք իրենց տունը կարգի կը բերէին՝ առանց դժգոհելու, մեծ սիրով ու եռանդով: Ճեմարանը վերագտած էր իր աշխոյժ զաւակները ու հարստացած անոնց ներկայութեամբ:

Յուլիս 1ին Ճեմարան այցելեց Առաջնորդ Տէր Շահան Արք. Սարգիսեան՝ Ազգ. Վարչութեան, Ճեմարանի Խնամակալութեան եւ Վերաշինութեան Յանձնախումբին ընկերակցութեամբ: Անոնք հետեւեցան վերաշինութեան նախապատրաստական աշխատանքներուն: Սրբազան հայրը շրջեցաւ Ճեմարանի տարբեր բաժիններուն մէջ, զրուցեց աշակերտներուն հետ՝ բարձր գնահատելով անոնց նուիրական աշխատանքը ու իր խօսքը ուղղելով աշակերտներուն ըսաւ, որ անոնց նուիրումի ոգին օրինակ պիտի ծառայէ բոլորին:

Այնուհետեւ կնքուեցաւ Ճեմարանի նոր շէնքի վերանորոգման պայմանագրութիւնը: Աշխատանքը պիտի աւարտի Սեպտեմբեր 1ին, նախքան վերամուտը, որպէսզի Ճեմարանականները նոր շէնքէն ներս սկսին 2017-2018 ուսումնական տարեշրջանը, այնուհետեւ պիտի սկսի Ճեմարանի հին շէնքի վերանորոգման աշխատանքը:

Ղնեմիէի Ս. Գէորգ Եկեղեցւոյ Գմբէթին Խաչը Տեղադրուեցաւ

Ազատագրուած Ղնեմիէ հայկական գիւղի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ խաչը, որ օծուած էր Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Շահան Արք. Սարգիսեանի ձեռամբ, Յունիս 28ին տեղադրուեցաւ գմբէթին վրայ, ներկայութեամբ Ղնեմիէ Գիւղի հայ բնակչութեան:

Նախքան սուրիական պատերազմը Ղնեմիէ գեղատեսիլ գիւղին մէջ սու-

րիահայ միութիւններ իրենց տարեկան ծամբարներն ու արշաւները կը կազմակերպէին: Իսկ ամէն տարի Աստուածանայ Վերափոխման տօնին հանդիպակաց Կիրակին ուխտագնացութիւն կը կազմակերպուէր դէպի Ղնեմիէի Ս. Գէորգ եկեղեցի:

Սուրիական տագնապին առաջին տարիներուն, գիւղը գրաւուեցաւ զինեալ

ահաբեկչական խմբաւորումներուն կողմէ, որուն հետեւանքով բնակչութիւնը տեղահանուեցաւ, իսկ եկեղեցին սրբապղծուեցաւ:

Այժմ եկեղեցին գտած է իր նախկին տեսքը, իսկ բնակչութիւնը վերադառնալով լծուած է գիւղի վերականգնումի աշխատանքներուն:

Արցախի Ի Նպաստ Հայ Դատի Արշալը Մեծ Աղմուկ Կը Բարձրացնէ

- Վերջ տալ ականներու պայթումին իբրեւ հետեւանք պատահած արկածներուն.

- Ազրայէժանի յարձակողապաշտ քայլերը բացայայտող համակարգի մը հաստատումը:

Արշալին կարելի է միանալ նաեւ «Facebook»-ի, «Twitter»-ի եւ «Tumblr»-ի միջոցաւ, նպատակ ունենալով առաւելազոյն թիով մասնակցութիւն ապահովել մինչեւ Օգոստոս 2, առաւօտեան ժամ 9 (հաղադականի ժամով), արշալը համացանցին մէջ տիրապետող դարձնելու համար:

Հայ Դատի կայքի «Quick Connect» բաժինին մէջ պատրաստուած են նամակներու պատճեններ, որոնք արձանագրուողներուն անունով պիտի առաքուին քոնկրետականներուն:

Արշալը ձեւաւորուած է Ամերիկայի Հայ Դատի Լէօ Սարգիսեանի եւ Յովիկ Աբօ Սաղտեանի անուան վարժողական ծրագիրներու մասնակիցներուն կողմէ, որոնք այս նպատակով նաեւ տեսանիւթ մը պատրաստած են.

Ամերիկայի Հայ Դատի յանձնախումբը համացանցային նորարարական արշալի մը սկսած է, Արցախի Ի նպաստ քարոզչութիւն կատարելու ու անոր ապագային եւ բարգաւաճման համար դրամահաւք կատարելու նպատակով:

«Anca.org/Artsakh» կայքէջին միջոցաւ ձամբայ ելած եւ «Արոտում» անունով մկրտուած այս արշալին գլխաւոր երեք նպատակներն են՝

- Կարիքաւորներու Ի նպաստ սպասարկութեանց ապահովում.

Արցախի Բնակչութեան Թիւը Կ'աճի

դուն բաժին ինկած է 647 մարդ, 2016ի նոյն ժամանակահատուածին արձանագրուած 628 մարդու համեմատ: Ժողովրդագրական իրավիճակի առկայ հիմնախնդիրներէն է բնակչութեան ժողովրդագրական ծերացումը, որու ընթացքը Հանրապետութեան մէջ յետխորհրդային տարիներուն մեծապէս արագացած է: Բնակչութեան ծերացումը երկարատեւ ժողովրդագրական փոփոխութիւններու, բնակչութեան վերարտադրութեան, ծնելիութեան, մահացութեան եւ առողջ յարաբերակցութիւններու մէջ տեղ գտած տեղաշարժերու, ինչպէս նաեւ, մասամբ, գաղթի հետեւանք է:

Ըստ ՄԱԿի ժողովրդագրական ծերացման սանդղակի, եթէ երկրի բնակչութեան կառուցուածքին մէջ 65 եւ բարձր տարիքի բնակչութիւնը կը կազմէ 7 տոկոսէն աւելի, ապա տուեալ բնակչութիւնը կը համարուի ծերացած: Այդ ցուցանիշը 2017ի տարեսկիզբը Արցախի մէջ կազմած է 9.5 տոկոս:

2017ի տարեսկիզբի դրութեամբ բնակչութեան 38.2 տոկոսը կեդրոնացած մայրաքաղաքին մէջ, իսկ Մարտունիի շրջանին մէջ կը բնակի բնակչութեան 14.7 տոկոսը, Մարտակերտի շրջանին մէջ՝ 13.5 տոկոսը, Ասկերանի շրջանին մէջ 11.7 տոկոսը, Հադրութի եւ Զաւարթաղի շրջաններին մէջ, համապատասխանաբար, 8.3 եւ 7.9 տոկոսը, Հուշիի շրջանին մէջ՝ 3.6 տոկոսը, Շահումեանի շրջանին մէջ՝ 2.1 տոկոսը:

2017ի Յունուար 1ի դրութեամբ Արցախի Հանրապետութեան բնակչութեան թիւը կազմած է 146.1 հազար մարդ, ինչ որ 2016ի տարեսկիզբի համեմատ աւելցած է 0.7 տոկոսով: Ինչպէս կը հաղորդէ Արցախի ազգային վիճակագրական ծառայութիւնը, 2017ի տարեսկիզբը քաղաքային բնակչութեան մասնաբաժինը կազմած է 56.6 տոկոս, գիւղականը՝ 43.4 տոկոս: Ըստ վիճակագրութեան՝ 2017ի տարեսկիզբը Արցախի Հանրապետութեան մշտական բնակչութեան կազմին մէջ 48.8 տոկոսը կազմած են տղամարդիկ,

51.2 տոկոսը՝ կանայք: Բնակչութեան միջին տարիքը կազմած է 32.9 տարի, մասնաւորապէս, տղամարդոց համար 31.3 տարի, կանանց համար՝ 34.3 տարի: 2017ի Յունուար 1ի դրութեամբ Արցախի մշտական բնակչութեան կառուցուածքին մէջ 0-15 տարեկան երեխաներու տեսակարար կշիռը կազմած է 28.1 տոկոս, աշխատունակ տարիքինը՝ 60.7 տոկոս, իսկ աշխատունակ տարիքէն բարձր բնակչութեան տեսակարար կշիռը՝ 11.2 տոկոս:

2017ի տարեսկիզբի դրութեամբ աշխատանքային տարիքի ամէն 1000 մար-

2017ի Առաջին Կիսամեակին Արցախ Այցելած Օտար Զբօսաշրջիկներուն Թիւը Աճած է 46 Տոկոսով

«Արցախփրես»•b7- 2017ի առաջին կիսամեակին Արցախի զբօսաշրջութեան բնագաւառը աճած է բոլոր ուղղութիւններով:

2017ի Յունուար-Յունիս ամիսներուն Արցախի մէջ արձանագրուած է օտարերկրեայ զբօսաշրջիկներու քանակի 46 % աճ՝ 2016ի նոյն ժամանակահատուածի համեմատ, իսկ 2015ի համեմատ աճը կազմած է 26%:

Այցելութիւններու քանակը աւելցած է նաեւ հիմնական զբօսաշրջավայրերու մէջ. օրինակ՝ Տիգրանակերտի պետա-

կան արգելոց այցելած է աւելի քան 5000 զբօսաշրջիկ, որ 62 տոկոսով աւելին է 2015 թուականի նոյն ժամանակահատուածի համեմատ:

Զբօսաշրջութեան ստացուած եկամուտները կազմած են 1.7 միլիարդ ՀՀ դրամ (աճը կազմած է 35 տոկոս՝ 2015ի համեմատ):

Վերոյիշեալ ժամանակահատուածին զբօսաշրջութեան բնագաւառի զարգացման ուղղուած ծրագիրներու համար, բացի պետական պիտոճէի միջոցներէն, ներգրաւուած է նաեւ 25 մի-

լիոն ՀՀ դրամ ներդրումներ միջազգային նուիրատուներու կողմէ:

Աւելի առաջ յայտնի դարձաւ, որ 2017ի Ապրիլ ամսուն, նախորդ տարուան Ապրիլի համեմատ արձանագրուած է զբօսաշրջութեան 42% աճ, իսկ Մայիս ամսուն, նախորդ տարուան նոյն ամսուան համեմատ՝ 222% աճ:

2015ին Արցախ է այցելած 16.500 օտարերկրեայ զբօսաշրջիկ, հիմնականօրէն Ռուսիայէն, Միացեալ Նահանգներէն եւ Եւրոպական շարք մը երկիրներէ:

Եւրոպական Խորհրդարանը Ամրագրեց Արցախի Ժողովուրդի Ինքնորոշման Իրաւունքը

Եւրոպական Խորհրդարանը Սթրասպուրկի մէջ Յուլիս 5ին գումարած իր լիագումար նիստին ընթացքին երեսփոխաններու բացարձակ մեծամասնութեան ձայներով ամրագրած է Արցախի ժողովուրդի ինքնորոշման իրաւունքը:

Այս յաղթանակը արգասիքն է Եւրոպական Խորհրդարանին մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան մնայուն ներկայացուցչութեան գործադրած ջանքերուն, որոնք հիմնականին մէջ կու գային հակազդելու ՄԱԿի Ընդհանուր Ժողովի 72րդ նստաշրջանի ընթացքին քննարկուելիք բանաձեւին մէջ Արցախի առնչուող Ազրայէժանի առաջարկին:

Արդարեւ, Եւրոպական Խորհրդարանին կողմէ Եւրոպական Միութեան Խորհուրդին ներկայացուած առաջարկներու բանաձեւը կ'անդադառնայ մարդու իրաւունքներու, միջազգային անվտանգութեան, ինչպէս նաեւ գոյութիւն ունեցող տազնապաներու վերաբերող շարք մը հարցերու:

Ազրայէժան փորձած է բանաձեւի քննարկման վերջին փուլին մէջ ներառել Լեռնային Ղարաբաղի տազնապան վերաբերեալ՝ անթոյլատրելի ձեւակերպումներ, որոնք միակողմանիօրէն կ'առանձնացնէին հողային ամբողջականութեան եւ միջազգայնօրէն ճանչցուած սահմաններու անքակտելիութեան սկզբունքները՝ անտեսելով ժողովուրդներու իրաւահաւասարութեան եւ ինքնորոշման իրաւունքի սկզբունքը: Սակայն ազրայէժանական այս քայլը ձախողեցաւ եւ հայկական տեսակէտը ձայներու 457 թեր, 124 դէմ եւ 66 ձեռնպահ քուէարկութեամբ ներառուեցաւ ընդհանուր բանաձեւին մէջ:

Արցախի մէջ ամուսնութիւններու 30% աճ արձանագրուած է

Արցախի Հանրապետութեան Արդարադատութեան նախարարութեան քաղաքացիական կացութեան գրանցման գործակալութեան տուեալներուն համաձայն՝ 2017 թուականի առաջին կիսամեակին Արցախի մէջ գրանցուած է 368 ամուսնութիւն՝ նախորդ տարուան նոյն ժամանակահատուածի համեմատ մօտ 30%-ով աւելի (283):

Ամէնէն շատ ամուսնութիւնները գրանցուած են մայրաքաղաք Ստեփանակերտի մէջ՝ 142 (նախորդ տարի՝ 86), շրջաններէն՝ Մարտակերտի մէջ՝ 52 (նախորդ տարուան ցուցանիշը՝ 40):

Արցախի Մէջ Վերաբնակած Վաղաշէնցիներ Կը Հայարտանայ Իր 13 Զաւակներով. «Ինը Զինուորը Քիչ Զէ»

Գագիկ Աղբալեան

Արամը, Արմինէն, Լիւտփիկը, Արեգը, Նարեկն ու Մարգարիտը ծնած էին, երբ վաղաշէնցի Շահէն Մարգարեանի ընտանիքը բնակութեան նպատակով տեղափոխուեցաւ Քարվաճառի Նոր Վերինշէն գիւղը: Շահէն Մարգարեանը 1998 թուականին նախապէս եկած ու ծանօթացած է տարածքին, սիրահարած է բնութեան եւ ընտանիքը Գեղարքունիքի մարզի Վաղաշէն գիւղէն տեղափոխած է Արցախ: Արդէն Նոր Վերինշէնի մէջ ծնած են՝ Փառանձեմը, Նորայրը, Վահէնը, Վահանը, Վարդանը, Հերմինէն ու Դաւիթը:

Շահէն եւ Գայեանէ Մարգարեանները ինը մանչ եւ չորս դուստր ունին: Աւագը 24 տարեկան է, իսկ կրտսերագոյնը հինգ: Տասներեք զաւակներէն ութը անչափահաս է:

«Նոր ամուսնացած ժամանակս, երբ երեխայի ծայն կը լսէի, կը ջղայնանայի: Մայրս կ'ըսէր՝ տղա՛ս, այդպիսի բան մի՛ ըներ, վաղը միւս օր գլխուդ կու գայ, այնքան որ երեխայ կ'ունենաս: Կ'ըսէի՝ ինչ կ'ըսես, մայրի՛կ: Հիմա դժգոհ չեմ, փառք Աստուծոյ», կը ծիծաղի Շահէնը:

Նոր Շահումեանի շրջանին մէջ բոլորը ծանօթ են Նոր Վերինշէնի դպրոցի տնօրէն Շահէն Մարգարեանին, գիտեն անոր բազմանդամ ընտանիքին մասին: Քարվաճառի քառուղիին վրայ, Նոր Վերինշէն բարձրանալու ճամբուն վրայ կը ծանօթանամ Նոր Բրաջուրի նախկին գիւղապետ Մեխակ Գեորգեանին հետ, ան գիտնալով գիւղ այցելելու նպատակս՝ Մարգարեաններու պատմութիւնը գրի առնելու մասին, հիացմունքով կ'ըսէ. «Շահէնի տունը 13 երեխայ կայ, բայց մէկ հատ բարձր ծայն չես լսեր: Բոլորը խելօք երեխաներ են: Եւ ան, որ դպրոցը կ'աւարտէ, բարձրագոյն հաստատութիւն կ'ընդունուի»:

Մարգարեաններուն հիւր երթալու ընթացքին կրնաս կանգնիլ ծորակի կողքին եւ ծայն տալ, միւս կողմէն կանչող շատ լաւ կը լսուի: Սօստնալը վտանգատուր է, քանի որ անոնց գամփռները անկոչ հիւրեր չեն սիրեր: Մեզ դիմաւորեց Նորայրը:

Նոր Վերինշէն այցելելու օրը Շահէնի զոյգ որդիներուն՝ Արեգի եւ Նարեկի

երդման արարողութիւնն էր Ասկերանի մէջ: «Ես արցախեան ազատամարտին չեմ մասնակցած եւ այդ օրերուն շատ մեղաւոր կը զգայի: Ես ալ որոշեցի պարտքս հայրենիքին այս ձեով տալ: Ինը զինուորը քիչ չէ», կ'ըսէ Շահէն Մարգարեանը:

Ան Նոր Վերինշէնի դպրոցի տնօրէն է, կ'ինը՝ գրադարանավարը, դուստրը՝ անգլերէնի ուսուցչուհին, հարսը՝ ուսողութեան ուսուցչուհին, իսկ որդին՝ Նոր Բրաջուր գիւղի դպրոցի ղեկավարն է: Անոր եօթը զաւակները դպրոցական են: «Տունն ալ ինքզինքս կը զգամ ինչպէս դպրոցին մէջ», կ'ըսէ ծիծաղելով:

Պատմութիւնը, թէ ինչպէ՛ս ան հասած է Քարվաճառի լեռնային գիւղ, շատ սովորական է: Պարզապէս երեք եղբայրներէն ամէնէն աւագը՝ այն ժամանակ արդէն վեց զաւակի հայր Շահէնը, չունենալով տուն կառուցելու կարելիութիւն, հայրական տունէն տեղափոխուած է Նոր Վերինշէն, երբ լսած է վերաբնակեցման ծրագրի մասին: Հիմա Նոր Վերինշէնի մէջ Շահէնի ընտանիքը արդէն երկու տուն ունի: Երկրորդը Արցախի կառավարութեան կողմէ նուէր է՝ եօթներորդ զաւակին ծնելու առիթով: Շահէնը կէս կատակ կ'ըսէ, որ ճիշդ կ'ըլլայ, եթէ Արցախի կառավարութիւնը տուն նուիրէ ամէն վեցերորդ զաւակին համար: Պատասխանելով այն հարցումին, թէ ձեր սէրը Վաղաշէնն է, թէ՛ Նոր Վերինշէնը, Շահէնը կ'ըսէ. «Կարծես թէ սէրս կ'իստած ըլլայ, բայց՝ քիչ մը դէպի այս կողմը: Ես սիրահարած եմ Քարվաճառին: Երբ Մարտունի կ'երթամ, մէկ օրէն աւելի չեմ կրնար մնալ: Նախ բնութիւնը գերեց զիս, իսկ յետոյ, ի տարբերութիւն Մարտունիին, այստեղ դիւրին է ապրիլը: Այստեղ ձմեռը շատ կարճ է, եւ կարիք ալ չ'ըլլար անասնակեր կուտակելու: Ու ընդհանրապէս Քարվաճառի բնութիւնը շատ մեծ շտեմարան մըն է»: Շահէնի կ'ինը՝ Գայեանէն, կը պատմէ, որ Քարվաճառի բնութիւնը նման է իր ծննդավայր հանլարի բնութեան, եւ այդ է գինը Արցախի պահողը: «Մենք խանլարէն դուրս եկած ենք 1989 թուականին, փախուստի ժամանակ: Ես հիմա կարծես իմ ծննդավայրիս մէջ եմ: Իրաքանչիւր քար, թուփ կը յիշեցնէ ծննդավայրս: Ժիշդ է՝ ապրիլը դիւրին չէ, բայց

Մարգարեան ընտանիքը

փա՛ռք Աստուծոյ, երեխաներս արդէն մեծցած են, կ'աշխատին եւ կ'ուսանին: Ամէն ինչ աւելի դիւրին դարձած է:

Գիւղական պայմանները չեն խանգարեր մեծ սպասելիքներ ունենալու կեանքէն: Բազմազաւակ ծնողներու երազանքը այն է, որ զաւակները ուսում ստանան՝ անկախ բնակութեան վայրէն: «Ես միշտ զաւակներուս կ'ըսեմ՝ տեսէ՛ք, եթէ ձեր հայրը կրթութիւն չստանար, ձեզ չէր կրնար պահել», կ'ըսէ Գայեանէն:

Հակառակ անոր որ Նոր Վերինշէնը մայրաքաղաքէն շատ հեռու է, առանձնապէս եռուզեռ չկայ, Շահէնի երեխաները գիւղէն տեղափոխուելու չեն ցանկար: Լիւտփիկը Հայաստանի Ազգային գիւղատնտեսական համալսարանի Ստեփանակերտի մասնաճիւղի ուսանող է եւ յոյս ունի, որ աւարտելէ ետք աշխատանք կը գտնէ Քարվաճառի մէջ, մասնաւորապէս՝ պետական գրանցումի վարչութեան մէջ: «Առայժմ ես չեմ մտադրած գիւղէն կամ մեր շրջանէն դուրս ապրիլ: Կարելի չէ, որ այստեղ աշխատանք չգտնուի», կ'ըսէ Լիւտփիկը:

Փառանձեմն ու Մարգարիտը կը փափաքին կրթութիւն ստանալ մեծ քաղաքի մէջ եւ կրկին գիւղ վերադառնալ: Հերմինէն Արցախի Հանրապետութեան վարչապետ Արա Յարութիւնեանի սանկն է: Հայրը կը պատմէ, թէ ինչպէս աւտիկա եղած է: «Երբ եօթներորդ զաւակս պիտի ծնէր, վարչապետը մեր շրջանը եկած էր եւ այդ մասին գիտնալով՝ ըսաւ, որ զինք տեղեակ կը պահենք:

Մինչեւ երեխային ծնիլը՝ ան անգամ մը ես եկաւ Քարվաճառ, դարձեալ պատուիրեց իրեն լուր տալ: Երբ աղջիկս ծնաւ, շրջանի ղեկավարներէն խնդրեցի վարչապետին այդ մասին յայտնել: Եւ վարչապետը փափաք յայտնեց աղջկաս կնքահայրը ըլլալ»:

Նորվերինշէնցիները կ'ըսեն, որ գիւղի այն թաղամասը, ուր կ'ապրի բազմանդամ ընտանիքը, թերեւս ապագային լեցուի նոր տուներով ու կոչուի Մարգարեաններու ձոր: Ինքը՝ Շահէն Մարգարեանը այլ ձեով կը մտածէ՝ «Մարգարեաններու փակուղի»: «Եթէ բոլոր զաւակներս այստեղ տուն կառուցեն, շատ երջանիկ կը զգամ: Բայց իրենց ցանկութիւնն է, որ կ'ուզէ: Բոլորն ալ մէկ բան յստակօրէն որոշած են՝ շարունակել ապրիլ Արցախի մէջ: Աւագ որդիս կ'ուզէ Ստեփանակերտ տեղափոխուիլ: Զոյգերէն մէկն ալ սիրահարած է Շուշի քաղաքին»:

Եթէ որեւէ ընտանիք Նոր Վերինշէնէն քաղաք կամ այլ բնակավայր տեղափոխուի, Շահէնի որդիները հեռացած ընտանիքի տունը գնելու մասին խօսակցութիւն կը բանան: Անոնց երազն է, որ Նոր Վերինշէնը Մարգարեաններուն գիւղը դառնայ:

Լիւտփիկը կ'ըսէ. «Չեմ կրնար բացատրել, թէ ինչ սէր է, բայց կ'երագեմ, որ քանի մը տարի ետք մենք եղբայրներով այս թաղամասին մէջ մեր տուները ունենանք, եւ բոլորը ըսեն՝ Մարգարեաններու գիւղը»:

«Հետք»

Հայատրոփ Արուեստագէտը՝...

շաբ. 6-րդ էջէն

չառ ու հեռատես, ան իր հաւատքը վերածեց գործի եւ տուաւ իր լաւագոյնը: Եւ հիմա, մահասարսուռ այս պահուն, հոգեկան մեծ հպարտութեամբ կ'ըսենք, որ ընկեր Պապեանը իր շրջապատին կրցաւ հարազատօրէն փոխանցել ազգի մը պատկանելիութեան հպարտութիւնը, հայ մշակոյթի, հայ լեզուի եւ գրականութեան հանդէպ անսահման սէրը: Ընդոծին ազնիւ բնավորութեամբ եւ նուիրումով իր տաղանդները օգտագործելով՝ հայ արուեստը, թատերական մշակոյթը, ասմունքելու արուեստը անմնացորդ նուիրաբերումով դրաւ մեր բոլորին հոգիներուն եւ սրտերուն մէջ, հաւատալով, որ գալիք սերունդները իրենց նոր ու ազդեցիկ միջոցներով պիտի կերտեն մեր նոր օրերու հայոց պատմութիւնը՝ ամբողջական հայութեամբ ամբողջական հայրենիքի պանծալի պատմութիւնը:

Ընկեր Գալուստի գիտակցական կեանքի վերջին երեք տարիները սակայն եղան ամբողջական վերիվայրումներով լեցուն շրջան մը: Ան գիտէր, որ

յոգնատանջ իր մարմինը այլեւս սկսած էր հիւծիլ մկանային հիւանդութեւնէ, բայց ան երբեք չընկրկեցաւ ու մնաց պատնէշի վրայ, նոյնիսկ իր ամէնէն վատառողջ օրերուն: Իր համակ կեանքը դիտեց պայծառամտութեամբ եւ յոյսով, սիրեց մարդկութիւնն ու բնութիւնը, մանաւանդ ծաղիկները, իր կեանքի ամբողջ տնտեսութեան եղաւ իր ընտանիքին եւ ազգին համար զոհաբերուիլ գիտցող տիպար ամուսին, նուիրեալ հայր մը: Աչքի լոյսի պէս սիրեց Յասմիկը, Սարիկն ու Վարազը:

Սիրելի Յասմիկ եւ անմիջական պարագաներ, քու ամուսնոյն եւ ձեր հարազատին մահով հայ մշակոյթն ու յուսանկարչական արուեստի աշխարհը ընդհանրապէս եւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան մեծ ընտանիքն ու Հայազգայինը մասնաւորաբար, կը կորսնցնեն լուսամիտ մտաւորական մը, հայ լեզուի եւ գրականութեան երկրպագու մը, հայ մշակոյթի հաւատարմոր նուիրեալ մը, տիպար համազգայնական եւ երդուեալ դաշնակցական ընկեր մը՝ բառին բովանդակ ի-

մաստովը:

Իր մահը մեծապէս կը յուզէ մեզ՝ բոլորս, եւ վստահաբար յառաջիկային ալ մեծապէս պիտի զգանք իր բացակայութիւնը:

Այս պահու, ՀՀԴ «Սողոմոն Թէլի-րեան» կոմիտէութեան ընկեր-ընկերուհիներուն, Համազգայինի «Գլաճոր» մասնաճիւղի վարչութեան, Հայ Կեդրոնի յարկին տակ գործող բոլոր միութիւններուն, կազմակերպութիւններուն եւ հաստատութիւններուն անունով մեր խորագգած ցաւակցութիւնները կը յայտնենք ձեզի սիրելի Յասմիկ, Սարիկ, Վարազ, ինչպէս նաեւ Պապեան, Զելեշեան, Պարսումեան եւ Սերոբեան ընտանիքներու բոլոր պարագաներուն:

Մենք կը հաւատանք, որ ընկեր Գալուստի ազնիւ հոգին անդենականին մէջ պիտի գտնէ իր արդարագոյն տեղը, եւ իր թողած բազմաթիւ յիշատակներուն ընդմէջէն ան յաւերժօրէն պիտի շարունակէ ապրիլ մեր բոլորին հոգիներուն մէջ որպէս խիզախ դաշնակցական, տիպար մշակութասէր, արուեստագէտ, մտաւորական եւ ազնուասիրտ հայ մարդ:

Սիրելի ընկեր Գալուստ, այսօր դուն

այս անցաւոր աշխարհէն առյաւէտ կը բաժնուիս, եւ մենք քու դագաղիդ առջեւ կանգնած՝ կը վերանորոգենք մեր սրբազան ուխտը, որ հայ ժողովուրդին եւ հայրենիքին հանդէպ ունեցած նուիրումի ոգիդ, պարտաճանաչ մշակութասէրի եւ տիպար հայ մարդու նկարագիրդ վարակիչ պիտի դարձնենք գալիք սերունդներու հոգիներուն մէջ, եւ քու կիսաւարտ թողած գործդ պիտի շարունակուի բոլոր անոնց կողմէ, որոնք վայելեցին հայաբոյր շունչդ, եւ որոնք քեզի նման ուխտած են հայ ազգի նաւը խաղաղ ու փրկարար ափեր առաջնորդել:

Այժմ սրտանց կը բարձրաձայնեմ՝ «գալուստդ բարի» եղաւ թորոնթօ սիրելի Գալուստ եւ բարի երթ դէպի անդենական, դէպի յաւերժութիւն, անգին՝ ընկեր: Թող Աստուած յափտենական հանգիստ տայ քեզի եւ այս օտար ցուրտ հողը թեթեւօրէն հանգչի յոգնատանջ՝ բայց տուր ու խիզախ ոսկորներուդ վրայ:

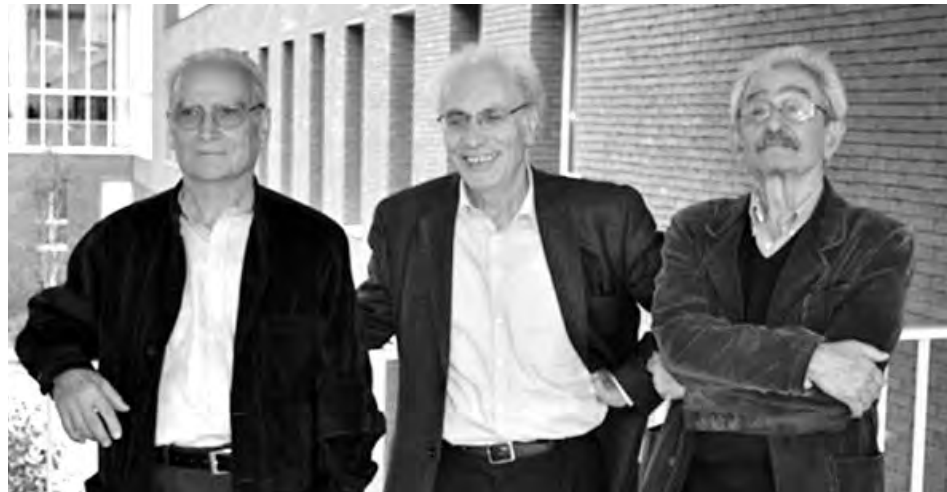
Ամենայն տեղ մահը մի է.
Մարդ մի անգամ պիտի՝ մեռնի,
Բայց երանի, որ իր ազգի
Ազատութեան կը զոհուի:

«Արեւմտահայերը Միշտ Իրենց Հողէն Դուրս Գրականութիւն Ստեղծած են». Գրիգոր Պըլտեան

«Սփիւռքահայ գրականութեան վերջին փուլը 1980-90ականներուն էր, երբ գրողներու առաջին սերունդը անհետացաւ, երկրորդ սերունդը ձեւաւորուեցաւ գլխաւորապէս Միջին Արեւելքի՝ Սուրիոյ եւ Լիբանանի մէջ: Սակայն Լիբանանի պատերազմէն ետք, Միջին Արեւելքի քաղաքական խառնակութեան հետեւանքով, գրողները տարբեր ուղղութիւններով հեռացան», «Հայ Ձայն»-ի հետ զրոյցի մը ընթացքին նշեց սփիւռքահայ նշանաւոր գրող, գրաքննադատ Գրիգոր Պըլտեան՝ խօսելով սփիւռքահայ գրականութեան ներկայ խնդիրներուն ու անոր դիմաց ծառացած մարտահրաւերներուն մասին:

Ըստ գրողին՝ Սուրիոյ մէջ գրական սերունդ մը կը ձեւաւորուէր, սակայն վերջին իրադարձութիւններուն պատճառով, այդ գրողները ցրուեցան՝ մէկ մասը Հայաստան գնաց, միւսը հաստատուեցաւ օտար երկիրներ: «Երիտասարդ գրողներ այժմ քիչ կան եւ զանոնք չենք կրնար գրողներ համարել... Գլխաւոր հարցը այն է, որ գրողներու միատրոգ կեդրոն մը չկայ: Գրական մամուլ ալ այլեւս չկայ: քանի մը շաբաթաթերթի յատուկ բաժին-յաւելումներ միայն՝ «Ասպարէզ», «Հորիզոն», իսկ «Շիրակ», «Բագին» ամսագիրները անկանոն ձեւով լոյս կը տեսնեն, «Բագին»-ին մէջ գոնէ նոր անուններու կը հանդիպինք:

«Գրական մամուլը կը ստեղծէ գրողը, մանաւանդ, երբ այդ մամուլը հետամուտ է, որ գրողները գրեն ու հրատարակեն իրենց ստեղծագործութիւնները», նշեց Պըլտեան՝ ընդգծելով, որ այսօր գիր ու գրականութեան ամսիջական ար-

Զախնի Գրիգոր Պըլտեան, Մարկ Նշանեան, Յարութիւն Զիւրքճեան:

տայայտման հարթակը տպագիր մամուլի փոխարէն դարձած է համացանցը, սակայն այդպէս ներկայացուող ստեղծագործութիւնները դեռեւս նկարագիր չունին, այսինքն՝ կը բացակայի ընդհանուր ուղղութիւնը, հոսանքը, մտահոգութիւնները, գաղափարը, իրաքանչիւր իր ցանկութիւններուն համապատասխան կը գրէ: Այսօր, մարդիկ կը կարծեն, թէ շարադրութիւն գրողը կրնայ նաեւ գրականութիւն ստեղծել: Բայց այդպիսիները գրական ստեղծագործութիւն չեն, համացանցը հրաշալի միջոց է առանց գրաքննութեան հրապարակելու ստեղծագործութիւններ:

Ըստ Պըլտեանի՝ ընդհանուր գեղագիտական սկզբունքներ այլեւս չկան, եւ այս երեւոյթը տիրական է թէ Հայաստանի եւ թէ այլ երկիրներու մէջ: Հայաստանի մէջ ալ գրական մամուլ չկայ. «Պէտք չէ կարծել, որ անկազմակերպու-

թիւնը միայն Սփիւռքին յատուկ է», կը յայտնէ գրողը:

Գրականութիւնը, ըստ Պըլտեանի, ինքն իրեն պէտք է ծառայէ, չլլայ գաղափարական միջոց: «Կարիք չկայ անընդհատ ըսելու, որ գրականութիւնը կը ծառայէ ազգի պահպանման: Եթէ գրականութիւն կը ստեղծուի, ապա այն կը ստեղծէ եւ լեզու, եւ ինքնութիւն»:

Պըլտեան նշեց, որ Սփիւռքի մէջ գրողներու թիւը քիչ է, որովհետեւ պայմանները շատ հնարաւորութիւն չեն տար, իսկ գրելու համար ամէնէն կարելի պայմաններէն մէկը մայրենիով միտքեր արտայայտելու ու անսխալ գրելու հանգամանքն է: Ըստ Պըլտեանի՝ հայ գրականութիւնը պէտք է հայերէնով ստեղծուի: «Չեմ կրնար պատկերացնել հայ գրականութիւն, որ կը ստեղծուի անգլերէնով կամ չինարէնով: Ժիշդ է, Սփիւռքի մէջ հայախօս մարդիկ շատ

կան, բայց բոլորը այն մակարդակի չեն տիրապետեր, որ գրականութիւն ստեղծեն: Լեզուով մը գրելու համար, առնուազն, պէտք է այդ լեզուն դպրոցը սորված ըլլայ անձ մը: Արեւմտեան գաղութներու մէջ ալ մայրենին խորապէս չեն դասաւանդեր դպրոցներուն մէջ, ուստի, դժուար թէ անիկա վերածուի գրականութեան լեզուի: Պէտք է նաեւ գրելու ցանկութիւն ու ընթերցող ըլլայ: Այսօր հայերէնով լոյս տեսնող գիրքերը արհամարհուած են հայութեան կողմէ: Հայութեան կարելի մասը իր տան մէջ հայերէնով գիրքեր չունի: Արդէն հասկնալի է թէ ինչու չեն կարդար եւ գիրքերը 50 տարի նոր կը մնան...», յայտնեց Պըլտեան:

Կայ ի՞նչ Սփիւռքը, որուն լեզուն արեւմտահայերէնն է, եւ նորը՝ Հայաստանէն արտագաղթածներն են, որոնք արեւելահայերէնով կը գրեն: Ըստ Պըլտեանի՝ վերջինները այնքան կազմակերպուած չեն, որքան նախկին Սփիւռքը: Երբեմն այնքան ալ մտահոգուած չեն Սփիւռքի մէջ գրականութիւն ստեղծելով: Արեւմտահայերը միշտ իրենց հողէն դուրս գրականութիւն ստեղծած են, իսկ արեւելահայերը այդ սովորութիւնը չունին, եւ արեւմտահայերու մօտ զարգացած է այն մտայնութիւնը, որ գրականութիւնը հող է: «Պատմութեան բերումով, լեզուն մեզի համար հայրենիք դարձած է: Բայց այժմ մարդիկ, կարծես թէ, դադարած են այդպէս մտածել: Այժմ կը գրեն օտար լեզուներով, այն լեզուներով, զորս սորված են եւ ոչ թէ իրենց մայրենիով», եզրափակեց Գրիգոր Պըլտեան:

Մեզ Տագնապեցնող Մեր Ինքնութիւնը

3. Պալեան

Մտածումներ՝ խորհրդածողովի մը վաղորդայինին:

Միամիտ պէտք չէ ըլլալ: Կան հայեր, որոնք կը տագնապին իրենց եւ իրենց յաջորդներու ինքնութեամբ, ուրիշներ ալ կան, որոնք գէնքերը վար դրած են, այդ տագնապը չունին, քաղաքացին յաղթած է ազգի անդամի գիտակցութեան: Այս ուրիշները ամէն օր քիչ մը անելի կը բազմանան: Արդարացման տարագ է «ծագումով հայ» ըլլալու վիճակը:

Մեծի Տանն Կիլիկոյ կաթողիկոս Արամ Ա., ազգային վերականգնումի միշտ հետամուտ, ի տես սփիւռք(ներ)ի հոլովոյթին, խումբ մը մտաւորականներ հրաւիրած էր, Հայաստանի եւ Լիբանանի սփիւռք(ներ)ին, իր եւ անոնց տագնապի զգացողութիւններու զանազանութիւնները քննարկման ենթարկելու: Ներկայ էր նաեւ Հայաստանի սփիւռքի նախարար, սփիւռք(ներ)ու կացութեան իրազեկ քաղաքական գործիչ, Հրանտ Զակոբեան: Երեք օրերու ընթացքին, Պիքֆայայի վանքի խաղաղ մթնոլորտին մէջ, Լիբանանէն, Ամերիկայէն, Եւրոպայէն, այլ արաբական երկիրներէ եկած հայեր խօսեցան՝ կենսափորձէ մեկնելով եւ գիտական մօտեցումներով:

Համաօրէն եղած արտայայտութիւնները պիտի ամփոփուին հատորի մը մէջ: Զիչեր պիտի կարդան այդ հատորը: Մինչ այդ, սակայն, հայու ինքնութեամբ տեսելու մոծաւանջային խնդրին մասին պէտք է խօսիլ հրապարակաւ: Նոյնիսկ հրապարակական բոլոր միջոցներով, լսելու եւ լսուելու մնայուն լարումով: Իրենց ինքնութեան ստորոգելիները կորսնցուցած ժողովուրդներ դատապարտուած են անհետացման, ծովուելու՝ ուրիշ ամբողջի մը

մէջ: Այդ անհետացման ընթացքը թափառած է ժամանակակից քաղաքակրթութեան մէջ, զոր կը բնորոշենք համաշխարհայնացումով: Լեզուներ կը կորսուին՝ իրենց հետ տանելով բազմադարեան ինքնութիւնները:

Ըստ ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ի, իւրաքանչիւր տասնհինգ օր, որ կ'անցնի, իրեն հետ կը տանի լեզու մը...

Առանց քաղաքական, քաղաքավարական եւ մարդորսական ճակումներու, պէտք է խօսիլ ինքնութեան պահպանման եւ անով ազգի հզօրացման ստորոգելիներու մասին: Այս պարագային՝ հայութեան, մեր ազգի հզօրացման, քանի որ ինքնութեան պահպանումը անձին բարենիշ տալու չի ծառայեր, ինքնութիւնը հաւաքականութեան լինելութեան նկարագիր է, եթէ ան չապրուի հաւաքականութեամբ մը, կը դառնայ պչրանք (coquetterie): Շրջապատի ազդեցութիւնը շատ անելի զօրաւոր է, քան մեր դասական «հայապահպանման» միջոցները: Հետեւաբար ինչպէ՞ս կը ներկայանայ այսօր հայու ինքնութիւնը:

Պիքֆայայի հայու ինքնութեան տագնապեցնող հարցին նուիրուած խորհրդածողովին կը մասնակցէին երիտասարդ, միջին եւ երէց սերունդներուն պատկանող անձեր, որոնք ինքնութիւն պահած էին: Հետզհետէ սեղմուող շրջանակ մը, որ կը դիտէ միաները, որոնք զանգուած են: Այդ միաներէն ներկայացուցիչներ եթէ հրաւիրուած ըլլային, գիրենք լսէինք, իրենց կացութիւնը եւ փորձը ի մասնաւորապէս՝ առանց ենթադրութիւններու, պատուիւն կը բացուէր «ախտորոշում» ընելու, գիտնալու, թէ ինչպիսի՞ հոլովոյթով, ինչ բան(եր) կորսնցնելով, ինչպէ՞ս եւ ինչո՞ւ, կրնայինք կացութիւնը ըմբռնել, եւ թերեւ՝ հակադէմ:

Հիմա աւարտած է խորհրդածողովը: Ինչո՞ւ շրջանային մակարդակով նման խորհրդածողովներ չկազմակերպել՝ զանոնք բանալով ժողովուրդին առջեւ, մտահոգութիւնը բերելով համաժողովրդական մակարդակ: Հայու ինքնութեան պահպանման հարցի լուծումը կեդրոնածիգ չի կրնար ըլլալ, գաղութներ եւ համայնքներ պէտք է շահագրգռել, նախ՝ որպէսզի տեղեակ ըլլան, իրացնեն մտահոգութիւնը եւ ապա նախաձեռնեն: Պիքֆայայի խորհրդածողովին թղթակցութիւններով անդրադառնալը լաւ է, տեղեկութիւն կու տայ, բայց հայկական լրատուամիջոցները, Հայաստան եւ սփիւռք(ներ), արտայայտութիւնները պէտք է հրատարակեն եւ հրաւիրեն հասարակութիւնը որ խօսի, կարծիք յայտնէ, մասնակցի անհանգստութեան եւ մտածէ ելքի մասին:

Եթէ զանգուածային հետաքրքրութիւն ստեղծուի ինքնութեան հարցին շուրջ, եթէ ան չմնայ փակ շրջանակի մէջ, այդ կ'ըլլայ սկիզբ գիտակցական «յեղափոխութեան» մը: Նախաձեռնութիւնը յաջողած կ'ըլլայ, եթէ լրագրողը, առեւտրականը, ուսուցիչը, արհեստաւորը, արուեստագէտը, քահանան, թոշակաւոր երէցը, տագնապին եւ մասնակցին լուծում գտնելու աշխատանքին: Այսինքն պիտի փորձուի՝ տագնապի գիտակցութիւնը դարձնել համազգային վերաբերում: Ինչպէ՞ս միշտ, խորհրդածողովներու մասնակիցները համոզուածներ կ'ըլլան եւ կը փորձեն գիրար քիչ մը անելի համոզել: Ինչպէ՞ս զանգուածը բերել մասնակցութեան:

Արամ Ա. կաթողիկոս նախաձեռնեց, որպէսզի այս էական հարցը անհատական անհանգստութիւն ըլլալէ դադրի, դառնայ հրապարակային: Անելի կամ նուազ իմաստուն ըլլալու խնդիր չկայ, այլ՝

աստիճանական մաշումի առաջը առնելու եւ վերականգնումի: Ինչպէ՞ս բոլորին գիտակցութեան բերել ինքնութեան ստորոգելիները, զանոնք պիտի չթուեմ տարակարծութիւն չստեղծելու եւ ենթակայական առաջնահերթութիւններու մասին չխօսելու համար:

Եւ ի հարկէ զանգուածը հետաքրքրելու եւ յաջողելու համար հարկ է երթալ դէպի ժողովուրդը, որ պատուանդանն է ազգին: Այսինքն մեծ քաղաքներու եւ մեծ կեդրոններու մէջ տպաւորիչ ելոյթները անբաւարար են, բոլոր պարագաներու, միշտ ուղղուած կ'ըլլան փոքրամասնութեան մը, հարկ է հասնիլ իւրաքանչիւրին՝ իր յարկին տակ, իր միջավայրին մէջ, իր թաղին մէջ, հասնիլ ոչ միայն հետաքրքրուողներուն, այլ նաեւ՝ անտարբերներուն, լուռ մեծամասնութեան, նահանջողներուն:

Եթէ ազգին շահը կը պահանջէ, որ երթանք դէպի առանձնացածները, հեռաւորները, այդ պէտք է ընել, որպէսզի կարելի ըլլայ գումարել միաւորները: Այսինքն ամբոխային ցուցադրականէն անդին անցնելով՝ ընել այնպէս, որ օտարացածը եւ այլասերածը վերանուածուին:

Չարմանալի կրնայ թուիլ թերեւս, բայց այս հարցը մեծապէս օգտակար կ'ըլլայ, եթէ անիկա քննուի նաեւ Հայաստանի մէջ, ոչ միայն Երեւան:

Այս աշխատանքը մեր ընթացիկ աղմկարարութիւններէն տարբեր ոչ վարժապետական խորք եւ որակ կը պահանջէ, ներդրում եւ յանձնառութիւն: Որակ, որ տարբեր է յաջողութիւն համարուած բարձր օստակար ինչպէ՞ս աղմկակարարութեամբ յորդող սրահներէ:

21 Յուլիս 2017, Նուագի-ը-Կրան

ԳՐԻԳՈՐ ՀՈԹՈՅԵԱՆԻ ԲԱՐՈՅԱԽՕՍԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԱԾՔՆԵՐԸ

Ռ. Հատտեճեան

Մեր սեղանին վրայ է թորոնթոյաբնակ յայտնի մտաւորական ու գրող Գրիգոր Հոթոյեանի նոր մէկ գիրքը, որ կու գայ աւելնալ վաստակաշատ գրագէտին կողմէ աւելի առաջ

հրատարակուած հաստատփոր գիրքերուն վրայ: Այս նոր գիրքը կոչուած է «Հայաշունչ Պատմութեան»։ Եթէ սկսիք գիրքը թղթատել, անմիջապէս պիտի հասկնաք որ հոս խնդրոյ առարկայ են ո՛չ միայն հայաշունչ, այլ նաեւ բարոյախօսական պատմութեան: Հոթոյեան իր այս նոր գիրքին մէջ ծամ-

բայ կ'ելլէ իր ընթերցողները հաղորդելու համար մարդու բարոյական ու մարդասիրական աշխարհը հարստացնող ապրումներու ու թելադրութիւններու հետ:

Ընդհանրապէս գրականութեան մէջ բոլոր գրողները կերպով մը կը վերադարձնեն այն ազդեցութիւնները որոնք իրենց վրայ ունեցիչներու կամ մերձաւորներու կողմէ դրուած են անոնց մանկութեան կամ ուսանողութեան շրջանին: Այս գիրքին մէջ պարագան նոյնն է հեղինակին համար: Գրիգոր Հոթոյեան գիրքի նախաբանին մէջ կը պատմէ որ իր մանկութեան շրջանին, երբ Հայկի մէջ կը յաճախէր կիրականօրեայ դպրոց, մասնաւոր ուշադրութեամբ մտիկ կ'ընէր իր ուսուցիչներուն կողմէ պատմուած «բարոյալից պատմութեան»ը: Շատ բան տրվեցաւ անոնցմէ եւ ան անոնցմէ հասնող բարոյական սկզբունքները ո՛չ միայն գործադրեց կեանքի մէջ, այլ նաեւ զանոնք օգտագործեց որպէսզի ինք ալ յորինէ բարոյալից պատմութեան: Այս գիրքը անոնց մէկ համադրու-

թիւն է:

Հարուստ բովանդակութիւն ունի գիրքը ու էջերը դարձնելով պիտի տեսնէք որ հատորին էջերը միայն բարոյալից պատմութեան մասին չեն, այլ կան նաեւ ուրիշ գրողներու վկայութիւններ, նամակներ, խորհրդածութիւններ, եւ այս բոլորին առընթեր, հարիւրաւոր լուսանկարներ, որոնք Հոթոյեանը ցոյց կու տան ինչ ինչ ծանօթ հայ դէմքերու հետ քով քովի:

Բարոյալից պատմութեան պարագային, Հոթոյեան ունի հնարելու ու նիւթ ստեղծելու վարպետութիւն, հարուստ երեակայութիւն: Պատմութեանը անակնկալներով լեցուն են: Այս պատմութեանը կը սորվեցնեն սիրելի մարդը ինչ ցեղի ալ պատկանի ան, օգնել մարդոց, հաւատալ Աստուծոյ, քիչ երջանկութեամբ գոհանալ: Այսպէս է որ մանուկ մը, որ իր շուրջինները կը սիրէր բացի մէկ հոգիէ, որ սեւամորթ մըն էր, քիչ վերջ պիտի տեսնէ որ այդ սեւամորթը անոր կեանքը պիտի փրկէ, մինչ բո-

լոր միաները անտարբեր պիտի մնան: Նմանօրինակ բարոյախօսութիւններով լեցուն է գիրքը: Հոն է պատմութիւնը մէկու մը, որ բոլոր հարստութիւնները կը մերժէ ու իրեն կը պահէ միայն պղնձեայ խաչ մը, որուն արժէքը բարոյական է: Բայց կը սխալի: Պղնձեայ կարծուած խաչը ծանրածանր ոսկի է ու մեծ հարստութիւն կը նշանակէ: Հաւատքին զօրութիւնն էր որ կը վարձատրէր զինքը:

Հոթոյեանի պատմութեանը շինարար են ու հաճելի ընթերցանութեան նիւթ: Անտարակոյս հայ մշակոյթի սիրահար մարդը ուրիշ հետաքրքրական ու առինքնող նիւթեր ալ պիտի գտնէ գիրքին երկրորդ մասին մէջ, ուր հրատարակուած են վկայութիւններ ու նամակներ:

Հոթոյեան բազմաթիւ շքանշաններու արժանացած գրող է, բայց իրական շքանշանները հեղինակներուն գործերն են ու այս գիրքն ալ մեր տեսակետով նոր շքանշան մըն է Հոթոյեանի կուրծքին վրայ:

Վերանորոգում

Ժանեթ Գիրեշեան

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը 2017-ը տարին հռչակեց Վերանորոգման Տարի: Արդ, եթէ կ'ուզենք հասկնալ եւ վերլուծել սոյն բառին կառոյցը, կ'անդրադառնանք թէ ան կը սկսի որոշ մասնիկով մը որ ինքն իր մէջ կ'ընդգրկէ նաեւ նորոգում գոյականը, ինչ որ մեզի իրաւունք կու տայ ըսելու թէ նախապէս նորոգում մը գոյութիւն ունեցած է արդէն եւ թէ հիմա ժամանակն է կրկին նորոգուելու:

Մեր պատմութեան ընթացքին առաջին եւ զխաւոր նորոգումը պատահեցաւ երբ մենք ազգովին ծանչցանք եւ ընդունեցինք Զրիստոնէութիւնը իբրեւ պետական կրօնք եւ Աւետարանէն լուսարձակուող քարոզչութիւնը մեր առջեւ բացաւ ապրելակերպի եւ մտածողութեան նոր ուղիներ: Արդ ուրեմն, 2017-ի վերանորոգումով, մենք եւս Աւետարանը եւ անկէ բխող քարոզչութիւնը դարձնենք մեր կեանքի ուղին եւ առաջնորդը, թող Աւետարանը ըլլայ մեր զանազան ընթերցումներուն հիմքը, եւ մեր զաւակներով եւ ընտանիքով միասնաբար կարդանք, սիրենք եւ տարածենք Աստուծոյ խօսքը:

Կարելի է նաեւ նորոգման եւ ծաղկումի շրջան հռչակել 1915-ի ջարդերէն ետք, Յեղասպանութենէն վրիպած Հայ ազգի բեկորներու հաստատումը Միջին Արեւելքի զանազան երկիրներու մէջ: Տարիներու ընթացքին անոնք ոչ միայն հաստատուեցան, այլ նաեւ ծաղկեցան իրենց շինութիւններով: Այսպէս՝ Եկեղեցիներ, դպրոցներ եւ ակումբներ մեծապէս նպաստեցին նոր սերունդին բարգաւաճման եւ յաջողութեան: Այդ օտար եւ հիւրընկալ հողերուն վրայ հաստատուեցան եւ ապրեցան իրենց հարազատ եւ ուրոյն բարքերուն համեմատ եւ ընտանեկան սրբութիւն, ազգային գիտակցութիւն եւ հայրենասիրութիւն իրենց կեանքի անբաժան ընկերները դարձան:

Արդ ուրեմն, 2017-ի այս վերանորոգման շրջանին մենք ալ մեր կարգին դառնանք մեր արմատներուն եւ վերանորոգուինք մեր բարքերով եւ կենցաղով, ամուր կառչինք մեր հայրերու քրիստոնէական հաւատքին եւ ամուսնական կեանքի հանդէպ իրենց ունեցած հաւատարմութեան եւ յարգանքին: Թող հայերէն լեզուն ծիւ եւ ծաղկի մեր յարկերէն ներս, թող հայ գիրն ու գրականութիւնը, երգն ու համերգը, ինչպէս նաեւ աղօթքը մաս կազմեն մեր առօրեայ կենցաղին եւ զբաղումներուն: Թող Եկեղեցին Հայկական ըլլայ ծննդաւորը մեր հոգիներուն եւ ամէն կիրակի առանց բացառութեան ընտանեօք երթանք Աստուծոյ տունը աղօթելու, մեր հոգեպարար շարականները ունկնդրելու եւ Սուրբ Հաղորդութեան

մերձեցումով մեր հոգեւոր սնունդը ապահովելու, եւ իբրեւ մէկ մեծ ընտանիք, մեր համայնքի անդամներուն ծանօթանալու եւ հաղորդակցելու!

Վերանորոգման այս շրջանին, մեզմէ իւրաքանչիւրը թող իր մասնակցութիւնը բերէ եւ զարգացնէ միտքը, զօրացնէ անձնականութիւնը եւ ազնուացնէ զգացումները:

Զօրացնէ միտքը՝ դպրոց յաճախելով եւ բարձրագոյն վկայականներ ձեռք բերելով: Զօրացնէ անհատականութիւնը քննադատական մտքի մշակումով, որը գիտէ զանազանել ճշմարիտը՝ սուտէն, եւ գիտէ նաեւ իւրաքանչիւր քարոզչութեան տեղի չտալ եւ չի տարուի: Ազնուացնէ զգացումները ընդգրկելով ներդաւանութեան ոգին, որը կրնայ մոռնալ վիրաւորանքն ու գրապարտութիւնը եւ կը շարունակէ իր ընթացքը առանց գոտուելու եւ քննալու:

2017-ին, վերանորոգենք Հայ դպրոցներու հանդէպ ունեցած մեր կեցածքը, այսպս, քաջալերենք եւ գնահատենք բոլոր այն հաստատութիւնները, որոնք մեր զաւակներուն կը բաշխեն հայեցի դաստիարակութիւն եւ մեծապէս կը նպաստեն մեր գոյատեւման երկարածումին: Բոլոր դպրոցներն անխտիր ըլլան անոնք ամէնօրեայ կամ շաբաթօրեայ, առանց անտեսելու Կիրականօրեայ Վարժարանը, որ նոր սերունդին կը փոխանցէ Աւետարանի ծանօթութիւնն ու քարոզչութիւնը:

Կարելի չէ վերանորոգման մասին խօսիլ եւ վերանորոգում ակնկալել ընտանիքներէն եւ համայնքէն առանց անհատական վերանորոգումի: Իւրաքանչիւր հայ իբրեւ մէկ մասնիկը այն մեծ հաւաքականութեան, զոր կը կոչենք Ազգ, պարտաւոր է ապահովելու իր անձնական վերանորոգումը իբրեւ հայ եւ իբրեւ քրիստոնէայ: Նոյնքան բաղձալի է նաեւ Եկեղեցւոյ վերանորոգումը: Հոս կ'ուզեմ յիշել այն ֆրանսացի բարձրաստիճան կղերականին, որ ակնարկելով Եկեղեցիներու ներկայ վիճակին, ըսած է՝ «Ժամանակին ժողովուրդը Եկեղեցի կ'երթար եւ հիմա հարկաւոր է, որ Եկեղեցին ժողովուրդին երթայ»:

Այո, սակայն այս անծայրածիր քաղաքներու մէջ կարելի չէ ակնկալել թէ համայնքի մը Հոգիւր անձամբ այցելէ իր հօտի անդամները եւ սակայն կարելի է տարեկան երկու կամ երեք հեռաձայնային հաղորդակցութեամբ կապ պահել իւրաքանչիւր ընտանիքին հետ եւ ծանօթանալ անոնց հոգեւոր կարիքներուն, անհատական դժուարութիւններուն եւ ըստ այնմ օգնութեան հասնիլ եւ կարեկցիլ:

Եզրափակելու համար, պիտի մաղթէի, թէ մեզմէ իւրաքանչիւրին համար ամէն եկող տարին ըլլար վերանորոգման շարժառիթ մը մեր ընկերային, ազգային եւ անհատական կեանքերէն ներս:

Ժագ Ս. Յակոբեան՝ 100 Տարեկան

100-ԱՄԵԱԿ

Կամքովն Աստուծոյ
Եւ իր շնորհքով,
Գլխո՛ւս տակաւին
Կեանքի թա՛գ
Փալփլուն,
Ես կը մտնեմ
Հարիւրէն ներս
Արքայի պէս,
Թէեւ քիչ մը կաղ
Եւ կորաքամակ՝
Խիստ լեցուած
Պարկի նման,
Տեսակ-տեսակ
Տարիներու
Ժամանակի
Բեռին տակ:
Ա՛լ վրայէս

Թօթափելով
Տնցութիւն հին
Տարիներուս,
Ես՝ հողէն ժայթքած
Ծիլի հանգոյն
Վերանորոգ,
Գարունով
Պիտի քալեմ
Արքայօրէն
Եւ ընթանամ
Դէպի երկրորդ
Հարիւրի նոր,
Նո՛ր արշալոյս,
Միշտ օգնութեամբն
Ու օրհնութեամբն
Աստուծոյ:

Ես՝ Ժագ Ս. Յակոբեանս, ծնած պատմափայլ Երուսաղէմի մէջ՝ 1 օգոստոս 1917-ին, այսօր՝ 1 օգոստոս 2017-ին, Աստուծոյ կամքով, Աստուծոյ շնորհով, Աստուծոյ ողորմութեամբ ողջ-առողջ կ'ողջունեմ իմ գոյութեանս 100-րդ տարին:

Այս գերերջանիկ դէպքին համար, իմ Տէր ու Փրկիչ Յիսուս Զրիստոսի անունով, ծնկաչոք ու բազկատարած՝ փառք կու տամ Տէր Աստուծոյ եւ բազմապատիկ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ սրտագինս Իրեն, ինծի՝ անարժանիս, Իր պարգեւած ու շնայած ամէն տեսակի օրհնութիւններուն, շնորհներուն ու բարիքներուն համար, զորս վայելէր եմ, եւ որոնց շնորհիւ հարիւրամեակիս հասեր եմ:

Աղօթքս է, որ Իր՝ ինծի պարգեւած այս հարիւր տարիները, Ի՛ր փառքին ծառայած ըլլան իմ սիրելի եւ փայլուն ազգիս կեանքին ու ծառայութեան մէջ:

Հասցէ՝ Jacques S. Hagopian, 1678 Asbury Dr., Pasadena, CA 91104.

1 Օգոստոս 2017

ՀՕՄ-ի Թորոնթոյի «Ռուբինա» Մասնաճիւղ

24-րդ Տոնիկ Օր
Զօնուած՝

ԱՄԻՋԵՒԱՆ

Նահանգին եւ 5 Գաւառներուն՝
Գողթան, Երնջակ, Ճահուկ-Շահապոնք, Նախիջեւան եւ Շարուր

Մասնակցութեամբ՝
«Հորովել» Ժողովրդային Նուագախումբին
Աշուղական Երգերու Մեկնարան՝ Միւր Միմասեանին
Գեղարունեստական Ցայտագիր
Հայկական Աանդական Ճոխ Ճաշեր
Պար եւ Խրախճանք

Շաբաթ, 28 Հոկտեմբեր, 2017
Երեկոյեան ժամը 7:30-ին
Հայ Կեդրոնի սրահէն ներս
45 Hallerown Place, Toronto

Տոսերու համար դիմել՝
Տիմոթէ Տարնեանին 905 882-4345
Այտա Գանձապետեանին 905 731-6258

Մասնակցութեան սակ՝ \$65
Մինչեւ 25 տարեկան՝ \$50

Խաչարուրու Կանչը...

ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
Ռուբինա Մասնաճիւղ
Թորոնթո

**Համալսարանական
Մրցանակ-Կրթաթոշակներ**
2017 - 2018 տարեշրջանին համար

Հ.Օ.Մ.-ի Թորոնթոյի Ռուբինա մասնաճիւղը 1997-էն ի վեր հաստատած է համալսարանական մրցանակ-կրթաթոշակներ՝ Հայ ուսանողներու համար:

2017-2018 տարեշրջանի դիմումագրերը կը ներկայացուցուին հետեւեալ Կրթաթոշակներուն համար:-

- ◆ Երկու (2) Կրթաթոշակներ՝ համալսարանի Առաջին տարուան համար.
- ◆ Մէկ (1) Կրթաթոշակ՝ համալսարանի Մագիստրոսի կամ աւելի բարձր ծրագրին համար (Master, or PhD degrees).
- ◆ «Դրո Նաճարեան» Կրթաթոշակ՝ համալսարանի որեւէ տարուան կամ ծրագրին համար (Bachelor, Master, or PhD degrees):

Ընտրութիւնը կը կատարուի բարձրագոյն նիշերու եւ հայ գաղութէն ներս կամաւոր ծառայութեան հիման վրայ:

**Դիմումագրերը կ'ընդունուին մինչեւ
Սեպտեմբեր 30, 2017**

Սոյն Մրցանակ - Կրթաթոշակները հաստատուած են Օնթարիոյի մեծ բնակող լիաժամ հայ համալսարանական ուսանողներու համար:

Դիմումագրերը կարելի է ստանալ հեռաձայնելով
Հ.Օ.Մ.-ի գրասենեակ **416-495-0644** եւ կամ
arstoronto@gmail.com կամ այցելելով
www.ars-canada.ca կայքէջը եւ ընտրելով "Toronto Roubina":

Armenian Community Centre of Cambridge Presents

**ԽԱԶԿԵՐԱՅԻ ԱՄՈՒՍԱ-ԼԵՐԱՆ
ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ ՅԻՇԱՏԱԿՈՒՄ**

**Armenian Heritage
Celebration**

**Elie Berberian
& His Band**

9 & 10

Սեպտ. / Sept.

Saturday September 9th, 2017 | Price: \$25 | Kids 5-10 Years Old - Price: 10\$

- Շաբաթ Մատարդորինք ժամը 6-ին
- Խրախճանք ժամը 8-ին

Sunday September 10, 2017 | FREE Entrance

- Կիրակի Պատարագ ժամը 11-ին
- Հերիսայի Օրհնութիւն ժամը 1-ին

Հաճելի Մթնոլորտ, Աանդական Տաղ Զուրնա, Համադամ Ճաշեր, Փոքրերու Խաղաղայր

For Hotel Reservations Call:
Cambridge Hotel | 700 Hespeler Rd, Cambridge, ON (519) 622-1505 | Discount code: ACC

www.armeniancentrecambridge.org 15 International Village Dr., Cambridge

ՀԲԸՄ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՅԱՐԱՅԻՆ ԿՐԹԱԿՐԹԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
AGBU PERFORMING ARTS

Under the Auspices of
the Embassy of the
Republic of Armenia
to Canada

CANADA 150

**Come Join us along with our Canadian and Armenian Dignitaries
Celebrate the 150th Anniversary of Canada**

Երաժշտական Ամսախնդրաց Համերգ
Գանատայի
150-րդ Տարեդարձին առթիւ

Հայրենի Հանրայայտ երգչուհի
Իրինա ՉԱԲԵԱՆ
Սոփրանո

Irina ZAKYAN
Soprano

Կատարումներով մասնակից կը դառնան

Krikor JANGEZIAN
Baritone

Narine MARDOYAN
Piano

Lilit ZAKARYAN
Violin

Gayane SAHAKYAN
Cello

Գրիգոր ՃԱՆԿԵՕԶԵԱՆ
Պարիթոն

Նարինե ՄԱՐԴՈՅԱՆ
Դաշնամուր

Լիլիթ ՉԱԲԵԱՆ
Զուրնակ

Գայանե ՍԱՀԱԿՅԱՆ
Թաւջութակ

Sunday, September 10, 2017

6:00 p.m.

AGBU Babayan Auditorium
930 Progress Avenue, Toronto

Tickets:
General Seating: \$25
Reserved Seating: \$50
Contact us at 416-431-2428 or
agbutoronto@bellnet.ca

Sponsorships will be highly appreciated

MORTGAGE INTELLIGENCE

Taleen Nalbandian
Mortgage Agent - License #10428

☎ **647.501.9722**
✉ taleen.nalbandian@outlook.com
📍 61-130 Bass Pro Mills Drive
Vaughan, Ontario, L4K 5X2

**IF THE BANK DECLINES
WE APPROVE**

MILMANTAS
Immigration Services

**FACING IMMIGRATION
OR CITIZENSHIP ISSUES?**

Please contact:
Dalia Milmantas, RCIC
T 647 342 7301
E info@milmantasimmigration.com
www.milmantasimmigration.com

EXPERIENCED IN CANADIAN IMMIGRATION SINCE 1999

HomeLife/Vision
Realty Inc.-Brokerage* - Realtor Member
*Independently Owned and Operated

Anahit Davtyan
Sales Representative

- Detailed In Home Evaluation
- Current Market Analysis

Cell: 647-716-6550
Bus: 416-383-1828
Fax: 416-383-1821
davtyan_anahit@yahoo.com
www.homelifevision.com
1945 Leslie Street Toronto, Ontario M3B 2M3

HomeLife/Vision
Realty Inc.-Brokerage* - Realtor Member
*Independently Owned and Operated

Seda Bakhshian
Sales Representative

Cell: (647) 779-3660
Bus: (416) 383-1828
sedabakhshian@gmail.com
www.propertyca.ca

ARMENIAN HERITAGE CRUISE®

JANUARY 20-28, 2018 - 8 NIGHT CRUISE!

• St. Kitts • Antigua
• Puerto Rico • Labadee

HAROUT PAMBOUKJIAN

SIBIL

AKH'TAMAR DANCE ENSEMBLE

INSIDE CABIN \$1044
PROMENADE INSIDE \$1094
OCEAN VIEW \$1234
DELUXE BALCONY \$1524
SUPERIOR BALCONY \$1574
SUITES available upon request

3rd or 4th adult or child over 11 years old sharing same cabin \$730
Children 11 years old and younger \$430

ALL RATES* are per person, double occupancy.
*Government tax of \$108.36 per person is additional.
Prices include all port charges and ACAA Registration fee. Deposit of \$250 per person due upon booking.
Cruise is fully refundable until June 1, 2017. Rates and Information subject to change at any time without notice.

For Reservations Contact:
Local 561-447-0750
Toll Free 1-866-447-0750 Ext 108 or 102
125 SE Mizner Blvd., Suite 14
Boca Raton, FL 33432
AHC@travelgroupint.com

TRAVELGROUP INTERNATIONAL

Royal Caribbean INTERNATIONAL

Live music
For your private and social parties, weddings ...
Armenian, Greek, English, Arabic, ...

Ձեր բոլոր ուրախ առիթները
անմոռանալի դարձնելու համար
դիմեցեք երգիչ **Մհեր Մինասյանին**

MHER MINASSIAN
Singer

 Mher.music
Յարմար և մատչելի գիներով համար հեռաձայնել
Tel: 416-858-3387

ԳիտՔիք թե

Թաղման ծախսերը գրեթե նոյնն են
եւ կախեալ՝ ընտանիքի
կատարած ընտրութենէն

R.S.KANE
FUNERAL HOME

Բարեւ « Ես **ճոն Զէյն** եմ՝ R.S.Kane Funeral Home-ի նախագահը:
Եթէ յաւելեալ օգնութեան պէտք ունիք « խնդրեմ կապուեցէք մեզի հետ
Ֆեռ. 416-221-1159 Կամ e-mail: info@rskane.ca

**TO ADVERTISE IN
CANADA'S ONLY
ARMENIAN MONTHLY
NEWSPAPER
CALL 416-878-0746**

Best Wishes
**TO THE
ARMENIAN
COMMUNITY**

BOB SAROYA MP
MARKHAM-UNIONVILLE

SUITE 201 8300 WOODBINE AVENUE, MARKHAM, ON L3R 9Y7
BOB.SAROYA@PARL.GC.CA • BOBSAROYA.CA • 905-470-2024

Շրջապատյոյս դէպի Հայաստան եւ Արցախ
Կազմակերպութեամբ

**ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան
Սեպտեմբեր 3-15, 2017**

Սակ՝ **US\$ 1,300 Double Occupancy**
US\$ 1,200 Triple Occupancy
US\$ 1,600 Single Occupancy

Ներառեալ՝ կեցութիւնը Republica Hotel Երեւան եւ
Vallex Hotel Ստեփանակերտ, բոլոր նախաճաշերը, 9 ճաշ եւ
4 ընթրիք, շրջագայութեան փոխադրամիջոցներ, ուղեցոյցի ընկերակցութիւն,
պտոյտներու ծախսեր, Արցախի վիզա

Մասնակցողները առիթը պիտի ունենան նաեւ ներկայ գտնուելու Ստեփանակերտի
նորակառոյց «Սօսէ» մանկապարտեզի բացման պաշտօնական հանդիսութեան

Հետաքրքրուողները կրնան կապուիլ

Արմինէ Կարապետեանին (514) 952-2287
Միլվա Պետրեանին (905) 294-0090
ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան գրասենեակի հասցէին ars-canada@bellnet.ca

Ձեզի կը խոստանանք անմոռանալի շրջապատյոյս մը

DEVRY SMITH FRANK LLP

LAWYERS & MEDIATORS

Real Estate
Wills and Powers of Attorney
Estate Administration and Corporate Law

Robert P. Adourian
416-446-3303
robert.adourian@devrylaw.ca

Alleen Sakarian
416-446-3307
alleen.sakarian@devrylaw.ca

DSF

95 Barber Greene Road, Suite 100
Toronto, ON M3C 3E9
416-449-1400
www.devrylaw.ca

CANADIAN QUALITY MOTORS

Good Quality Pre-Owned Vehicles

Financing Available
No Credit Bad Credit
100% Approvals Same Day

Andranik Manukyan
Cell: 647-717-2118

Hovanes Manukyan
Cell: 647-939-0337

1724 Kingston Rd, Toronto, ON, M1N 1S9
www.canadianqualitymotors.com
wheels4u@hotmail.ca
Office: 416-686-7991
Fax: 416-686-8662

Crown Pastries

Fine Middle Eastern Pastries

Call (647) 351-2015

2086 Lawrence Ave. East
Scarborough, ON

#1 Baklava in Toronto

Specializing in pistachio, cashew, almond, walnut, and hazelnut baklava & other regional pastries and sweets. Everything is hand-made from scratch, using the finest ingredients and prepared fresh daily.

Enjoy our sweets delivered free straight to your home in Scarborough, with a minimum order of \$50.

BEINNAREN

ESH AL ASHFOUR

BAKLAVA

MAMMOUL

SWEET CHEESE

Canada- 150: Armenian Canadian Achievements

Musician, Guitarist and Multi-instrumentalist Levon Ichkhanian

Levon Ichkhanian

Levon with his father Edouard Ichkhanian

Levon Ichkhanian was born in Beirut, Lebanon in 1964 into a musically rich Armenian family.

Ichkhanian's father Edouard is a renowned Musical Director of Middle Eastern Artists. His Uncle, Professor Joseph Ichkhanian is the founder of the classical guitar program at the Beirut Conservatory of Music and Uncle Jacques was a master Flamenco guitarist. Levon's cousin, Hovannes Darbinian, was the world's leading scholar and performer of the Armenian Tar and choir master for the oldest cathedral in the world – Etchmiadzin, in Armenia.

Levon's first professional performance was at the age of 13 in Toronto with modern Armenian singer Adiss Harmandian.

Over the past 35 years Levon has been performing, composing, recording, touring, and producing in several genres including Jazz, World and Traditional music.

He has performed at international events such as the Beijing Olympics, Chet Atkins Musicians Days Festival, The International Guitar Festival of Great Britain, Peter Gabriel's WOMAD, Montreal Jazz Festival, World premiere of the "The Ark" – a commission by the Nashville Chamber Orchestra in commemoration of Armenia's 1700 anniversary of adopting Christianity, and The Toronto Symphony Orchestra's Ararat: Music of Armenia concert in commemoration of the Armenian Genocide Centennial.

He has worked with a diverse and multicultural array of artists, including Ustad Zakir Hussain, Hariharan, Shankar Mahadevan, Loreena McKennitt, A.R. Rahman (Oscar winner from Slum Dog Millionaire), Marvin Hamlisch, Sir Andrew Lloyd Webber, Elton John, David Foster, Sarah McLachlan, Paul Anka, Donny and Marie, Chantal Kreviazuk, Brian Wilson, Rufus Wainwright, Daniel Lanois (producer for U2 & Neil Young), Barbra Streisand, Diana Krall, Jann Arden, Gustavo Santaolalla (Oscar winner from Babel, Broke Back Mountain) and Atom Egoyan.

Ichkhanian has performed on over 150 commercial recordings and soundtracks.

He was the music coordinator and

composer for the 2015 Men's Handball Championship Ceremonies in Qatar and recipient of the Governor General of Canada's acknowledgment for musical excellence.

He has worked with Diana Krall, Jann Arden, and Rufus Wainwright's "Rufus does Judy" concert re-creating Judy Garland's 1961 Carnegie Hall concert.

He has 3 CD releases: "after hours" with Grammy award winner John Patitucci, "travels" featuring Alain Caron, and "Kick-n' Jazz" with master drummer Bernard Purdie.

Contemporary jazz with world beat overtones aptly describes the music of the Armenian-Canadian multi-instrumentalist/composer.

Ichkhanian is currently a music coach at York University and gives various master classes in Canada and Armenia.

He recently became an Armenian citizen and was presented with the Anania Shirakatsi award for service in Canada and abroad.

Levon recently completed studies in Theoretical Perspectives in Ethnomusicology & Musicology at York University and presented a paper "Transitory Homeland, the Temporal Music of Diaspora Armenians" at the Canada 150: "Music and Belonging" International Ethnomusicology conference.

Currently, he is on a cross-Canada tour with the Phantom of the Opera production.

His humanitarian work has helped raise funds for over 25 charities and causes, such as Armenia Medical Clinic Project, Heart and Vision, South African Women, Nelson Mandela Children's Fund, Lions Club, Habitat, Asian Tsunami Disaster, UNICEF and Nepal Earthquake.

His latest volunteer work is supporting Jazz guitar programs in Armenia for underprivileged youth.

His upcoming art project is curating The Armenian Guitars, a series of custom Guitars by Gibson, Godin, among others, that feature Armenian designs, motifs and dedications.

Ichkhanian indeed adds to the mosaic of Canadian culture with his multilayered talent and generous spirit.

Levon Martirosyan Appointed Armenia's Ambassador to Canada

(Armenpress)- President Serzh Sargsyan on July 12 signed a decree on appointing Levon Martirosyan Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Armenia to Canada (residence in Ottawa).

According to the President's another decree, Armen Yeganyan has been relieved from the post of Ambassador of Armenia to Canada.

Born on February 19, 1976 in Yerevan. 1997-1999 – Served in the Armed Forces of the Republic of Armenia.

1992 – 1997 – Graduated from the Law Department of Yerevan State University. Lawyer.

2001 – 2002 – Graduated with honours receiving an LLM degree in international human rights in the faculty of Law of the University of Essex in Great Britain.

2000 – Participated in a number of programmes and training courses – John Smith Fellowship Programme in Great Britain, for young political and social leaders.

2003 – High educational executive course of the "Leaders of the 21st Century" in the Kennedy School of Government, Harvard University, USA.

2008 – French Foreign Ministry Personnalité d'avenir (Personality of Future) political program for young politicians of the world (France).

2008 – International Observer for the presidential elections of the USA on the invitation of US State Department.

Private legal activities.

July 2007 – Appointed Assistant to the Prime Minister of the Republic of Armenia.

2008 – 2012 – Assistant to the President

Levon Martirosyan

of the Republic of Armenia.

2001 – Founded the "Young Democrats' Union" NGO. 2003 – Founded the "British Alumni Association" NGO.

2007 – Co – founder of the United Liberal National Party (MIAK.) MIAK Secretary General.

December 2007 – resigned from the position of ULNP Secretary General.

2007 – Member of the MIAK Secretary and Board.

May 6, 2012 – Elected Deputy of the National Assembly of the Republic of Armenia from the proportional electoral system of the Republican Party of Armenia.

Married, with two children.

Raffi Sarkissian Appointed Principal of the ARS Armenian Private School

Toronto, Canada—On June 28, the ARS Armenian Private School announced the appointment of Raffi Sarkissian as Principal of the school.

Dr. Armen Martirossian, who had served as the school's Principal for several years, recently resigned for personal reasons. "[Dr. Martirossian] has graciously offered his support and guidance over the summer as the

Board of Trustees and School Administration prepare for the next academic year. We look forward to working with him during this transition period. We would like to thank Baron Armen for his years of dedicated service to our school and look forward to celebrating his achievements at a farewell reception," read a part of the statement released by the school.

Sarkissian is a proud A.R.S. Armenian Private School alumnus (class of 1997). He earned a B.A. Honors in History (2006) from York University, a Bachelor of Education from Trent University (2008), and a Master of Education (2012) from York University. He holds full Principal's Qualifications and Ontario College of Teachers' certifications in the primary, intermediate and senior divisions. He has worked at A.R.S. Armenian Private School since 2008, first as a humanities and social sciences teacher and guidance counselor at A.R.S. High School (2008-2011), followed by six years as the Vice Principal of the junior school (2011-2017).

Sarkissian, a frequent contributor to the Armenian Weekly, has conducted extensive research in Genocide and Human Rights Education and is the founder and former chair of the Sara Corning Centre for Genocide Education. He has co-authored a collection of poems titled "The Reflecting Crane" and has contributed a chapter titled The Benefits and Challenges of Genocide Education: A

Raffi Sarkissian

Case Study of the Armenian Genocide in the book "Understanding Atrocities: Remembering, Representing and Teaching Genocide" published by the University of Calgary Press.

The A.R.S. Armenian Private School is the largest co-educational, Armenian-Canadian bilingual and bicultural day school in Ontario, teaching to students from Preschool through to Grade 12. The Armenian language, cultural and religious studies are weaved into the general curriculum in adherence with the Ontario Ministry of Education guidelines.

With over 600 students strong, A.R.S. is an intimate school where students form positive bonds not only with each other and their teachers, but with the entire school community.

In Memory of Kaloust Babian

Below are two eulogies of Kaloust Babian read by his friend actor and playwright Hrant Alianak and his daughter Sarig Babian during his funeral on July 25th in Toronto.

Hrant Alianak

There's a saying, 'It's not how long we have them, but how much we love them when they're here.' We all loved Kaloust very, very much and however much we think about that saying, we will miss him very, very much. We will miss Kaloust for the very simple reason that he was that rarity- a good man. Kaloust was a good man, and there are not that many people we can say that about. Always with a smile on his face, everlastingly optimistic, happy to see you, it was always a joy to be with him. Never envious, always genuinely thrilled for other people's good fortune and achievements, he always made you feel special, and that he was the fortunate person to have known you.

We met 42 years ago when he and Souren came to see one of my plays, because he read that I was Armenian. They stayed behind after the curtain, we met and went to a restaurant to talk and we remained close friends ever since. As we all know, Kaloust was very passionate about Armenian culture and Armenian artists. An exceptional artist himself, he has left us behind a legacy of magnificent photographs. He was such a major force in propagating Armenian culture in this country, whether it was art, music, literature, theatre or film. He also befriended Atom and Arsine, amongst many other artists and he constantly supported us, encouraged us, was always enthusiastic about our various ventures and did all he could to open all doors for us within and outside the Armenian community. I could never have done those five Armenian themed plays without his help and support.

In every conversation, he always mentioned how fortunate he was to have his beloved family, whether things were going well for him or not, he never failed to say that. As recently as a couple of weeks ago, the last time I saw him, he said to me, 'for people who have the sickness that I do, I'm one of the most fortunate ones'. I have a wonderful family who takes care of me and so many close friends who support me.

There is another saying, 'We are all better when we are loved'. That's what Kaloust did with his life. He loved everyone who crossed his path. He brought love to this world. He met the wonderful Hasmig and together they brought to life the wonderful Sarig and Varak. He loved his family with an undying passion and he brought into this world happiness. He truly made the world a better place with his life.

When one asks 'what is the measure of a man?' It is when one leaves the world a better place after he's gone. With his joy of life and his constant kindness, Kaloust was certainly one who left the world a much better place.

We'll always love Kaloust, we'll miss him, and I don't think any of us will ever forget this wonderful great man.

Sarig Babian

Our dear dad passed, quite unexpectedly, on Thursday evening. In the days that immediately followed I was looking around everywhere for some sort of "sign"... I noticed more butterflies, that were probably moths, than I ever had... Must be a sign... The very morning after he died I found a novelty watch that said "Time Is Money" I had lost months ago and had searched high and low for... Most definitely a sign... But as I was searching for some sort of signal from the universe that he would be with me even when his body no longer physically was, the phone calls, visitors, memories shared, and you all here today are those signs, I realize. All of you who met my dad surely carry a bit of his energy with you- I really do believe these are the signs I have been so frantically searching for.

I know that all of you who spent any sort of time with him know that he really did possess a heart of gold... and not in the way that people tend to throw around niceties and platitudes when someone has passed. A genuine, honest to goodness heart of gold. In all the time I was lucky enough to be his daughter, he never ever spoke maliciously about someone and, much to my chagrin at times, never indulged me in a bit of gossip or snarkiness. I actually think he was genetically incapable of doing so and he worked as hard as he could to pass that onto us... though in this case, he was only mildly successful. I can say with a healthy sense of self-awareness that I have a bit of a love me or hate me type of personality... but dad was one of those very few and very rare human beings that received so much love from those around him; precisely because that is all he put out to the universe...

As a father, he was truly the gold plated standard. He was a cheerleader of the highest

order. Between my brother and I, you'd think we had cured cancer, won the Giller Prize, stacked up academy awards and brokered world peace... two times over. So many of you indulged his proud dad stories, I am sure. He saw us both in the way I hope I can see myself- with limitless potential, and a sense of great moral responsibility. He cheered not only us on, but all of you. Any of you who recorded some sort of achievement, created something and shared it with the world- I promise you, dad was cheering you on, clipping articles, authoring congratulatory cards and imparting yet another one of his Kaloustism- "It's so important, to commend and appreciate one another".

He was a tremendously proud Armenian and loved our language and culture immensely. He loved this community and watched it blossom from its adolescence, always encouraging those with new ideas and different perspectives. He loved that I was involved with the Pomegranate Film Festival and as soon as we would hold the year's first meeting would pester me for his Festival Pass... never mind that the lineup was not yet solidified or tickets printed. He prayed under all the Armenian steeples in this city, attended events in the many different community centres and gave his own modest donation to any and all causes Armenian.

Not only was he a proud Armenian, he was an equally proud Canadian and Torontonians. He loved this country with all his heart and was adamant that my brother and I recognized that this city extends much further than the 2km radius around this very building. He would quiz us on which subway stop followed which, would throw the Perly's map book at us in the backseat and challenge us to plot routes to the different parks and neighbourhood he took us to explore when we were younger. He would drive me to high

school in the mornings and those were the memories I treasure most. He got me hooked on CBC's Metro Morning and would tolerate nothing but Andy Barry on these drives, asking me every now and then what this or that word translated to and his eyes would shine with pride when I disagreed with him or would get all worked up about this or that social issue.

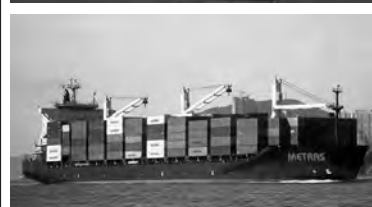
We discussed Margaret Atwood, Leonard Cohen, the NDP, theatre, music and more on those car rides and I am so thankful now for something I took nearly for granted- he spoke to me like a real adult, he respected my opinions and he loved to hear what I had to say. He nourished a sense of perspective in me and I am the opinionated woman I am because he believed in my opinions and never told me to dial them down.

Dad was the original hipster, before the idea even existed. A feminist, a humanist, a nature loving, real film using, bearded and bespectacled giant in my eyes. Really and truly the first man that I loved and the one who showed me what it means not only to be a father and a husband but a real human being. He taught me how to be generous with my soul, passionate with my interests and above all considerate about those around me.

On those precious rides to school, I would be egging him on to step on the gas as we are running late and he would turn around and look at me with some insane serenity and tell me to pause for a moment and look at all these cars zipping along the 401 with us.... Each one contains a life, a set of priorities, challenges and triumphs he would remind me. For a 15 year old trying to avoid a late slip, it wasn't what I wanted to hear. As a woman, looking back... I'm so grateful it's what he said.

He stopped and smelled every single flower. He saw those blossoms where others didn't. And most importantly- it wasn't enough for him to enjoy those petals and colours for himself- he would share them with so many of you here today. I know that many of you received his flowers and handwritten remarks over the years. I used to roll my eyes at him but I am so proud of the man I was lucky enough to call my dear old dad.

Thank you for all of those who visited with him in the last few years when the cruel disease of ALS took so much of his energy and independence from him. He really appreciated it and you added a sparkle to his every day. Thank you so much for all the outpouring of love and grief you have shared with us. Thank you to my mom and brother for taking such amazing care of him in the last chapter of his life. But I want to thank him most for truly being the sort of dad who would do anything and everything for his kids but who also expected anything and everything from us... and believed that we could do that and more. I want to publicly thank him in front of you all here for the constant encouragement, the unending support, the love that I could drown in and for showing me what it means to be a real man.

Your Most Reliable Transportation Partner To/From Armenia & Worldwide

- Ocean, Air & Land Int'l Transportation
- Door to Door Services Available
- 20', 40', LCL and Break-Bulk
- Insurance Coverage
- Export Documentation, Letters of Credit Handling and Banking Negotiations
- Dedicated Agency Network Worldwide

METRAS

**SHIPPING &
FORWARDING INC.**

2175 Sheppard Ave. E.
Suite 215 Toronto ON, M2J 1W8

Tel.: 416-497-0377

Fax: 416-497-0783

info@metrasshipping.com
www.metrasshipping.com

ANCC Calls Upon the Canadian Government to Immediately Halt Azerbaijani Arms Sales

Ottawa- The Armenian National Committee of Canada (ANCC) is appalled to learn that the Canadian government has granted an export permit for the transfer of highly sophisticated military equipment from the Toronto-based INKAS Armored Vehicle Manufacturing over to the Republic of Azerbaijan.

In a letter addressed to Canada's Minister of International Trade, the Honourable François-Philippe Champagne on July 24, the ANCC called upon the Canadian government to immediately halt the transfer of weapons to Azerbaijan and take the necessary steps to reverse this wrong decision.

"Such transfers of dangerous weaponry to a rogue states such as Azerbaijan violate

the very basic norms of Canada's arms exports regulations and pose a significant danger to domestic and regional stability" said Shahan Mirakian, president of the ANCC.

"As has been demonstrated repeatedly thus far, the Azeri regime is adamant on using such equipment not only to perpetuate regional instability by threatening the peace and security of the Republic of Armenia and the Republic of Artsakh (Nagorno-Karabakh), but also to crack down on dissent at home." added Mirakian.

In response to the decision taken by the Canadian Government, the ANCC has launched an online action alert campaign, urging members and grassroots activist to take immediate action and demand the

cancellation of this highly controversial arms deal.

As a matter of fact, in April of last year, Azerbaijan, armed with then-newly acquired lethal weaponry, initiated the Four-Day War which was the deadliest clash between Armenian and Azeri forces since the 1994 ceasefire, and has been culpable of countless ceasefire violations up to that point and ever since.

By allowing this export of military goods to Azerbaijan, Canada is contributing to the hostilities among Azerbaijan, Armenia and the Republic of Artsakh. Such decisions are contrary to Canada's commitment and full support of the OSCE Minsk Group negotiation process and for a peaceful resolution to the

conflict.

As for its human rights record, Azerbaijan has been repeatedly condemned by prominent rights watchdogs such as Human Rights Watch and Amnesty International for what is deemed to be a recurring suppression of fundamental freedoms, most notably its continuing assault on independent journalism and human rights advocacy in the country.

"In observance of Canada's stated priorities regarding arms exports, namely preserving regional peace and stability, and protecting human rights, we urge the government to not allow the interests and motives of hostile nations trump our shared values of justice and democracy," concluded Mirakian.

Canadian Defence Deal with Azerbaijan Raises New Questions about Arms Export Controls

By Levon Sevunts

The article was published on cbcnews.ca

Export permits for military vehicles issued despite concerns over Azerbaijan's poor human rights record

A deal by a Canadian company to export armoured personnel carriers to Azerbaijan and set up a joint production of these military-style vehicles in the oil-rich former Soviet republic is once again raising questions about the efficacy of Canada's defence export controls.

Toronto-based INKAS Armored Vehicle Manufacturing has signed a deal with Azerbaijan's interior ministry under which the company has already delivered "a few" Canadian-made armoured personnel carriers (APCs).

The privately owned company has also set up a joint venture with an Azerbaijani firm to produce APCs in Azerbaijan, which has been embroiled in a simmering armed conflict with neighbouring Armenia since the breakup of the Soviet Union in the early 1990s, said Roman Shimonov, vice-president of marketing and business development at INKAS.

"Azerbaijan is a very unique country in terms of geographic location, in terms of geopolitical challenges, because they are in the middle between Iran and Armenia and Turkey," said Shimonov, who has also been appointed CEO of the joint venture AZCAN Defence Solutions. "And they have resources, more resources than other countries, and they are looking to be able to have more solutions in terms of defence — and not only defence, they're looking to protect their borders."

Export permits approved by Ottawa Shimonov says the company has fully complied with all the government rules for the export of military goods.

"We cannot sell anything without getting a written permit from export control and once we get it, we know that our authorities, our Canadian authorities, have checked and they have approved," Shimonov said.

Global Affairs Canada, the federal department responsible for issuing export permits for military and controlled goods, said "all applications for permits to export dual-use, military and strategic goods are assessed on a case-by-case basis, based on the specific goods and technology being exported, the destination country, and the specific end-use and end-user, amongst other criteria."

"Regional peace and stability, including civil conflict and human rights, as well as the possibility of unauthorized transfer or diversion of the exported goods and technology, are actively considered," said Global Affairs spokesperson Natasha Nystrom.

Recurring crackdown on fundamental freedoms'

And yet the federal government granted INKAS permits for the export of APCs despite ongoing concerns over Azerbaijan's poor human rights record.

"Canada and Azerbaijan benefit from cooperation on issues of mutual interest and concern," Nystrom said. "However, we are concerned with the recurring crackdown on fundamental freedoms in Azerbaijan, particularly with respect to journalists and human rights defenders in the country."

Groups such as Amnesty International and Human Rights Watch have criticized Azerbaijan's human rights record and accused it of a "thorough crackdown on dissenting voices," as well as persistent reports of torture and other ill-treatment perpetrated by its law enforcement agencies.

In November 2015, Azerbaijani police used Israeli-made armoured personnel carriers similar to those produced by INKAS in a controversial security operation that resulted in the death of six people and dozens of arrests in the town of Nardaran, about 30 kilometres northeast of the capital Baku.

Ongoing armed conflict

The granting of the export permits also seems to contradict the government's own export control goals that stipulate among other things that Canadian defence exports "do not contribute to national or regional conflicts or instability."

In April 2016, tensions between Azerbaijan and Armenia once again erupted into an intense four-day war in contravention of a ceasefire signed in 1994. The Azerbaijani military launched a surprise offensive against Armenian forces that control the breakaway Armenian-populated region of Nagorno-Karabakh and surrounding areas.

In addition, there are almost daily reports of clashes, sniper fire, artillery exchanges and commando raids along the entire line of contact between Armenian and Azerbaijani forces in the disputed region.

According to data collected by the Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) over the last two decades, Azerbaijan has spent over \$30 billion of its oil wealth to rearm and retrain its military, purchasing high-tech weapons and munitions from Russia, Israel, Turkey, Ukraine and Pakistan.

"They feel that part of their land is taken and they want to be competitive in terms of capabilities, and that's why they're looking to protect their soldiers and they're looking for the best product, and when it comes to the best product in our industry, we definitely can offer a lot of solutions, very cost-effective solutions," Shimonov said.

'Paramilitary and law enforcement solutions'

And yet at the same time, Shimonov claims INKAS doesn't produce military

Canadian made armoured personnel carrier.

vehicles.

"We mostly focus on paramilitary and law enforcement solutions," Shimonov said during an interview at the recent CANSEC defence industry trade show in Ottawa. "Our vehicles are not designed to provide any solution in the military field."

However, that's not what the company claims in its sales pitch on its own website.

"The INKAS Sentry APC is designed to be used by military forces, SWAT, and other law enforcement agencies all over the world," reads the vehicle overview of its Sentry model APC.

"The INKAS Huron APC is a multipurpose tactical vehicle, which is able to protect its passengers in high threat environments within almost any climate condition. The vehicle is designed and equipped to operate in police and military tactical missions, convoy protection and border control all over the world," reads the overview of its Huron model.

"AZCAN's new ISR (intelligence, surveillance and reconnaissance) vehicle is armed with a Pitbull light remote weapon stations jointly designed by the Israel based companies IAI and General Robotics," reads the description of the vehicle published in press release at the ADEX 2016 arms show

in the Azerbaijani capital of Baku, where Shimonov presented the Sentry APC to President Ilham Aliyev.

"The Pitbull LRWS integrate sensors for automatic detection of enemy targets with accurate and fast counter fire capabilities."

Greater scrutiny needed

Cesar Jaramillo, executive director of the peace group Project Ploughshares, said the export permit issued to INKAS illustrates an ongoing problem with Canada's arms exports control mechanism.

The government needs to take a much closer look at the destination country's general human rights record and the notion of risk and end use when it makes determinations on issuing export permits for military goods, Jaramillo said.

"Even if it's on case-by-case basis, I think the general knowledge about problems in a certain country should be again an indicator which cases should merit more scrutiny than others, and I think that countries like Saudi Arabia, Azerbaijan, perhaps, fall into that category of greater scrutiny," Jaramillo said.

"If the likely end use of any equipment going to Azerbaijan or anywhere else poses or triggers a certain risk, then the export we believe should not proceed."

Find us on facebook

www.facebook.com/Torontohye.newspaper

www.torontohye.ca

A Self-actualizing Summer...

By: Talyn Terzian Gilmore

Sometimes things don't seem to have an end in sight – be it a renovation project, or a task for which you volunteered your time when you didn't have any time to volunteer. For a person, like me, who has a “gnat-like” attention span with at least 10 balls in the air at any one time, a burning platform under her feet, and is constantly chased by the bogey monster of procrastination, patience is forever out of reach. So when I don't see an end in sight and am powerless to usher in a conclusion, I am one very unhappy camper.

Take for example the job of raising two independent, self-actualizing young men. A self-actualized person means someone who has reached their full potential – something I hope for my two boys... that feels so far out of my reach!

The 11-year old and seven-and-a-half year old have now been out of school for a good month. By the time you read this, I will have survived five weeks, four days, and thirteen hours of a break from the usual routine of school, homework, wash, rinse, repeat! I will have endured the twenty-or-so questions every day before 10:00am for what feels like a million times: “What's for breakfast?” “Can I play on the iPad / iPhone / Xbox / Nintendo / computer?” “Can we go for a bike ride?” “Can we go for a scooter ride?” “Can x come to our house?” “Can I go to y's house?” “When can we go to a hotel?” “Why did you get another white car?” “Why didn't you just buy a Ferrari?” “Would you rather eat a hamburger that tastes like coke, or drink a coke that tastes like hamburger?”...I actually have an answer for that last one.

It. Does. Not. End...EVER.

Aaaaand...

What kind of parent would I be if I squash their creativity? If I say, “NO MORE QUESTIONS!!” What if, say, I just so happened to have a slight lapse...and say that lapse was appropriately timed after the twenty-first question of, “would you rather never puke or never have to cut your toenails?”...would I still be hastily judged?

How about if during the barrage of questions between 9 and 10am – which only happen to be when I'm first starting to feel like a human because these children won't go to sleep until 10:30 or 11:00pm every night because it's too bright outside which means I get about 5 minutes of “me-time” before I pass out and they still get up at 7am and hover around me like little satellites? Allow me a continuance as I make my case: at 7am I am still wiping sleep from my eyes because I woke up at 3am, 4am, and 5am before I finally got to a deep sleep and am wiping the drool from my cheek and patting down my ever frizzing hair all while blindly searching for coffee...any coffee...so that I can begin answering the questions coming at light speed and one word answers won't do, nor will taking too long as they reframe the question in at least three different ways...how about then????!!

What about when the whining starts from nowhere? Because the 11 year old took the turn of the 7.5 year old and asked two questions in a row? HOW ABOUT when you've broken away and snuck into your closet to pen this monthly contribution...and they find you with, “Hi...what are you doing in there? Ooooh...what's this?” CAN I ASK THEM TO STOP THEN?

Will that put the promise of raising independent, self-actualizing adults at risk??

I will preface here to say that now I'm whining. I am, by no means, doing this alone. Mr. Niceguy is in this with me yet somehow, he does a much better job. You wanna go for a bike ride? Sure. A night swim only an hour after you've already swam and showered and are all ready for bed? Why not. Movies on a weeknight starting at 9pm? But of course – it's summer! He's an awesome, super-fun, perspective-having dad. But that's not me. I have no perspective. I'm the planner. I'm the timekeeper. I'm the goal setter...

Incidentally this goal was not initially mine. Rather, this was a legacy inherited from my Mom 2. The little time I had with her before she passed could, in some ways, fill an eternity and yet, eternity doesn't seem large enough to contain all that I feel when I think about our moments together.

When I first met my future mother in law, the original Mrs. Nicemom, I stopped dead in my tracks. Here stood a woman with an impressive stature, beguiling eyes the same shade of unique blue as Mr. Niceguy, with a kind-but-cautious expression on her face and all I could think was, “Will she approve of me?” She was so incredibly kind and warm – the personification of a nurturing hug. At that moment, I could have never known what a profound impact she would have in my life...despite only being in it for a mere three years.

Among the key things I learned from her – including that she had self admittedly mistakenly prescribed to the school of thought where you don't tell your children to clean up their rooms, a mistake that was somewhat rectified in the first decade of my marriage – was the importance of time...and the longing for more of it. I never got to ask her my twenty questions...but while the chapter came to an end, the story did not. Everytime I look at my boys faces I remember her legacy and that goal – she's ever present.

So...perhaps stopping the barrage of questions is not the best course – for either of us. While it will be important to perhaps, carve out some space and ask for some “mommy time” during these heydays of summer, together with a little bit of balanced discipline, it's equally valuable to join in and let the imagination run wild figuring out whether I prefer a popcorn that tastes like pancakes, or pancakes that taste like popcorn...or whether I'd rather never barf or never be bitten by mosquitoes, or better yet, when ARE we going to a hotel???

Jampar is the Place to Be This Summer

ARS summer campers during different activities.

Raffaella Keshishian

Monday, July 3rd was the day Armenian youth from all over the GTA filed inside the Armenian Youth Centre for the start of Jampar this summer.

Kids who are fortunate enough to go to summer camp are lucky, indeed. This year, camp director Mariam Arakelian put together a unique schedule, giving campers something new to look forward to every day. With the help of counsellors who have either attended Jampar growing up, grew up in the Armenian Toronto community or attend ARS day/high school, the programs are safe and well run.

Being that summer camp can open a whole new world of friendship, interest, skills, and independence for children, Jampar provides it all, with a twist of Armenian culture – reminding the campers of their roots and all there is to know.

The main difference between summer camp and school is five days a week of class and rules, but with no pressure. Pressure is linked with school; pressure to achieve, the pressure to do things on time and pressure to abide by the social hierarchy that exists (for the older grades), or to fit in.

Rita Titizian, a camper who has been attending Jampar since kindergarten and is currently one of the oldest, likes the acceptance. She says her favourite part of camp is being able to interact with her friends because going “two months without seeing them is a really, really long time.” And if there is no other way to connect over the summer, camp provides that for them. Since there are kids who come from “different schools, and some may not know who is popular” the children come free to camp, a fresh start and are able to leave it at camp and try again if their previous school year had not gone as planned.

Jampar is a breath of fresh air where the pressure is off. The kids come in feeling good about who they are, what they can do and what they can learn. Although certain campers excel in different classes during the summer, the creative thinkers, those with artistic temperaments, science and technology or athletics, the pace we go at is not overwhelming.

Jampar 2017 is the first summer “Camper of the Week” has been introduced to the campers. One camper from each grade, beginning at JK and ending in five plus, gets chosen based off of who demonstrates everything counsellors look for in a camper: helpful, listening and respectful.

This year, Jampar also has a number of specialty counsellors. Aleen Agob teaches the kids traditional Armenian dance. The first three weeks consisted of classes dedicated to nailing the footwork to “Hampartsum” which the kids show progress and increasing interest as the weeks go on. Aleen also leads the campers to cook easy meals a week. So far, the kids have made hummus, nachos, strawberry jam with their own freshly picked strawberries and cupcakes. Every camper aids their group in mixing the ingredients, implementing the importance of unity, respect, trust, and teamwork in all environments.

Alyna Paddon has a new art project for the kids to do each class. Whether it be molding Armenian food out of clay, creating their own comics or making slime; the kids show the utmost interest because she is always switching it up and listening to their desires.

A unique class, which is only offered at Jampar is taught by Sako Kelebozian. Sako is highly involved in the Armenian community, so he understands firsthand how important it is for the campers to learn about their heritage in ways they may not in school. Sako has taught the kids about diaspora, the variety of Armenian food and the multitude of Armenian inventors and how they helped shape today. He does this all in a creative way, creating educational games to keep the children involved while adding competition.

Music class is once a week and provides opportunities for the campers to work on their musical interests. Those could include singing, playing instruments, dancing or even writing their own music to a beat of their own choice. As long as they are following the rules to be respectful and attentive listeners, music class gets the kid going.

Outdoor and gym time implements the necessity of physical activity. For kids, a great

cont. on page 25

Sarkisian 'Satisfied' With Armenian Military Arsenal

(Azatutyun). President Serzh Sarkisian has insisted that the Armenian military has enough modern armaments to cope with security threats to Armenia and Nagorno-Karabakh.

Meeting with military personnel, government officials and public figures in the resort town of Dilijan on Thursday, Sarkisian clarified his controversial 2016 remark that Armenian soldiers are "fighting with weapons from the 1980s."

"Firstly, the context [of the statement] was a bit different," he said in televised remarks publicized by his office on Friday. "Secondly, there is not a single army in the world that possesses all modern types of weaponry. Neither the American army nor the Russian army nor any other army can claim to have all the modern weapons because no army, no state can gain them [at once.]

"But every army needs to have sufficient weaponry in order to be able to accomplish its tasks. That is evaluated in its entirety. On top of that are soldiers' skills. Today our army possesses not the most advanced armaments ... but sufficient weaponry and ammunition to

achieve objectives set for it."

"A sufficient quantity and quality of weapons and ammunition plus intelligent and resilient fighters: this is the formula for success which I don't doubt," added Sarkisian. He did not disclose news types of weapons which Armenia has acquired in recent months.

Two years ago, Russia allocated a \$200 million loan to Armenia which is being spent on the purchase of more Russian weapons at internal Russian prices that are below market-based levels.

The Russian government subsequently publicized a long list of items which the Armenian side is allowed to buy with that money. It includes, among other things, the Smerch multiple-launch rocket system, TOS-1A heavy flamethrowers, anti-tank weapons and shoulder-fired surface-to-air missiles.

The arms supplies envisaged by the loan agreement appear to have begun last year. According to the United Nations Register of Conventional Arms, Russia delivered 300 air-defense systems to Armenia in 2016. Those most probably were shoulder-fired Igla and Verba systems.

President Serzh Sarkisian speaks at a meeting with Defense Minister Vigen Sargsian (L) and other officials in Dilijan, 13 Jul 2017.

In late 2015 or early 2016, the Armenian military also acquired advanced Russian Iskander missiles. The acquisition was apparently not covered by the low-interest Russian credit.

Defense Minister Vigen Sargsian said in January that Yerevan is planning more arms acquisitions in addition to the \$200 million defense contracts signed with Moscow. He

gave no details.

Russia has long been Armenia's number one arms supplier, reflecting close military ties between the two states. Membership in the Russian-led Collective Security Treaty Organization (CSTO) has enabled Armenia to receive Russian weapons at discounted prices or even for free.

Armenian Troops Join U.S.-Led Drills In Georgia

(RFE/RL)- The flags of countries participating in U.S.-led military exercise that began near Tbilisi on 30

An Armenian army platoon is taking in part in U.S.-led multinational military exercises that began in Georgia on July 31.

The two-week drills taking place at the Vaziani military base near Tbilisi involve about 2,800 soldiers from the United States, Georgia, Britain, Germany, Turkey, Ukraine, Slovenia and Armenia. The U.S. contingent includes several M1A2 Abrams battle tanks and Bradley infantry fighting vehicles making up a mechanized company.

"81gThe exercise affords participating nations an opportunity to train in a multinational environment while enhancing cooperation and interoperability," 81h U.S. Army Europe said in a statement on the drills codenamed "81gNoble Partner." 81h

"These exercises will help Georgia to get closer to NATO standards and to strengthen stability in the whole region," Reuters quoted Georgian Prime Minister Giorgi Kvirikashvili as saying at the opening ceremony.

The exercises began a day before U.S.

Vice President Mike Pence's visit to Georgia. Pence plans to attend the drills and address participants on Tuesday.

The Russian government did not comment on the event as of Monday afternoon. It had criticized previous U.S.-led war games held in Georgia.

The participation of 30 or so Armenian servicemen in the drills highlights Armenia's desire to complement its military alliance with Russia with closer security ties with the West. The South Caucasus country has deepened defense cooperation with the U.S. and other NATO member states since the early 2000s. It currently contributes more than 100 troops to NATO-led missions in Kosovo and Afghanistan and regularly participates in multinational exercises organized by the U.S. military.

Nevertheless, the alliance with Russia remains the bedrock of Armenia's national security strategy. Defense Minister Vigen Sargsian underlined this fact on Saturday when he attended the opening ceremony near Moscow of the 2017 International Army Games partly hosted by

Sarkisian Touts Armenia's 'Special' Ties With Iran

(RFE/RL)- President Serzh Sarkisian has reaffirmed his desire to deepen Armenia's relations with neighboring Iran "in all areas" of mutual interest.

"Many prerequisites are in place for further development of the special relationship between our countries and peoples," Sarkisian told the Iranian daily "Shargh" in an interview published on August 1st.

"Our countries are the inheritors of ancient and rich civilizations of the region firmly linked to each other by millennia-old neighborhood," he said, according to the Armenpress news agency.

Armenian-Iranian relations, Sarkisian went on, are also based on a "dialogue between Christianity and Islam," "cultural similarities" as well as common geopolitical interests. Both nations are "builders" of regional security, he declared.

Sarkisian will underline those relations when he flies to Tehran later this week to attend the inauguration ceremony of Iran's recently reelected President Hassan Rouhani.

cont. on page 25The Armenian leader was also present at Rouhani's first inauguration in August 2013.

"Our countries belong to the same culture and civilization," Rouhani said during an official visit to Yerevan in December. He also said that Iran will increase exports of natural gas to Armenia and deepen broader economic ties with its Christian neighbor.

Armenia - President Serzh Sarkisian (R) greets his Iranian counterpart Hassan Rouhani at Yerevan airport, 21 Dec 2016.

Armenia - President Serzh Sarkisian (R) greets his Iranian counterpart Hassan Rouhani at Yerevan airport, 21 Dec 2016.

Speaking to "Shargh," Sarkisian stressed the importance of boosting bilateral commerce. He pointed to the ongoing construction of a new power transmission line, which should significantly increase Armenian electricity exports to the Islamic Republic, and the upcoming launch of a "free economic zone" on the Armenian-Iranian border.

Sarkisian further noted that ongoing negotiations on a free trade deal between Iran and the Russian-led Eurasian Economic Union (EEU) were initiated by his administration. Iranian investors could also take advantage of Armenia's preferential trade regime with the European Union, he said.

Earlier this year, officials from Armenia's Transport Ministry and national rail network encouraged Iranian businesspeople to use Armenian territory for shipping commercial freight to and from Europe. At a meeting in Yerevan, they presented financial and logistical details of the proposed transport corridor that would also pass through Georgia and the Black Sea.

In June 2016, Rouhani attended the signing in Tehran of an Armenian-Iranian agreement on visa-free travel between citizens of the two states. In Sarkisian's words, the number of Iranian tourists visiting Armenia has significantly risen since then.

There have also been signs of growing military cooperation between Yerevan and Tehran. Armenian Defense Minister Vigen Sargsian held talks with his Iranian counterpart Hossein Dehqan during an official visit to Iran in January. Sargsian referred to defense industry as a potential area of bilateral cooperation.

Armenian IT Growth Hits Record High

(RFE/RL)- The rapid growth of Armenia's information technology (IT) sector employing thousands of engineers accelerated to 38.2 percent last, according to government data.

The tech industry had already expanded by an average of over 20 percent annually in the previous decade, making it the fastest-growing sector of the Armenian economy. According to government estimates, the country's 500 or so mostly small and medium-sized IT firms earned over \$550 million in combined revenue in 2015.

The sector is dominated by the Armenian branches of U.S. tech giants like as Synopsys, National Instruments, Mentor Graphics and VMware. But its steady expansion is also increasingly driven by homegrown Armenian companies.

The most successful of these startups is PicsArt, one of the world's leading mobile photo editing and sharing applications. The company now has more than 350 employees in Armenia and boasts 90 million active monthly users worldwide.

Another, smaller startup founded in 2013 attracted \$5 million in funding from two U.S. venture capital firms earlier this year. The company called Teamable develops special software used by businesses for hiring skilled

Children at the Gyumri branch of the TUMO Center for Creative Technologies, 13 May 2016.

workers. Like PicsArt, Teamable has offices not only in Yerevan but also in San Francisco.

Another Armenian firm, SoloLearn, won this month the Grand Prize of Facebook's annual "Apps of the Year" event, which attracted 900 submissions from 87 countries. SoloLearn offers a free online app for people interested in learning computer programming.

Karen Vartanian, chairman of Armenia's Union of Information Technology Enterprises (UITE), stressed the growing importance of

such startups. "Our local products are increasingly emerging and proving a success in the international market," he told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am).

Vahan Shakarian, the executive director of the Yerevan-based company Technology and Science Dynamics manufacturing smartphones and tablet computers, said the sector's has been rapidly developing because it is export-oriented. He also cautioned: "Booms are possible in economics. They key thing is

to at least stay at the same level after they are over. It's quite a challenge."

For Vartanian, the key challenge is a continuing lack of skilled IT personnel in Armenia. "Our growth is now stunted by a serious shortage of personnel," he said. "The education system is in tatters."

Industry executives have long complained about the inadequate professional level of many graduates of IT departments of Armenia universities. According to their estimates, there are now between 2,000 and 4,000 job vacancies in the sector employing about 15,000 people.

Successive Armenian governments have pledged to tackle this problem. Vartanian insisted, however, that there is still no "comprehensive, strategic cooperation" on the matter between the authorities and IT companies.

In January, Prime Minister Karen Karapetian met with a team of government officials and tech executives that proposed a wide-ranging reform of engineering education in Armenia. One of those executives said only half of 1,300 IT students graduating from Armenian universities each year are qualified enough to work in the sector without undergoing further training.

Cell-phones Can be Charged at 2 Solar Powered Bus Stops in Downtown Yerevan

A woman charges her smart phone at a solar-powered bus stops in Yerevan.

(Azatutyun). The European Union has installed first-ever solar-powered bus stops in Yerevan as part of its efforts to foster Armenia's greater use of renewable energy.

The head of the EU Delegation in Armenia, Piotr Switalski, reaffirmed the EU's commitment to the country's energy security as he inaugurated and tested one of the two such facilities placed in the city center. "The message is very clear: the EU is promoting cheaper and cleaner energy and contributing to Armenia's energy independence," Switalski told reporters.

The bus stops will enable residents and visitors of Yerevan to charge their mobile phones and other digital gadgets with free solar energy. Each facility can fully charge up to 24 phones a day.

The bus stops were inaugurated at the end of EU Energy Days in the Armenian capital which the Delegation organized to showcase EU-funded reforms in Armenia's energy sector. According to Switalski, the EU has already allocated more than 30 million euros (\$33 million) for that purpose.

Most of that assistance is being spent on the ongoing construction of a new electricity transmission line that will connect Armenia to neighboring Georgia. The EU is also financing renewable energy projects in the Armenian towns of Spitak and Vayk.

Solar and wind power currently make up only a tiny share of electricity produced in Armenia. The Armenian government has declared the spread of these renewable energy

sources a priority.

Just last week, Prime Minister Karen Karapetian attended the official opening of Armenia's first-ever factory manufacturing solar panels used for power generation. A private company claims to have invested so far \$2 million in the factory currently employing around 50 people. The government exempted equipment and raw materials imported by the company from customs duties earlier this year.

Most of Armenia's electricity is generated by natural gas and nuclear fuel imported from Russia. Also, the Russian gas monopoly Gazprom owns the country's gas distribution network and one of its largest thermal power plants.

Asked whether the EU assistance is aimed at easing Armenia's dependence on Russia for energy, Switalski said: "We don't think in political or geopolitical terms as such. We think about ordinary Armenians so that they have cheaper and cleaner energy."

"We believe that energy efficiency, new technologies simply improve the quality of life of ordinary Armenians," added the diplomat.

Richard Mills, the U.S. ambassador in Yerevan, said last month that Armenia can attract billions of dollars in investments from U.S. energy companies if it liberalizes its energy sector. In his words, U.S. investments could also be channeled into renewable energy.

One U.S. firm, ContourGlobal, completed a \$250 million acquisition of Armenia's largest hydroelectric complex over a year ago.

Armenian Team Wins Bronze at FIRST Global Robotics 'Olympics' in USA

The Armenian team wins 3rd place at the annual 1st Global robotics challenge in Washington, DC.

A team representing Armenia won bronze during the annual FIRST Global robotics challenge, which concluded Tuesday at the DAR Convention center in Washington, USA.

First Global organizes a yearly international robotics challenge to ignite a passion for Science, Technology, Engineering, and Mathematics (STEM) among the more than two billion youth across the world. Teams from 163 countries competed in the event.

In this year's challenge, competitors were asked to design their robot to complete a variety of engineering tasks focused on "access to clean water," and best cooperate

in international robot alliances that have a variety of skills to accomplish these tasks because allied that cooperate the best will be most prepared to succeed.

Armenia's team was represented by students from the TUMO Center for Creative Technologies.

The students selected for FIRST Global are among those who have participated in the organization's robotics workshops, have demonstrated the ability to work in a group, have numerous achievements in different fields and are dedicated to the fields of robotics and programming.

Private and Group Swimming Lessons

-Experienced swim instructors

-Fully insured

-We can travel to you or you can come to us!

-Aquafit also available

Visit us online at www.sunswim.ca
Contact us at info@sunswim.ca or 416-898-7122

Turkey Says Activists, Amnesty International Director Must Remain in Jail

Amnesty Secretary General: 'Today We Have Learned That Standing up for Human Rights has Become a Crime in Turkey'

ISTANBUL, Turkey—An Istanbul court ordered that six human rights activists detained on July 5—including the director of Turkey's Amnesty International office—must remain in custody. A total of 10 activists were detained over accusations that they were involved in "aiding a terror group." The remaining four activists were released from detention on July 18, pending the outcome of a trial, but have been banned from traveling abroad.

"The remanding of six human rights defenders in pre-trial custody is an appalling affront to justice and a new low in Turkey's post-coup crackdown," said Amnesty International in a statement.

Amnesty International Turkey's Director, Idil Eser, who was among those remanded in custody, was detained alongside nine others on July 5 while attending a routine workshop. All 10 activists are suspected, without grounds, of committing crime "in the name of a terrorist organization without being

a member." The six who were remanded in custody join Amnesty International Turkey's Chair, Taner Kiliç, behind bars.

"Turkish prosecutors have had 12 days to establish the obvious: that these activists are innocent. The decision to proceed shows that truth and justice have become total strangers in Turkey," said Amnesty International's Secretary General Salil Shetty. "This is not a legitimate prosecution, this is a politically motivated persecution that charts a frightening future for rights in Turkey," Shetty added.

The bizarre accusations include attempts to link Idil Eser with three unrelated and opposing terrorist organizations through her work with Amnesty International. The prosecutor's request that she be remanded in pre-trial prison custody references two Amnesty International campaigns, neither of which were authored by Amnesty Turkey, one of which was conducted before she joined the organization.

An accusation levelled against İknur Üstün of the Women's Coalition, who was released on bail, is that she requested funding from "an embassy" to support a project on "gender equality, participation in

Human right activists detained in Turkey.

policy making and reporting."

"Today we have learned that standing up for human rights has become a crime in Turkey. This is a moment of truth, for Turkey and for the international community," said Shetty. "Leaders around the world must stop biting their tongues and acting as if they can continue business as usual. They must bring pressure to bear on Turkish authorities to drop these spurious charges and to immediately and unconditionally release the rights defenders," Shetty added.

The six jailed human rights

defenders are İdil Eser (Amnesty International), Günel Kur'un (Human Rights Agenda Association), Özlem Dalkıran (Citizens' Assembly), Veli Acu (Human Rights Agenda Association), Ali Gharavi (IT strategy consultant), and Peter Steudtner (non-violence and wellbeing trainer).

The four human rights defenders who were released on bail are İknur Üstün (Women's Coalition), İyşmus Özbekli (Rights Initiative), Nejat Taştan (Equal Rights Watch Association), and Nalan Erkem, (Citizens Assembly).

Taner Kiliç was detained on

June 6. He was charged three days later with "membership of the Fethullah Gülen Terrorist Organization" and remanded in pre-trial detention. Taner Kiliç has served on the board of Amnesty International Turkey for various periods since 2002 and has been Chair since 2014. During his decades of work for human rights organizations in Turkey he has consistently demonstrated an unswerving commitment to human rights.

Amnesty International has initiated an online campaign demanding the release of the jailed

Iraqi Kurdistan Going Forward with Independence Referendum on September 25

By: Harout Manougian

"There will be no delay. The referendum [on independence] will take place on September 25." It was a clear message from Bayan Sami Rahman, the representative of the Kurdistan Regional Government (KRG) [of Iraq] to the United States, during a panel discussion at the US House of Representatives cohosted by the London Center for Policy Research and Soran University.

Earlier this month, US officials had been trying to convince the KRG to postpone the referendum, citing worries about how it may affect Iraq's 2018 parliamentary election, according to Rudaw, an Iraqi Kurdish media outlet. The announcement of the referendum had also triggered angry reactions from Baghdad, Ankara, and Tehran, who have concerns about what an independent Iraqi Kurdistan might mean for the future of the region.

Congressman Trent Franks (R-AZ), who was also one of the panelists at the event, expressed his unreserved support for an independent Iraqi Kurdistan. Last year, he brought forward a bill in Congress to authorize shipments of arms directly to the KRG, without coordinating with Iraq's federal government in Baghdad – the bill did not pass under the Obama administration. He recognized the role of the Kurdish peshmerga forces in the war against ISIS and expressed the need to align Iraqi Kurdistan directly with the United States instead of allowing it to be dominated by "Islamist regimes in Turkey or Iran".

Another panelist, retired Brigadier General Ernie Audino, called for the establishment of a permanent large-scale US military base in Iraqi Kurdistan. A London Center Senior Fellow and a Senior Advisor to the Kurdistan National Assembly of Syria, he highlighted the KRG's resistance to Islamic jihadism and described Erbil as "an island of decency and humanity floating to the top, like cream."

Dr. Kamal Kolo, a Christian native of Kurdistan, stated that the KRG had spoken in favour of an autonomous area for Christian

minorities within an independent Iraqi Kurdistan. He used the flow of Chaldean and Assyrian refugees into Iraqi Kurdistan as evidence that they felt safe under the jurisdiction of the KRG. He expressed that it was now up to those Christian minorities to begin negotiations with the KRG on what their status in an independent Kurdistan would look like.

Professor Walid Phares, an advisor to Donald Trump during his presidential campaign, in his remarks, speculated that American opposition to the referendum could be overcome if the following four conditions are met: first, the vote is well-organized and conducted without irregularities; second, that minorities are "well-represented" and do not raise objections; third, that the KRG is subsequently able to successfully conclude negotiations with Baghdad; and, finally, that an independent Iraqi Kurdistan does not encourage separatism in other countries. All the panelists agreed that the referendum would serve only as an initial step, providing the KRG with the mandate to enter into negotiations with Baghdad towards a final settlement.

Eli Gold, cofounder of the conservative London Center for Policy Research and its Senior Vice-President, concluded with the thought that, in Kurdistan, it is known that foreign governments cannot grant them independence; only they can grant it to themselves.

Harout Manougian is a 2017 ANCA Leo Sarkisian Intern and a 2019 MPA candidate at Harvard University's John F. Kennedy School of Government.

Join us
[www.facebook/
Torontohye newspaper](https://www.facebook.com/Torontohye)

Nishanyan 'This Regime Is Going to Go, and We Will Return!'

Sevan Nishanyan

(A.W.)— In a recent interview with Armenian Weekly correspondent Gulisor Akkum, Sevan Nishanyan, who escaped prison and fled Turkey on July 14, said that Turkish President Recep Tayyip Erdogan's regime's days are numbered and that he will eventually return to his home country.

"I am sad that I will be away from my village and my home for a period of time. But I do not believe this political insanity in Turkey will continue for too long. This regime is going to go, and we will return!" the Turkish-Armenian intellectual, travel writer, entrepreneur, and researcher told Akkum.

Nishanyan was jailed on Dec. 2, 2014, for "construction infractions." The charges that had him locked up stemmed from the renovations and additions to his hotels in Sirince, an old Greek village in Izmir that has become a tourist destination thanks to Nishanyan and his rustic hotel business.

"The bird has flown. Wish the same for 80 million left behind," Nishanyan said in a Tweet on July 14 upon fleeing the country. He also changed his profile photo on Twitter in the evening hours of July 14 and replaced it with a photo of a flying bird.

Nishanyan has since posted three new photos on his Facebook page, without specifying his location. The caption of one of the photos, which has since been removed but continues to be shared among several media outlets, simply reads "fugitive" in Turkish.

Nishanyan confirmed the reports of his escape to Turkish Habertürk daily newspaper by phone, but declined to give details of when and how he managed to flee.

"I do not want to comment on that topic. It is a bit too early to talk about methods and procedures. I will tell all the details when the time comes, let no one have a doubt. But, it is not yet the time," Nishanyan told the Turkish daily. "I thought the 3.5 years [I served in prison] was enough. Therefore, I thought it was now time to take a bit of a breath. This is what happened. Utilizing some unique circumstances or deficiencies of Turkey, in this situation, I have decided to go out of our state's control," he added.

According to some reports, Nishanyan was allowed to leave prison for one day every three months and simply did not return after his latest sanctioned leave. Nishanyan was sentenced to a total of 17 years in a number of cases.

"If Nishanyan really has escaped from prison, I would like to congratulate him," said Turkish-Armenian journalist Hayko Badat, who has been living in exile in Germany, in a tweet.

Nishanyan came to public attention in Turkey in January, when he announced that Turkey's Justice Ministry had banned all newspapers and books from prisons except for the Quran as of Jan. 9.

Armenia: Can the Government Reverse Demographic Decline?

Armenia's government is pursuing an ambitious goal of increasing the country's population by a third over the next two decades. It is unclear how the government intends to reach that goal, but the effort suggests the country's leadership is trying to address growing public concern about the country's demographic decline.

President Serzh Sargsyan announced the goal at the first meeting of Armenia's newly elected parliament in May. The population, at just under 3 million today, should rise to 4 million by 2040, Sargsyan said. "Our major task for the coming decades should be a significant improvement in the demographic situation in Armenia," he stressed.

Such an increase would mark a dramatic reversal of Armenia's recent demographic trend. Since gaining independence in 1991, the country's population has declined by about 640,000 people. According to statistics from the United Nations, it is projected to decrease further, to 2.7 million in 2050 and to 1.8 million in 2100. And those are the conservative estimates: in a worst-case scenario, the UN projects that the population could fall to 2 million by 2050.

So far, the government has said little about how it intends to increase the population. In his speech, Sargsyan said the initiative would have three prongs: halting emigration, increasing the birthrate and longevity, and creating economic conditions that would encourage emigrants to return to Armenia. By the end of 2017, the government will come up with a long-term strategy, as well as a five-year medium-term plan with "concrete measures and their implementation timetable," a senior Sargsyan adviser, Aram Gharibyan, told EurasiaNet.org.

Armenia is not alone among countries in Eurasia that are grappling with a demographic decline. According to UN projections, Georgia's population is predicted to drop from 4 million in 2015 to under 3.5 million in 2050. Within the same timeframe, Belarus's population is projected to drop from 9.5 million to 8.1 million; Ukraine's from 44.8 million to 35.1 million; and Russia's from 143.5 million to 128.6 million.

But solving Armenia's demographic problems poses unique challenges because

A lone girl sits in a classroom of a renovated school in Armenia. This South Caucasus country's population continues to decline due to sub-replacement fertility, high sex-selective abortion rate and massive out-migration. (Photo: Flore de Préneuf/World Bank)

of its high level of migration. More Armenians are being born than dying – known as "natural increase" – but that is far outweighed by those who leave the country, mostly for better job prospects. About 1.5 million Armenians have moved abroad since 1991, about 90 percent of them to Russia.

"You need to stop migration," said Artak Markosian, a demographer at the Armenian Institute of International and Security Affairs (AIISA), a Yerevan think tank. "Without that, any natural increase won't matter."

Fertility, though, also has decreased: in 1990, the average Armenian woman bore 3.2 children; today that figure is 1.5. That is partly due to economic insecurity, and partly to changes in social norms, said Garik Hayrapetyan, the director of the Armenia office of the UN Population Fund.

He contrasted the traditional Armenian ideal of "seven sons sitting with you around the table" to a more contemporary sensibility

taking hold. "Now it's about thinking of the family well-being – that having your next child isn't going to risk the well-being of your family. This is very important," he said. "The issue is to create the environment where people would think about having their desired number of children, which is still three to four in Armenia" as compared to one or two in Europe, he said.

Another demographic issue for Armenia is sex-selective abortions, which has skewed the gender ratio among children being born. Armenia's rate of 112 boys to 100 girls is the third highest in the world, behind only China and Azerbaijan. If that rate continues, there will be 93,000 "missing" women by 2060 and a corresponding drop in births, Hayrapetyan said.

Armenia has made some modest efforts to encourage families to bear more children. One program, launched in 2012, offers 1 million drams (about \$2,100) to families who have a third or fourth child and 1.5 million

(about \$3,130) for fifth children on up. But those one-off benefits do not seem to be enough to influence most Armenians' family planning decisions, Markosian said. "Maybe that pays for diapers for a year and not much more," he said. "You need to pay at least 3-4 million drams for parents to think it's worth it."

Armenia's population trend stands in sharp contrast to that of its neighbor and arch-nemesis, Azerbaijan. The two countries have struggled over the Nagorno-Karabakh territory for almost 30 years, and intense bouts of fighting over the past 18 months underscore that the risk of renewed all-out warfare remains uncomfortably high. UN projections show that the Azerbaijani population is expected to rise from 9.8 million in 2015 to 11 million in 2050. In Azerbaijan, women with five or more children are allowed to retire earlier and receive small government subsidies.

Whatever the chances of actually reversing Armenia's population decline, the fact that Sargsyan is giving it such a high profile suggests the politics around the issue may be changing. Sargsyan was asked about migration in 2014 and he responded that emigration was not unique to Armenia, that it was due in part to factors out of the government's control, and that it was decreasing anyway. Former prime minister Tigran Sargsyan said he welcomed unemployed people leaving Armenia: "Let them emigrate; should they instead stay and revolt?"

It appears that the government sees its denialist attitude as no longer tenable, said Styopa Safaryan, the director of the AIISA. "Five, 10 years ago, when people would raise this issue the Republican Party would say 'You know guys, we're in a globalized world, where labor migration is quite OK, it's not exceptional for Armenia, you have this trend in all countries,'" Safaryan said. But now, he said, "Sargsyan understands that, in spite of the fact that they weren't talking about that issue, it's become a topic of public discussion."

Joshua Kucera is the Turkey/Caucasus editor at EurasiaNet.org, and author of The Bug Pit. He is based in Istanbul.

Armenia Reports More Syrian Migrant Arrivals In 2017

Syrian nationals of Armenian descent have continued to relocate to Armenia this year due to the continuing bloody conflict in Syria, Diaspora Minister Hranush Hakobian said on Friday.

Hakobian told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) that around 300 Syrian Armenians took refuge in their ancestral homeland in the first half of 2017.

The influx of refugees seems to be continuing, albeit on a smaller scale, despite the virtual end of heavy fighting in Aleppo where most members of Syria's pre-war Armenian community lived. Syrian government troops regained full control over the war-ravaged city in December.

According to the Armenian government, roughly 22,000 Syrian Armenians have fled to Armenia since the outbreak of the conflict in 2011. Some have migrated to Europe and North America for mainly economic reasons.

Many of the remaining refugees are struggling to find jobs in the unemployment-stricken country. Some have opened shops, restaurants and other small businesses, drawing on their business experience in Syria. The Armenian government has encouraged that entrepreneurship by subsidizing business loans extended to them by local commercial banks.

Three years ago, the government set aside commercial space for Syrian Armenian businesses in an underground pass in

Syrian Armenians arrive at Zvartnots airport.

downtown Yerevan. Dalita Degirmenjian and her husband Hovannes, who fled Aleppo three years ago, opened a small pastry bakery there early this year.

In Degirmenjian's words, Syrian food is becoming increasingly popular with local Armenians accustomed to a different, less spicy cuisine. "My most in-demand product is katayef," she said, pointing to a traditional Arab dessert baked by her.

"We've grown used to Armenia," the Syrian Armenian woman told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am). "We would go back [to Syria] only to sell our home and shop."

Asked about her family's biggest problem in Armenia, Degirmenjian's singled out housing. Renting an apartment in Yerevan remains a heavy financial burden, she explained.

Another Aleppo native, the 22-year-old Kevork Sukiasian, owns and operates a barber shop in the same commercial area. "Thank God, we have lots of customers," he said. "We are satisfied."

Sukiasian also has no plans to return to Syria. He said, though, that while he has expanded his business in the last three years he finds its further growth extremely problematic. "You can't move forward in this city because the main difficulty is that everything is expensive," he said. The young man also complained of higher taxes in Armenia.

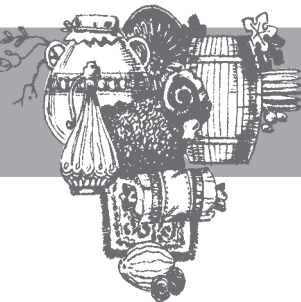
"Every entrepreneur dreams of paying less taxes and developing their business," countered Hakobian. "Of course, there are differences between the tax legislations of Syria and Armenia, but I think that our [Syrian Armenian] people are adapting."

According to the Ministry of the Diaspora, around 2,000 young Syrian Armenians currently study in Armenia's schools, while 500 others are enrolled in local universities.

The European Union announced on June 20 that it will provide more than \$3 million in aid to Syrian refugees in Armenia.

It said the funding will support them "by enhancing access to health and psychosocial services, improving housing conditions, increasing access to economic opportunities, and by facilitating the integration of schoolchildren and students."

Տարիկի խոհանոց

ՈՒՐՑ

Սոնիա Թաշճեան

Հայկական լեռնաշխարհը հարուստ է բնութեան պարզեամբ այս հրաշք բոյսով՝ ուրց, կամ բարբառալին ուրծ, ուռց, խոռն, խոռ, մարալոթի, թիմ, սարի համեմ. եւ տարատեսակները՝ ուրցանուխ, ուրցադաղձ, ուրցահամեմ, եւայլն: Ամենուրեք տարածուած է եւ ամեն գարնան այն կը բողբոջի ու կը ծաղկի՝ դաշտերու մէջ, լեռնալանջերուն, ժայռերուն տակ. զեփիւռի թեթեւ հպումն իսկ բաւարար է մատնելու անոր իւրայատուկ սուր հոտը եւ ուշադիր հայեացքով կարելի է գտնել զայն փոքրիկ տերեւներով, մով՝ վարդագոյն մանր ծաղիկներով, գանգրահեր թուփ մը: Դարերէ ի վեր, սերունդէ՝ սերունդ փոխանցուած է մեզի ուրցի բազմազան յատկութիւններու մասին, որպէս հրաշք դեղաբոյս, որպէս անզուգական թէյ, որպէս անուշաբոյր համեմունք: Ուրցի բազմազան տեսակներ կան. ըստ անոր ածած աշխարհագրական դիրքի եւ կլիմայի կը փոխուի նաեւ համն ու բոյրը: Ինչպէս բոլոր դեղաբոյսերը, ուրցն ալ ունի հաւաքելու իր յատուկ օրը, ժամն ու եղանակը: Ըստ ամառագորոյցի, Համբարձման նախորդ գիշերը, երբ Լէյլի Մէջնուն սիրահար աստղերը, ակնթարթի մը համար կը գրկախառնուին, անոնց սիրազեղ համբոյրէն ամբողջ տիեզերքը կը զգենու մոգական՝ հմայական յատկութիւն. յաջորդ առաւօտ, կանայք կ'երթան դեղաբոյսեր հաւաքելու, որովհետեւ այդ օրը անոնք յագեցած են բուժելու կարողութեամբ:

Միջնադարեան բժկութենէն մեզ ամանդուած է ուրցի առողջարարական յատկութիւններու մասին. անոր թուրմով կարելի է կանոնաւորել արեան ճնշումը. հակաբորբոքային է, խորխաբեր, ջերմիջեցնող, քրտնեցընող. կը պարզեւ խաղող քուն. կը բուժէ շնչառական, մարսողական եւ ստամոքսի հետ կապուած խնդիրներ. կ'ուժեղացնէ ներքին դիմադրողականութիւնը եւ կը բարելաւէ ինքնազգացողութիւնը, եւայլն...

Ամառական խոհանոցի մէջ, ուրցի կիրառումը այլազան է: Որպէս թէյ-յախոտ, այն թրմել եռման ջուրով եւ մատուցել: Աւելի նուրբ է երբ այն համատեղուի այլ թէյախոտերու հետ, օրինակ, ամառական դարձած սարի թէյ խառնուրդը՝ ուրց՝ դաղձ՝ անանուխ. կամ Քեսապի թէյը՝ ուրց՝ երիցուկ՝ պատրինջ (melissa): Արցախեան մշակոյթի մէջ, առօրեական սովորա-

կան սեւ թէյը կը խառնուի ուրցով: Իսկ որպէս զովացընող հիւթ, թրմել ուրցը, պաղելէն յետոյ խառնել շաքար եւ ջուր, մատուցել սառնոյցով եւ լիմոնի շերտերով:

Կերակրատեսակներու մէջ, մսեղէններու համար իւրայատուկ համեմունք կը հանդիսանայ. եւ խորովածի միսին եւ տապկուած մսեղէններուն մէջ կարելի է օգտագործել այն: Նոյնպէս հորած պանիրի պատրաստման համար թարմ ուրցը կը խառնուի պանիրին ու կաթնաշոռին: Ամառական թաթխան՝ զաթերին մէջ էակաւ տեղ ունի անոր օգտագործումը: Տոյմաներու (մային թէ պահքային) միջուկը պատրաստելիս անպայման ուրց եւ դաղձ կը դրուի թարմ կանաչիներու հետ միասին: Վանայ քէլէկոյ տոնածիսական ծաշի վրայ սոխառածը կը համեմունի ուրց՝ դաղձ՝ անանուխ խառնուրդով, ինչպէս նաեւ նմանատիպ այլ ծաշերուն մէջ չորթանով (կամ եփած մածունով) պատրաստուած: Ուրոշ շրջաններու մէջ, ամառային պաղ թանապուրին վրայ թարմ ծիթրոն կամ ուրց կը լեցնեն:

Պարսկահայերու ամառական խոհանոցին մէջ կայ մոռցում ծաշատեսակ մը, զորս կը կոչուի քրցըխոյա, այսինքն ուրցով խիւս. պարզունակ թանձր ապուր մըն է, համեղ եւ սննդաւոր:

Բաղադրութիւնը

2 ապուրի դգալ ուրց
2 լիտր ջուր
5 ապուրի դգալ ալիւր
2 ապուրի դգալ իւղ կամ կարագ աղ

Պատրաստութիւնը

1.- Եռման ջուրով թրմել ուրցը քանի մը ժամ:
2.- Ալիւրը թեթեւակի խարկել իւղով, ապա լեցնել ուրցի թուրմը, անընդհատ խառնելով, որպէսզի համասեռ դառնայ. եփել մինչեւ որ եռայ:

Jampar is the ...

cont. from page 20

stress, anger or any negative emotion-type of release is letting it all out on the court or field. All the while learning to work with others they may not know that well.

These lessons and rules are remembered especially on Tuesdays for swimming and every Friday for a field trip. As well as free pizza lunch for all the kids on Wednesday's, there is so much on a weekly basis for the campers to look forward to. After free pizza lunch, the upper grades get to learn Chess from a professional. Chess is one of the top Armenian sports and this is a great way to embrace their culture. Armenia had already mandate chess as part of the school curriculum. Although sitting down, it instills key lessons that aren't directly taught in the classroom such as logic, patience, and discipline.

This year, director Mariam Arakelian feels that Jampar provides a "warm and safe Armenian community" for the campers. With all the programs and events going on per

week, the kids work on their teamwork and attentiveness.

Be that as it may, teamwork is in the nature of the job. Teamwork is essential to nearly every field, so these are skills the kids will reference later in life.

Another huge part of Jampar is the way the kids look up to the counsellor. Every counsellor is a leader and are aware of their power in that position. Being a role model means being upfront, not hiding the truth but illuminating it in all of its complexities, as well as being supportive and understanding. Second year counsellor Bella Keshishian said along how much she enjoys working with kids, "knowing you're positively impacting their lives" is a pleasure.

Jampar epitomizes and celebrates the Armenian culture in an atmosphere all on its own. It is hard to believe that half of the summer has passed by already. All of us at Jampar have one more month left to create countless memories, learn life lessons, become education on the Armenian tradition and values and make friendships that will last forever.

Հօրս Յիշատակին

շար. 6-րդ էջէն

Փարաճանովի մասին երբ կը գրուցէր, ան ամէն ինչ կը մոռնար եւ երանութեան պահեր կ'ապրէր, առանց անդադառնալու, որ դիմացինը՝ նախապէս կրնար լսած ըլլալ նիւթը:

Հայրս, բնութեան հանդէպ անտարբեր չէր, յաճախ փոքր գիւտեր ալ կ'ընէր. վերջերս, օր մը, նստասենեակի՝ պատուհանին առջեւ նստած, բարձրաձայն Վարազ կանչեց. քիչ մը վախճած քովը վազեցի, իմանալու համար՝ պատճառը. մատնանշելով դիմացի ծառը ըսաւ. «նայէ՛, հոն, տերեւները ի՛նչ նազանքով կը պարեն» ուրիշ օր մը կանչեց, որ ականջալուր ըլլամ թռչուններու համերգին...: Ոչինչէն կ'ուրախանար, ուրախացնելով շրջապատը, միաժամանակ շահելով անոնց համակրանքը:

Պապ, վստահ եղի՛ր, որ դուն, մամային, Սարիկին, ինծի, մեզի՛ համար եղար աննման ամուսին ու հայր, քեզ երբեք պիտի չմոռնանք, դուն ամէն օր մեր մտածումներուն, մեր առօրեայ ապրումներուն մէջ պիտի մնաս, այնքան ատեն որ պիտի չնչենք. եւ թոյլ տուր որ կարդամ Վարուճանի այն բանաստեղծութիւնէն հատուած մը, որ դուն շատ կը սիրէիր.

Հայր, ես կերթամ այն ծամբայէն՝ որ ծերմակ

Մազերուդ գիւս կը տանի,
Վաստակաբեկ ոսկրներուդ, ծեր
սրտիդ
եւ սէրերուդ կենդանի...

Բաւական է՝ աշխատեցար, կրեցիր,
Ամէն նետի, հարուածի
Վահան եղար ինծի համար. հոգիդ է՝
Որ հոգոյս մէջ կը յածի:

Իմ արինս է գոյացած քու քրտինքդ.
Յոգնութեանդ ծիլն եմ տխուր:
Հոգիդ, կաղնի՛, երբ կուրծք կու տար
մըրրիկին՝
Ես շուքին տակ, հանգիստ, լուռ կը
մեծնայի:

Հարկ է հիմա ա՛յ հանգիստ եւ ես քեզի յաջորդեմ...

Հայր իմ օրհնէ՛, դողդոջ ձեռքերդ
գլխուս դիր.
Թող մատերէդ կաթի վար
Աղօթքդ՝ եկած հոգոյդ պայծառ խորանէն:

Վերջին ժամն է. օրհնէ՛ հայր:

Announcement:

Armenian Association of Toronto

We regret to inform you that due to difficulty regarding Canadian visitor visas, the concert of

"Young Musicians of Shushi, Artsakh", scheduled for September 23 and 24, 2017, has been postponed.

We will keep you informed of the new concert dates as soon as possible.

Thank you.
AAT

sun
swim

Swimming Pool Openings and Closings!

We provide weekly or bi-weekly service!
Equipment maintenance and leak detection available!
Chemicals for sale!

We do everything pools!

Contact us at 416-898-7122 or
visit us online at www.sunswim.ca

Հ.Օ.Մ.-ի Չայն Թորոնթոյի «Ռուբինա» Մասնաճիւղ

- Յուլիս 3 - Օգոստոս 25, 2017 Հ.Օ.Մ.-ի Ամառնային Ճամբարը կը շարունակէ հայ մանուկներուն տալ ուսում նաեւ զուարճալի պահեր: Ուրախացուցէք մեր մանուկները հովանաւորելով անոնց մէկ օրուայ ճաշը: (Pizza)
- Կը շնորհաւորենք Շրջանային Վարչութեան նորընտիր կազմը: Ուրախ ենք որ մեր մասնաճիւղէն ընկի. Սիլվի Օհանեան մաս կը կազմէ 2017-2019 տարեշրջանի վարչութեան:
- Մեր վարչութիւնը արդէն փոխադրուած է իր նոր սենեակը: Մեր հետ կարելի կ'ապահել հեռաձայնելով 416-491-2900 ext.3211

Գրաւուած Թուականներ

Սեպտեմբեր 12, 2017 Անդամական Ժողով
Հոկտեմբեր 1, 2017 Հ.Օ.Մ.-ի Ընկերային Ծառայութեան
Հոկտեմբեր 28, 2017 30-ամեակի տօնակատարութիւն
Տոհմիկ Օր, նուիրուած
Նախիջեւանին
Նոյեմբեր 4 եւ 5, 2017 Հ.Օ.Մ.-ի Տարեկան Տօնավաճառ
Դեկտեմբեր 8, 2017 Ամանորի Խրախճանք
Դեկտեմբեր 10, 2017 Փոքր Տօնավաճառ
Յունուար 28, 2017 Հ.Օ.Մ.-ի Օր

- Հ.Օ.Մ.-ի Ընկերային Ծառայութեան գրասենեակը բաց է ամէն Երկուշաբթիէն Ուրբաթ օրերը՝ ժամը 10:00 – 2:00
Հեռ: 416-495-0644 Է-նամակ: arssocialservices@yahoo.ca

arstoronto@gmail.com

Ընկերային ծառայութեան գրասենեակ: 416-495.0644

*Answers to August 2017 issue of Armen's Math Corner
Jr. Prob.: 720 ; Sr. Prob.: 21978 x 4 = 87912*

Armen's Math Corner

(August 2017)

Junior Problem :

Discovering the hidden number-pattern in the table below, find the number that should replace the "thumbs up"

sign!

GOOD
LUCK!

4	5	6
8	15	24
24	60	120
96	300	👍

Senior Problem :

Each letter in the following multiplication represents a unique single-digit integer.

A R M E N x
4

Can you determine the integers represented by the letters A, R, M, E, and N !

N E M R A

see the answers reversed on this page

Dr. Raffi Aynaciyan

D.D.S., M.C.I.D., F.R.C.D.(C)

braces
for children
and adults

Orthodontist

Richmond Hill (Hillcrest Mall):
9350 Yonge Street, Suite 216
905-884-4161

North York:
3333 Bayview Avenue, Suite 203
416-221-0660

Downtown Toronto:
11 King Street West,
Suite C115
416-363-3018

Ara Graphics

MTO Approved BDE Course Provider

iDRIVE
DRIVING SCHOOL

- G2 and G driving affordable lessons
- Early Road Test Booking
- Professional in-car and in-class instructors
- New cars for the lessons
- School certificate for insurance discount (40%)

Anania Hakobyan

647-860-6646

idriveschool.ca

5330 Yonge Street, unit 215, North York

ԹՈՐՈՆՏՈՅԷ
T O R O N T O H Y E

Torontohye Newspaper

Publisher

Torontohye communications Inc.
45 Hallcrown Place
Willowdale, ON
M2J 4Y4

Email: torontohye@gmail.com

Phone: (416) 491- 2900 ext. 3215

Fax: (416) 491- 2211

Խմբագիր

Կարին Սաղոնդեան

Աշխատակիցներ

Արշո Չաքարեան
Թամար Տոնապետեան

Էջադրում

Արա Տեր Յարութիւնեան

Վարչական Պատասխանատու

Յելեն Նաճարեան

Ծանուցումներ

Սեւակ Յարութիւնեան
Հեռ.՝ 416-878-0746

sales.torontohye@gmail.com

Editor

Karin Saghdejian

Administrator

Helen Najarian

Advertisements

Sevag Haroutunian (416- 878-0746)

Design & Graphics:

Ara Ter Haroutunian (aragraphics@gmail.com)

CASSANDRA HEALTH CENTRE ARMENIAN MEDICAL CENTRE & PHARMACY

Vartan (PharmD, RPh), **Sarkis** (BScPhm, RPh) & **Maral Balian** (PharmD, RPh)

Dr. Rupert Abdalian
Gastroenteology

Dr. Mari Marinosyan
Family Physician

Dr. Omayma Fouda
Family Physician

Dr. I. Manhas
Family Physician

Dr. H. Kavazandjian
Family Physician

Physioworx Physiotherapy

**DR. MARI
MARINOSYAN**

Family Doctor

Accepting New Patients

Located at Cassandra Health Centre
2030 Victoria Park Ave.

Please call 416-331-9111
to arrange an appointment

Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական
յատուկ տուիներու մէջ:

Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետետողականութիւն՝
անվճար:

Շաքարախտի քննութիւն:

Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար
սպասարկութիւն:

Տարեցներու 10% զեղջ:

Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր
ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները:

Walk - in Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները
տեսնել առանց ժամադրութեան:

**WALK-IN CLINIC
ONSITE**

416-331-9111

Դիմեցէք մեզի
եւ պիտի դառնաք մեր
մնայուն յաճախորդը

2030 Victoria Park Ave. (south of Ellesmere)

North York, ON M1R 1V2

Tel: 416-449-2040

Fax: 416-449-2048

Noor Fine Food™
Gourmet Mediterranean Cuisine

1 High Meadow Place, Unit 9, Toronto, Ontario M9L 0A3

Tel 416 745 3111 | Fax 416 745 9337